[illegible]

1419
10184

[illegible]

భక్తిరసామృతము.

గ్రంథకర్త్రి:

బ్రహ్మశ్రీ ఆత్మూరి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారి

మనుమరాలగు

చీమకుర్తి సత్యవతి.

ప్రకాశకర్త:

చీమకుర్తి బసవయ్యగారు, గుంటూరు.

ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల బెజవాడ.

[illegible]]　　1922　　[వెల రు 1-0-0

ఓమ్.

భక్తిరసామృతము.

చిమకుర్తి సత్యవతి ప్రణీతము.

ప్రకటనకర్త:

చిమకుర్తి బసవయ్యగారు, గుంటూరు.

ప్రథమముద్రణము: 1000 ప్రతులు

బెజవాడ ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల (లిమిటెడ్) యందు.
క. కోదండరామయ్యచే ముద్రితము.

 1922 [వెల రు 1.

స్వరుచిన్యాసములు [illegible] బా గెడి [illegible] ◆ [illegible]

౩౦. నారాయణుడవు శివుడవు । నారదభక్తసనక [illegible] ◆ [illegible]
[illegible] త్రిగుణంబులు । [illegible] భేదంబు [illegible] ◆ [illegible] .

పీఠిక.

నాకుఁ బాల్యప్రాయమునుండియుఁ పద్యరచనయందాసక్తి యెండు. వచనకావ్యములకంటె పద్యకావ్యముల జదువుటయెక్కువ ప్రీతి. ఛందోవ్యాకరణాది శాస్త్రములను, గావ్యంబులనభ్యసింపకయే, భగవదనుగ్రహలబ్ధ కించిద్గ్రంథపఠన జన్యజ్ఞానలవముచే భక్తియుక్తం బుగ నీపుస్తకమును వ్రాయ బ్రారంభించితిని. ఇదిపూర్తినొంది 10 సంవత్సరములైనను గారణాంతరములచే ముద్రించుట కిష్టపడనైతి. నాబంధువులలోననేకులు పుస్తకము త్వరలో నచ్చొత్తించిన బాగుగ నుండుననియు దీనిఁజదువువారలకుఁ దమ కభిలాషగలదనియుఁ జెప్పుచుండుటచే నాహృదయేశుననుగ్రహభాగ్యమున నేటికిముద్రింపనయ్యె. శాస్త్రపరిజ్ఞానరాహిత్యనా నాచే బాల్యమునందే వ్రాయబడిన యీపొత్తమునందుఁ బొరపాటునఁ గల్గుదోషంబులు పెక్కులుం

దకమానవు. గుణగ్రహణపారీణులగు పండితోత్తములు "చెంతకునాదు వంకవోయిన చేప నతీవ" యనునట్లు నీసలోపంబులనెంచక గుణములనే గ్రహింపవేడెద. ఈపుస్తకరచనకుం బ్రోత్సహించి నాకుత్సాహముగలిగించిన మదీయగౌరవాస్పదులగువారికి వందనశతంబులు. మరియు పుస్తకమువ్రాయవగినంత సామర్థ్యము నాకులేకున్నను నా హృదయకమలమునందు తానేనిలిచి నాకుశక్తిసామర్థ్యములు గల్పించి పలువిధముల దోడుపడిన త్రిమూర్త్యాత్మకుండును సర్వజ్ఞానసగోచరుండును, భక్తాభీష్టఫలప్రదుండును నగు పరమేశ్వరుని దివ్యచరణారవిందములకే యీపుస్తకమును సర్వాపరాధక్షమాపణగోరుచు సమర్పించి కృతకృత్యనైతి.

గుంటూరు,
1-6-1922.

ఇట్లు
చీమకుర్తి సత్యవతి.

కృత్యాది.

క॥ శ్రీగరుడనందివాహుల
భోగీంద్రశయానదివ్య భూషలగిరిజా
సాగరసుత హృదయేశుల
నాగమవందితులగొల్తు ననిశముమదిలోన్.

సీ॥ దానధర్మములు సత్క్రతువులుగావించి
ధన్యుడయ్యెను మత్పితామహుండు
తపశ్శీలుడై పెంపలరంగ సత్కార్యముల్
దానాచరించె మాతామహుండు
వేదవేదాంగ సద్విద్యలందత్యంత
విజయుడై మెప్పొంద పెద్దతండ్రి

ప్రజలచేదానతి ప్రజ్ఞానవంతులై
మన్ననవడసె నామాతులుండు
గీ॥ ఘనులకీర్తినార్జించి లోకంబుబాసి
మోక్షసామ్రాజ్యమునుబొంది ముక్తులైరి
ప్రణతులొనరింతు వారలపాదములకు
సర్వదావారినామంబు సంస్మరింతు. 1
సీ॥ శాంతస్వరూపులై జనులమేలునుగోరి
గ్రంథముల్ రచియించి ఘనతగాంచి
చిత్రలేఖనమందు చిరతరసత్కీర్తి
గడియించివెలసె నాకన్నతండ్రి
సగుణాలవాలమై సుదతీమణులకెల్ల
దామార్గదర్శమై ధన్యయౌచు

. నేలోపమును లేక యిహపరంబులనుసా
ధించిమించెను నస్మదీయజనని
గీ॥ వందనశతంబులర్పించి వారిపాద
పద్మములగొల్తునేప్రొద్దు భక్తితోడ
నిట్టిలలితంపుశ్రీలకును జనింపజేసె
నట్టిదేవునిభక్తితోఁ నభినుతింతు. ౨
సీ॥ అన్నశాస్త్రిద్ధంబె ముఖ్యంబనినాదించి
వేదోక్తమునుముందు వెలయఁజేసి
దశరాత్రిలే వైశ్యులకెల్ల నాశౌచ
విధియంచు దానెగావించెమున్న
భగవదార్పణబుద్ధి బాలురకుపనయ
నాదులనొనరించె నధికప్రీతి

మహితకార్యంబెద్ది మదికిఁదోఁచిన, దాని
దీక్షతోఁగావించి తృప్తినొందు
గీ॥ నట్టి మత్ప్రియభర్త కవార్కికంబు
బ్రీతిసాష్టాంగ దండమర్పించుదాన
నిట్టిమహాసీయుపతిగాఁగ నిల జనింప
నిహపరంబుల సాధింప నేదుకొంరత. 3

గీ॥		
	బ	హలిని నిర్మలతరకీర్తిభవ్యమూర్తి
	స	త్యపథవర్తి బంధుపోషపవర్తి
	వ	రలుహృదయాంబుజ భానుమూర్తి
	యా	నగ చేరొందు మన్నాధు నభినుతింతు.

అభిప్రాయములు

ఉ॥ భక్తిరసామృతంబౌటకు భావమునన్ రుచిజిల్కు నీశ్వరా
సక్తినిజూపు ఘోరకలుషంబులబాపును ముక్తికాంతపై
రక్తినినిచ్చు దుర్భరవిరక్తినిదెచ్చు బఠించువారికిన్
భక్తిరసామృతంబను ప్రబంధము; దీనిమహత్వమెట్టిదో.

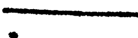
గీ॥ గానము కవిత్వమును సాధ్వి కంఠభూష
గాని మగవానిసొమ్మెప్డు గాదుకాదు
గానసేవాణి నుభయాభిమానినిగను
తద్జ్ఞు లనిరంచు నీదుపాత్రంబుదెల్పె.

క॥ కవితకువలసిన గానముల
కవులెన్నిటి జెప్పినారొ కలవన్నియు నీ

భక్తిరసామృతము.

కవితగా గావున నిల నో
కవయిత్రి! నిలుచునీదు కబ్బముస్థిరమ్ము.

అవధానిశిరోమణిః, శాస్త్రీ కృష్ణాచార్యః.

గీ॥ భక్తిరసముప్పతిల్లగఁ బద్యవితతి
నల్లి "భక్తిరసామృతం"బనెడి నామ
మిడిన త్వద్గ్రంథమును దిలకించి డెంద
మంద నానందమొందితి నన్నమిస్న!

బెజవాడ,
12-8-22.

కర్లపాలెం కోదండరామయ్య,
సౌగంధికాపహరణ, కవిత్వతత్త్వదర్శన గ్రంథకర్త.

భక్తిరసామృతము.

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీగుంటూరుపురవాస్తవ్యులును, వైశ్యకులోద్భవులును, సచ్చరిత్రులునగు శ్రీ చీమకుర్తి బసవయ్యగారి సతీమణియయిన సత్యవతీదేవిచే బాల్యదశయందే యాంధ్రమున రచియింపబడిన "భక్తిరసామృత" మనెడి గ్రంథము కేవల సార్థకనామమనుట స్వభావోక్తియే గాని యతిశయోక్తికాదు. ఇది సమంజసమైన పద్యకావ్యము. "దేశభాషలందు దెలుగులెస్స" యను లోకోక్తికిది తార్కాణము. గ్రంథమంతయు మొదటినుండి కడవరకు నేకశైలినొప్పుచు ముద్దులుగుల్కుచు, ద్రాక్షాపాకమున నున్నది. ఇందు గవిత్వవిశేషము లెన్నియేనిగలవు. ఇందలి వృత్తములనేకము లుండుటయేగాక గానయోగ్యములుగనున్నవి. ఇదియొకశతకము కాదుగాని శతకసంచయమనందగి

పుట్టువనిలోన మేటివై కొంటివమ్మ
పతకమును వైశ్యరత్నమా! పరీక్షయాం.

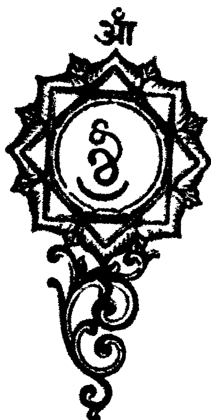
రాజవైద్య, గ్రంథి వెంకటసుబ్బరాయగుప్త,
వంజూరు.

21-2-21 తేదిని స్త్రీల సభాగ్రేసరురాలుగానున్నప్పుడు
పులికొండ రుక్మిణీసత్యారత్నముచే జదువఁబడిన పద్యము.

సీ॥ చిత్రలేఖనమును చెలువొప్ప లిఖియించి
మెప్పును వడయంగ మెలఁగితమ్మ
చారుతరంబుగా సంగీతమును బాడి
వేడ్కనొసంగగా వెలిగితమ్మ

పరమేశు నుతియించు పద్యంబులల్లుచు
శీలంబు మించగా చెలగితమ్మ
వెలదులు మెచ్చంగ వింతవింతగకుట్టు
పనులందు మెప్పును బడసితమ్మ

గీ॥ బాలికలకును పాటలు బాడునట్టి
సరణిదాపించు మార్గంబు బరగితమ్మ
మానినీరత్నములకెల్ల మార్గదర్శి
వౌను విల చీమకుర్తి సత్యవతి యువతి.

భక్తిరసామృతము.

కైలాసగిరీశ యీశ శివ సచ్చిదానంద సర్వేశ్వరా
శ్రీకంఠా భవపాశనాశ వరకాశీవాస విశ్వేశ్వరా
పాకారిప్రముఖామరార్చితపదా! పాపౌఘవిధ్వంసకా
నీకారుణ్యముఁజూపి బ్రోవగదవే నిత్యంబు నిన్వేడెదన్

మ॥ కరుణాసాంద్రుఁడు లోకరక్షకుఁడు శ్రీకంఠుండు గౌరీమనో
హరుఁడున్ బన్నగభూషణుం డఖిలలోకారాధ్యుఁడున్ జంద్రశే
ఖరుఁ డుగ్రుండు త్రిశూలపాణియు నుమాకాంతుం డటంచున్ బుధుల్
నిరతం బేమహనీయుఁ గొల్తు రతఁడే నిత్యంబు మమ్మేలుతన్॥ 2

భక్తిసామ్రాజ్యము.

చ॥ గరిమముదాల్చి కొంతమున గావగలేనగా మున్నులోకముల్ ౨
హర! నినువేడినంతన శశాంకునియందు గళంక మెంచకే
శిరమునదాల్చితేవో శివ! చిన్నతనంబని యెంచినావె?
నీ చరణయుగంబునమ్మి నాడె సత్కృతినిచ్చిగ స్వీకరింపవే॥
3 మ॥ జనకా! మాపయిరోషమే? కరుణ లేకంబైనలేదే మొరల్
వినవే! భక్తులగావవే! గతియునీవేకావ! వేరున్నదే!
యనఘా! నీచరణారవిందముల నిత్యంబున్ మదిన్నమ్మమే?
చనునే! నీకిదన్యాయమహా! జగదీశా! మమ్మురక్షింపవే॥
4 ఉ॥ నేరనుతండ్రి! నీవు మహనీయగుణంబుల నెంచ ఘోరసం
సారము నస్థిరంబనుచు, శాశ్వతమై సుఖమైన నీదరిం
జేర నిరీక్షకర్మమిక శ్రీకరమా పరమెట్లు లెంచెదన్
భారమునన్నుగావ నిజభక్తవశంకర శంకరా! హరా! 5

ఉ॥ దాములనిచ్చి జేమరక దండిగ నీకరుణామృతంబుచే
గాసియొకింతలేక మెసుఖప్రదమౌ వరమొందఁజేయవే
నీసరి దైవమెన్నగను నీవెగదా! యొరులున్నవారలే
భాసురమైన నీకరుణ బాయక యుంచవె చంద్రశేఖరా। 6
ఉ॥ కావుము భక్తపాలన! యఘంబుల నెన్నక సైచి నన్ను నీ
సేవకు పాత్రురాలనుగ జేకొని నీదరి జేర్చి ప్రోవుమీ
పావకదివ్యనామము సదాభజియించెడివారి కోర్కెలన్
పావనమూర్తి! తీర్పవె! యపారకృపామతి చంద్రశేఖరా। 7
ఉ॥ నాయిలవేల్పు నీవె శరణాగతవత్సల భక్తపాలన
న్నీ యెదనుంచి ప్రోవుమిక నీచములౌ నిహలోకభోగములే
హేయములంచు రోసితిని హీనములౌ జననాద్యవస్థలన్
బాయగఁజేసి నీదగుకృపన్ గనుమిప్పుడె చంద్రశేఖరా॥

ఉ॥ భారమె భక్తకోటికి ముదంబొనగూర్చెడి నీదు సత్పదాం
భోరుహ సేవనంబులు పూర్ణముగా నొనరించు వేళ? నా
నేరములెంచితో! జనక! నీకృపజూపక నాచరించితో
భారమటంచు నెంచితివొ! బాసితొ విశ్వల! చంద్రశేఖరా ॥ ౯

మ॥ పరమేశా! భవదీయమూర్తి నవలో బంధించి నిల్పంగ నా
తరమే నిశ్చలభక్తియున్న! నికరంపుధ్యానమున్ నిల్పు నీ
చరణాంభోజము లాశ్రయించితిని నీసాన్నిధ్యమందుంచి నా
పరితాపంబును దీర్చి పూర్ణకరుణన్ పాలింపవే ముక్కంటిదేవా ॥ 10

చ॥ పిలిచిన పల్కుకుంటివట భక్తులపై కృపతోడ! నీకని
శ్చలమని నమ్మి తావకభవనాగము మీరుచునుంటి నయ్య నీ
వలుకవహించినావా? భవదాజ్ఞ లెరింగియు మీరుచున్న యీ
ఖలులను జావ నొల్లనని గ్రక్కున దర్శనమీయకుంటివా ॥ 11

ఉ॥ ఏమని విన్నవింతు, నది యెప్పటిదేగద యంచు చిత్తమం
దేమనుకొందువో? కరుణ నేలెదవో? కఠినంబు జూపెదో?
బాములబెట్టెదో? సుతుల బాలన ముంచెదొ, నీటముంచెదో?
నా మొరలాలకించెదవొ? నన్ను దయం జేసెదవో? మహేశ్వరా!॥ 12

చ॥ ఎరుగక పాపకృత్యముల నెన్నియొనర్చితినో? మహేశ! నే
నెరిగి యొనర్చినట్టి క్రియలే మితిమీరి భయంబుగొల్పెడిన్
దురితములన్ క్షమించి దయతోనను బ్రోవుమటంచు నెట్లు ని
శ్శరణని వేడికొందు భవసాగర మెట్లిక దాట జాలుదున్॥ 13

మ॥ నను గన్నయ్యవు నీవెకావె జనకా! నాపాలిభాగ్యంబ! నన్
గనులం గాంచవె బిడ్డనంచు నెదలో గారుణ్యమింపార "నో
తనయా! రమ్మిక బ్రోతు" నం చభయహస్తంబిచ్చి రక్షింతువే ?
నిను వీక్షించుచు నెన్నడే నిలలో నే ధన్యతం గాంతునే॥ 14

భక్తిసామ్రాజ్యము.

చ॥ వ్రతము సమస్తసౌఖ్యముల బొందగ [illegible]ల నెట్టిన నింక నీ
యమగురుదక్షు గాదె? కను, మన్యులమే? భవదీయనామ కా
వ్యాను స్మరియించు వారలము [illegible]పడి భారము నీదె గాదొకో?
[illegible] సేయ [illegible] నిగా[illegible] పరాకు మా[illegible] వే॥ 15
చ॥ ఇడుముల బొందుచుంటి నిటు [illegible] [illegible]కేమి సేతు? హా
[illegible] దయమన్యో వేరుగతి గన్పడదయ్యె భవా[illegible] మున్నిటిన్
విడువకుమయ్యా నిన్ను మది వే[illegible]నయ్యా [illegible] బ్రోవవే
గడచెను కాలమెల్ల జనకా! [illegible] మొ[illegible]లకింపవే॥ 16
ఉ॥ ఈమహి నిన్నుబోలిన [illegible] నవ్వారటంచు దల-పరాకుమీ
యామహాదేవుడే గలుగ నార్తులపాలిటి కల్పవృక్షమై
నీ మొరనాలకింపవదా? నిన్ను నిరాశను జెందనేల? నీ
స్వామియె నిన్ను బ్రోచునని సత్యవతీ! భయమేల! మానుమీ॥ 17

ధృవ॥ శరణుదేవ! మహానుభావ ప్రశాంతమానస యీశ! నీ
చరణపద్మము లాశ్రయించితి జాలమేల మహేశ్వరా
యెరుగకుంటివా? నాదుబాధల నేవిధంబున బాపెదో?
కరుగకుండెనో నీమనంబిక కావవే కరుణాకరా! ॥ 18

సంచ॥ బిరాన నిన్ను జేరగోరి బిడ్డలెల్లవేడగా
పరాకుజేసెదేల? మాకు ప్రాపు నీవెగాదొకో
నిరాకరింతువేల తండ్రి నీవె యిట్లుజేయగా
మరేదిదిక్కు దేవదేవ మా మొరాలకింపగా । 19

చరణ॥ నమస్తలోకపాల! సర్వసౌఖ్యదాయకా శివా
యుమామహేశ నిన్ను నమ్మియున్న వారమేగదా
క్షమాది సద్గుణమ్ములిచ్చి స్వామి మమ్ము బ్రోవవే
నమోఘదుఃఖహర లోకనాయకా కృపాకరా! 20

కందము॥ పరమేశ్వర నీ పదపంకజముల్
నిరతంబును నామదినిల్పద నో
శరణాగతరక్షకస్వామి న
న్గరుణ మోక్షమొసంగుము గొల్తునిన్నున్॥ 21

ఉ॥ పాపపుసంసార విషయజాలములందున జిక్కియుంటి నే
తీరునైన బొంది నాలదీరిచి నీకు సేర్పకుటీవు
నేరని నేరమొంది యిటు నీకృప నావయి జూపకుండితో?
భారమటంచు నెంచితివొ? పాపుల రక్షల చంద్రశేఖరా!॥ 22

ఉ॥ ఎప్పుడు నీదు నామమును యింపుగ పాడగ గోరుచుందు నా
తప్పుల నెన్న నేల? ఘనుదైవమ! నీవె యుపేక్ష జేసినా
చప్పున నన్ను బ్రోవగల శక్తు లెవండిక; జూడ సర్వదా
యిప్పుడమిన్ స్వభావమని యెంచగదే కరుణామయా! హరా! 23

మత్త॥ సర్వలోకవిభుండవౌదువు పాటి సేయ తేరుగా
యుర్విబాధల నొందికుందుచు నుండజాలను బ్రోవరా
సర్వదానిను నమ్మికొల్చెద సంకటంబుల బాపవే
గర్వభంజన భక్తరంజన కామితార్థము లీగదే॥ 24

ఉత్సా॥ సన్నుత ప్రభావ దేవ సర్వలోకవందితా
నిన్నుబోలు దైవమేము నిక్కముగను తేరుగా
పిన్న పెద్దలెన్న నేల పలువగాని రమ్మి నా
విన్నపంబు నాలకించి వేగకోర్కె లీగదే॥ 25

సుగంధి॥ పావనాన చిత్తనౌచు సన్నుతింతు నెమ్మదిన్
పావనంబు సర్వలోక వాంఛితప్రదంబుగా
తావకీయ దివ్యనామ తారకప్రభావమున్
దేవ నే నెరుంగజాల దీనరక్ష పాహిమాం॥ 26

భుజంగప్రయాతం॥ సదానిన్ను గొల్వంగజాలగా మహాత్మా
మదిన్నెంచలోకయ్య మన్నించవేగా
బదుల్పల్కకున్నావు భక్తార్తి బాపం
గదే సర్వలోకాధికారా సమస్తా॥ 27

పాదవృత్తం॥ భావమునందున భక్తిని గొల్తున్
సేవకురాలను శీఘ్రము బ్రోవగా
నీవగదా మరి నీవిటు సేయగా
దేవపరాత్పర దిక్కిక గానగా॥ 28

మ. త్త॥ ఎన్నిరీతుల వేడుకొన్నను నేలరావిటు దైవమా
కన్నతండ్రివి నీవియిట్టుల గాసిపెట్టుట న్యాయమా
నిన్నగాక నన్యగొల్వను నిక్కమంచు దలంపుమా
చిన్నదానను నేరమెన్నక శీఘ్రమే దరిజేర్చుమా॥ 29

ఉ॥ ఎన్ని దినంబులాయె నిటు శేలొకొ? మానసముదాల్చి యూరకే
వన్నలయింప న్యాయమగునా సదయుండవిదేటికయ్య నీ
వెన్నడు నిట్లొనర్తువని యెంచగనైతి తంబు దెల్పినా
విన్నపమాలకింతువని వేడెద భారమునీదె శ్రీహరీ॥ 30

తరళ॥ పరమపురుష మొరలువినవా పతితములను వరయకే
కరుణగనవె దొరవుగదవె గనల కినుక సుతుల నీ
చరణకమలములను భజన సలుపదలతు నిరతమున్
హరుడవనరె యఖిలదురితహరణ మనము కరుగదే। 31

మనుమధితి॥ హరసుచరిత్రిం హరినుతిపాత్రిం
మునిమునిస్తోత్రిం సురచిరగాత్రిం
పరమపవిత్రిం భవహరమంత్రిం
దురితలవిత్రిం స్తుతిజనపాత్రిం। 32

మేఘవిలసితశ్యామాత్మగాత్ర పరమపురుషనే

నీపాదంబులె నిజముగ గతియా

నేపాపంబుల నికనరయకుమా

యాపద్బాంధవ యదుకులతిలకా। 33

చ. వ్రతములు నోములాది యుపవాసములింత మహాత్మ్యమంత్రము న

త్క్రతువుల్ యజ్ఞయాగములు దానముధర్మము తీర్థయాత్రలున్

యతులతపా జపంబు మదికద్భుతమైన తపంబులెల్లనే

హితమతిజేయనైతినిక నెట్టులగాతువొ నన్ను దైవమా। 34

శా। ఏవంగాని భవత్పదాబ్జముల సేవత్యంతముగా భక్తితో

నానావేళ మొక్కుచుండుదును నీనామంబు నెంతోమదిన్

నేనింకేమియు జేయజాలనిక నానేరంబులన్సైచి య

త్యానందంబున దాపుజేర్చి కృపనన్నాశీర్వదింపంగదే ॥ 35

పద్మనాభవృత్తం—: శ్రీకాంతనావంత లంతంబుగావించి
శ్రీఘృణిందెసాఖ్యంబు నీయంగరావే
నీకన్ననాకెవ్వ రున్నారురక్షింప
నీరేజపత్రేక్షణా భక్తపాలా!
గైకోవ దేవా! ననుంగావలేవా!
జగద్బాంధవా! బాధలోర్వంగజాలఁ
వైకుంఠవాసా! రమాహృన్నివాసా!
కృపాజాలిలాశా!సు మహేశా నమస్తే॥ ౩౬

భూతిలకం॥ ఎంతని వేడుదు సర్వరంబుననేలరా నీటుదేవ మే
మెంతటివారము యింతనిర్దయ యేలగల్గెను మాపయిఁ
అంతము లేనిభవాబ్ధిమున్గితి నక్కటా! దరిఁజేర్పవే
చింతలు దీరిచి వేగనీపియసేవ కావలెనేలవా। 37

ప్రహేయ॥ ప్రతిదినమును నీపాదాంబుజాబుల్
అతులితముగ నాయాత్మం దలంతుస్
తెలుపుమవగ నీవిశ్వంబులో నం
గతియిక గలదే కారుణ్యమూర్తీ॥ 38

ప్రియకలితం॥ హరిహర నీపదాంబుజంబు లహర్నిశంబులు గొల్తునా
దురితములెంచక రక్షకుండవు దుఃఖవారధి దోయకే
శరణని నీదరి జేరినందుకు జన్మసార్థకమాయటుల్
వరమిడవే నిజదాసపోషక భవాబులెల్ల దొలంగగ॥ 39

మధువిలసిత॥ రావే వేగమె రఘుకులతిలకా
నీవేదిక్కిక నిరతముమరితే
దీవిశ్వంబున నిక నెవరకటా!
భావాతీత కృపనను గనవే॥ 40

వనమయూర॥ నీదగుకటాక్షమిల నిక్కముగగల్గన్
వేదనలుబాయునని వింటిమి మహాత్మా
బాధలిటుగల్గినను బాపవదియేలా
యేది భవదీయకృప యెందుకిటురాదో॥ 41

ప్రహేయ॥ దరిశనమిడుమా ధన్యాత్మసాదన్
పరిపరివిధులన్ ప్రార్థింతు నే నిన్
వరమిడగదవే స్వర్గంబైనన్
నరకమునిడినన్ నాకిష్టమేయా॥ 42

సుముఖ॥ సగుణుడవౌచు జరాచరముల్
యగణితమైన యనేకములన్
సొగసుగజేసి శుభప్రద నీ
వగుపడకుంటి వదేలనొకో॥ 43

వ్రిశ్వా॥ రారనాస్వామి కూర్మికంబుజూపంగ నా
నేరమూ వైరమూ నిన్ను నేగొల్వనా
భారమంచెంతువే భక్తులఁ బ్రోవగా
శ్రీరమానాథ నాచింతలందీర్పవే॥ 44

అంబురుహ॥ నేరమనీవిటు నిర్దయజూపగ నిర్మలాత్మనిరంజనా
పారకునీపద సారసముల్ మనసార భక్తినిగొల్తుగా
లేరికనీవరి దైవముదిక్కిక లేదు నీదరి జేరితిఁ
పారములేని భవాబ్ధినిద్రోయుట జన్మబాధ లెటోర్తునో॥ 145

అచ్యుట॥ తలపరమాధమానవులు తావకనామముని
శ్చలమతినిన్ను గొల్వ సిరిసంపదలిత్తువుగా
కలనిజమంచు నమ్మికడగావని కష్టములఁ
గలుగగజేసిపొందు జగంబు నతంబగునే॥ 46

మాలిని॥ పరమపురుష నాపాపంబులన్ బాపవేరా
హరహరయను నీనామామృతంబే హరించున్
దురితములను యామాధుర్యమా నీజపంబుల్
నిరతము పఠియింపన్ నీవు రక్షింతువే॥ 48

విద్యున్మాలా॥ రావే సీతారామా దైవం
బీవేగావే మీపాదంబుల్
సేవింతున్ భస్మీభూతంబై,
పోవున్ పాపంబుల్ నేరంబుల్॥ 49

కమలవిలసితము॥ మహిపలువెతలను మముబడద్రోయున్
మహితుడవని నిను మదిగొనియాడన్
అహరహము నిను నభినుతి జేతున్
ఇహపరసుఖముల నిగడదె దేవా॥ 50

వసంతతిలకం॥ నాపాలిదైవమిటు నన్నుతరింపజేయం
నాపూర్వపుణ్యమని నామదిలోన నెంతున్
నీపాదపద్మముల నెమ్మిభజింతునింక
కోపంబుబూనకుమ కొల్చెదనీవదేవా॥ 51

మణిగణనికరము॥ పతితములడపెడి ప్రభుడవనుచు ని
న్నతులితముగ భవహరుడనియనరే॥
మతినిటుగొలిచెద మనువిడకికనా
గతి క్షితినెవరిక కరుణనుగనవే॥ 52

స్రగ్వినీవృత్త:॥ ఎంతకాలమాయె నీవిధంబుగా
వంతమానవేల పాడియౌనాకో
ఓంతదీర్చవేల చెంతగాదా నీ
వింతకాఠిచిత్తమేలదాల్తువో॥ 53

ప్రహరణకలితం॥ మనవిని వినుమా మముగృపగనుమా
యనవరతము నీ యడుగులెగొలుతుఁ
గనులను నినునే గనుగొను టెపుడో
క్షణమొక యుగమై గడచును జనకా॥

మానిని॥ ఏమని తెల్పగ నేర్తును నావిధి యెట్టులనుండెనో దైవమవా
స్వామివి నీవని నమ్మితి నీభవసాగరముఁ దరిఁ జేర్పగదే
నీమహనీయగుణంబుల విఁటిని నీసరి లేరని మ్రొక్కితినా
పాముల బాపి శుభంబుల నీగదె భక్తజనప్రియ దండ్రిగదా!

భాస్కరవిలసితం॥

ఎల్లజగములను నెంతయు ప్రేమఁ నేలెదవని బుధులనవిని నే నీ
పల్లవమృదుపద పంకజములనా భావమునను నిరతము భజియింతుఁ

చల్లగననుదయ జూడుము నేనీ సన్నిధినిలువగ నిరతముగోరి

కల్లయుటనిసను గాదనిద్రోయుం గాదగునాగా కరుణను గనుదేవా।

కరిబృంహితము। నాదుజనకుడ నీవునను విడ నాడకే పరమేశనీ

పాదముల మదిలోనగొలిచెద భక్తవరదుడ బ్రోవవే

నీదగలనొక్కశాశ్వతరముగు నేహ్యావిషయసుఖాంబుధిన్

వేదనలబడి వేడితినినిను వేరుగతి గననైతిగా॥ 57

భద్రకవృత్తం। పరమపురుష పావనాశనా

దురితములను ద్రోలవేల నీ

బిరుదములను బ్రీతితోడ నే

మరతువిది సమంజసంబొకో। 58

పృథ్వీవృత్తం। పరమపురుష కృపానిరతిన్

నిరతము గనుమని నిన్గొలుతున్

శరవణమనుచు వేగముగా
వరమిడి వెతల బాపగదే॥ 59

ఉ॥ దిక్కువు నీవు నామదికి జిక్కితివేనియు నిల్వబోవు నీ
వెక్కడివాడవయ్యె యిటులేటికి జేసెదవో యెరుంగ నా
చిక్కులు దీర్పువాడవని చిత్తమునన్ వసియింపుమన్న నా
దిక్కటు జూడవైతి విటుదేవ భవత్కృప యిట్లుమానునే॥ 60

తోదకవృత్తం॥ నాయిలవేల్పవు నాగతినీవే
వేయివిధంబుల వేడితి నిన్నే
హాయిగ దుఃఖము లన్నియు వేగం
బాయగజేయువె పావనమూర్తి॥ 61

మణిమాల॥ రారా రఘువీరా రాకుంటివదేరా
భారంబనదేరా భక్తార్తినిబాపఁ

తేరా యదుదూరా లేదా దయరాదా
నీరాకమొగాదా నిన్వేడగలేదా॥ 62

ఉ॥ ఎన్నఁడుమయ్య నేరముల; నెన్నియొనర్చిననేమి నేను నీ
కన్నుల గప్పిచేసిన యకార్యమదొక్కటియేని గల్గెనే?
నన్నికదూరఁ జేసితి, విదె నాతనువెల్లను నీదెగాదె? యే
తెన్నున నేను బోయినను దేవ! జగత్ప్రభు నీ వెఱుంగవే? ॥ 63

మ॥ అపరాధంబులొనర్చి కావుమన నాథా యెట్లు రక్షింతువం
చపవాదున్ గలిగించి నిర్దయత నన్నారాటముం బెట్టెదే?
నెపముల్ గల్గకయున్న లోకమున జన్మింపన్ మనుష్యాళికిం
జపదాన వ్రతముల్ హరించునవరే సర్వాపరాధంబులన్॥ 64

ఉ॥ ఇన్నిదినాలనుండినను నేటికొ? కష్టములన్ భరింపరా
కున్నను, కావవైతి; వెటులోర్వఁగనేర్తును? దేవ! నేను నీ

సన్నిధి గోరి వేడితిని శక్తివిహీన, నికేమిచేయుదున్
నన్నిక బాధపెట్టకుము, నాయపరాధములన్ క్షమింపుమా॥ 65
శా॥ దుశ్చారిత్రుడు దుర్మదాంధుడు కడున్ దోషాత్ముడే యయ్యు దా
బశ్చాత్తాపమునొంది పూర్ణమతితో బ్రార్థించెనేనిన్ నినున్
నిశ్చింతన్ భవదీయ సన్నిధికిరా నేర్చున్‌గదా వాడు నా
శ్చర్యంబగు దేవ నీమహిమ! నన్నారీతి మన్నింపవే॥ 66
శా॥ ఎందున్నావో పరాత్పరా కనులనే నేరీతి నిన్గాంతునో
మందాత్మన్ మహిమాన్వితుండ వకటా మాకెట్లుగాన్పింతువో
నాదేహంబగుచుండెనయ్య ఇక నీసాన్నిధ్యమందుంచి యా
నందం బొవథమిత్తువో యిడవో హా! నాభాగ్యమెట్లున్నదో॥ 67
శా॥ తృప్తింబొంద దికేమినేతు నిను నెంతేనిన్ మదిన్‌గొల్చినన్
అప్తుండే వెగదయ్య తెల్పుమిక నెట్లానందమున్ గాంతునో

పాత్రంబింతయు మెప్పఁజేని నిను నాభాగ్యంబునం గందునో
వ్యాప్తింబొందెడు చిత్తమయ్యె కృప నావాక్యంబు లాలింపుమా॥ 68
శా॥ వశ్యత్వంబిక కష్టమౌటను నిను నే బాధించినాన ప్రభూ!
సత్యాసత్యమెఱింగి పోఁతువని నీ సాన్నిధ్యముం గోరినా
యత్యంతంబగు దుఃఖమెల్ల నిరుడో యున్నా యెడింగించి కా
నిత్యానందకరుండవీవగుట నన్నిట్లా రక్షింపవే॥ 69
శా॥ నాకోర్కుల్ ఫలియింపకున్న జనకా! నాపాలనీవుండ; నా
కేకష్టంబిక నేలగల్గనగు నాకీవే సుఖంబిచ్చినన్
శోకమ్మున్ నరిగాని యెుండువినుమా లీలాప్రియుండందు నిన్
రాకన్మానున కొన్నిచిక్కులయినన్ రక్షింపు సర్వేశ్వరా॥ 70
శా॥ నీ వేచిక్కులబెట్టుచున్నదిమేలే యాగుం దాన నిన్
సేవింపదగు పిలుగల్గు నది నీచిత్తంబెయైనన్ ధృతుల్

శేవంచున్నను వేడుకొందునిక యేలీలన్ త్వదీయాజ్ఞలన్
దేవా! నాతలదాల్చి యోర్తునిను ప్రార్థింతున్ కటాక్షింపవే॥ 71
శా॥ ఏన్నాళ్లీవిధి యేవవుం బ్రతుకుట న్నీలోకమా దుందు నో
యన్నా! జూడు మొకింత బిల్లలకు చెర్లాటంబె యైనన్ మహా
పన్నంబై మరణాంతకం బెలుకకున్ మాబాధయున్నట్టిదే
మన్నన్ నీవిటు సృష్టి జేయుటలు నీ కానందమై యైనచో॥ 72
శా॥ నాధారంబిక నీదెగాదె జనకా నా కీల యేదింతయున్
నీభావంబది యెట్టులుండు నటుకే నీ వేలుకొమ్మా ననున్
సౌభాగ్యంబులనిచ్చి గైకొనుము నాసాష్టాంగదండంబులన్
సేవానంచు నుతింతు దర్శనమునన్ శీఘ్రింబు నాకీగదే॥ 73
శా॥ స్వామీ! నామది తెల్వినొందిక ధు బశ్చాత్తాపమున్ బొందినీ
పేరిమన్ గాంచగ గోరుచున్నదిగదా వేగంబె యేతెంచి నా

బాముల్ బాపగదయ్య; నాహృదయ భావంబుం బరీక్షింపుమీ
పేమాలిన్యంబునుమానముండినను నీవింకన్ రమావల్లభా। 74

ఉ। నే కడుమూర్ఖనైతి నిను నిర్దయుడంచు వచించియుంటి హా!
వ్యాకులమొందితిన్ జనక! వ్యాధుల గష్టములన్ గృశించుటన్
నీకరుణారసత్వమును నిర్మలప్రేమయు నన్నిమారులో
నే కనులారగాంచియును నేడిటు బల్కితి నన్ క్షమింపుమా। 75

చం। కనులకుగట్టినట్లు జనకా! భవదీయసువిగ్రహంబు నా
మనమునన్నదయ్య కనుమా యనుమానమికేలనయ్య నా
తనువిది నీదెగాదె కడుధన్యుననే నినుగాంచగల్గితిన్
వినుము మరొక్కకోర్కె నిను బిల్చినయంతనె వచ్చుచుండుమా।

శా। అయ్యా! నిన్నిక కష్టపెట్ట నతిదీనావస్థనేనుండ నా
యయ్యాలించిమనోరథంబులిడి నాకుంగల్గు దుఃఖాదులన్

నెయ్యంబారదొలంగఁజేయఁగదవే నీపాదముల్ గొల్చెదన్
వెయ్యార్లిచ్చినవిన్న లోలుసఖుఁడీ విశ్వంబున్ గల్గునే॥ 77
శా॥ విన్నావో వినలేదొ దేవ యిదెనా విజ్ఞప్తి గైకొమ్మ నే
నెన్నో భంగుల వేడుచుంటి నకటా యీరేడులోకంబులం
దున్నాడే నినుఁబోలు దైవ మిక నన్నోదార్పగా రావె నే
కన్నీర్గారగ దుఃఖవార్ధిమునుగంగా నిట్లుపేక్షింతువే॥ 78
శా॥ నీకన్నన్ గతివేఱు లేదుగద నేనీసన్నిధిన్ జేరితిన్
శోకాబ్ధిన్ దరిగానన్నైతి నకటా శోధింపగానెంచినన్
నాకవ్వారికనున్నవారు జనకా నాపాలిప్రత్యక్షమౌనే
నీకారుణ్యముజూపకున్న ధరలో నేనిల్వగానేర్తునే॥ 79
శా॥ నేరంబుల్ క్షమియించి నిల్చిమదిలో నీప్రాపునన్ జేర్చి నా
భారంబున్ దొలగించి సంచితములన్ భస్మంబుగావించి ని

స్మరంబా విషయాదిభోగముల నాసక్తిందొలంగించి యే
యారాటంబులు లేక దేహము ననాయాసంబునన్ బాపవే॥ 80
మ॥ అమ్మా యమ్మ యిదేటికమ్మ కనులందారీతిగా నశ్రువుల్
గ్రమ్మన్ నాకొరకింత కాలమతి దీక్షం బూనగానేల న
రమ్మల్ నేత్రములుంతునింక మది నారాటంబులం బాసి భా
గ్యమ్ముల్ బొందుము బిడ్డవో కనులఁగా పాదుఁదఁచాడవే । 81
మ॥ అపరాధంబొక యింత లేదు సుత నీయందెట్లు గల్గున్ మహా
జవదాసవ్రతశీలవీవు నినునా సాన్నిధ్యమందుంతు నీ
కపవర్గాదిసుఖంబులెల్లనిదు దేవ శ్రాంతమున్ బ్రోతునం
చిపుడే నాదుకరంబులెత్తి నినుదీవింతున్ మదిన్నమ్ముమా॥ 82
శా॥ దేవా! నీవిటులింత చెప్పినను నా దేహంబులేకీతి నా
భావంబందుదొలంగు? గాన యిపుడే ప్రత్యక్షమై నిన్ను నే

బోధింపనేర్తు నటంచు కరుణాపూర్ణుండవై తెల్పి నా
వేదల్ గైకొని చిత్తగించి మనవిన్ శీఘ్రంబె రక్షింపవే॥ 83
మ॥ ఇపుడే దర్శనమిచ్చి బ్రోవగదవే యీశా! మహేశా! నమో!
చపలత్వమ్మున నిన్నినాళ్లు గడచెన్ చాలింక నే నొల్ల నీ
భవసంసారపు బాధలెల్ల నకటా సంతాపమున్ జెందితిన్
ఎపుడే తెంతువొ నిన్ను గాంచక నేనీలోకమందుందునే॥ 84
శా॥ వమ్మంజాల నికెల్ల నీదు నుడులా నావల్కులాయంటి కో
పమ్మింకేనియు జెందబోక కరుణన్ ప్రత్యుత్తరంబిచ్చి రా
వమ్మా యంచు కటాక్షవీక్షణములన్ యానందమున్ గూర్చి నా
పై మ్మాద్కి నిను నిల్పనేర్తు మదిలో నీశా యెఱింగింపవే॥ 85
మ॥ జనకా! నీవె మదీయ నాల్కకొనపై సంప్రీతితో నిల్చి నా
యనుమానంబును దీరిపోవునటు లాహా! యెంతయో ప్రేమ నా

మనవుల్ దీర్చెద శేషిపోని వరముల్ మానంగ దేయుంచు నీ
వనవే! యిట్టిది నిశ్చయంబుగదవే యాం దనృతంబున్నదే। 86
శా॥ తోలుంగన్నులతోడ నిన్నుగనుటల్ దుర్లభంబౌటన
న్నేలాగో మదిగోంత తృప్తినిడగా నీరీతిగన్పించితే
చాలుంజాలు భవత్కృపారసమునన్ సంప్రాప్తనైతిన్ భళీ
బాలా! నిన్నికఁజేరితునంచు దెలుపన్ బ్రత్యక్షమైనావహో। 87
మ॥ తెలితూంజాలక పల్కినానుగద యోదేవేశ! నాయందు నీ
వలుకన్ దాల్చుటయెన్న జేని మదికిన్ యారాటమున్ బెట్టితే?
కలుగంజేసిన కీడదొక్కటయినన్ కన్నారగన్నారమే
కలుమంబై మది నీదునాజ్ఞ దొరగన్ కష్టాలు రాకుండునే। 88
మ॥ అదియిమ్మా యిది యిమ్మటంచు నినునే నాయాసమున్ బెట్టితిన్
మదినూహింపగనైతి నీదు కరుణన్ మమ్మెట్లు రక్షించితిన్

సదయా! తృప్తిగ నోఁకింత లేక చెడితిన్ సర్వాపరాధంబులన్
ఇదిగో నీదు పదారవిందముల సాన్నిధ్యంబునం దెల్పితిన్
గద నీ వేమనుకొన్న గాని యిఁక నీకారుణ్యమున్ జూపవే॥ 89

శా॥ సంతోషించితి నమ్మ లెమ్మ సుతనీ సద్భక్తికిన్ మెచ్చితిన్
సంతేనిన్ భయమొందకమ్మ నినునే శోధింపగా నెంతునే
చెంతం జేర్తు దుఃఖమిత్తు మదిలో చింతన్ దొలంగింతు నీ
సంతాపంబిఁక నేటికమ్మ వినుమా సత్యంబు ముమ్మాటికిన్॥ 90

మ॥ శివుడే కన్పడి తెల్పె నిన్ను నిఁక రక్షింతున్ సుతా యంచుహా!
శ్రవణానందకరంబుగాగ నిఁక నాజన్మంబు ధన్యంబుగా
భువినా పుణ్యఫలంబులెల్ల నివుడే పూర్ణంబు నొందెన్ గదా
యెవరింకేమి యొనర్తురో యనుచు నేనేలా? భయంబందగన్॥ 91

శా॥ ఈశుండే కరుణార్ద్రచిత్తమున నన్నీవేళ రక్షించి దు
ర్లక్ష్యంబుగ దోలగించునంచు బలికెన్ కించిజ్జ్ఞునైనన్ మదీ
యాశం దీర్త్తు నికేటి చింతయని నన్నాశీర్వదింపంగ నా
వేళంబై మది కాయినాండె సుదినంబాగా దినేడంతయున్॥ 92

మ॥ సెలవా! మా॥ దేవ దేవ! మదిలో చింతం దొలంగించి నీ
యలుకన్ మాని మనోరథంబులిడి నాకానందమున్ గూర్చితి
విలలో నీవరి దైవమెవ్వరిక నోయీశా నమస్తే నతే
వలుమారివ్విధి నన్ను గాల్తువిక నా ప్రారబ్ధమున్ బాపవే॥ 93

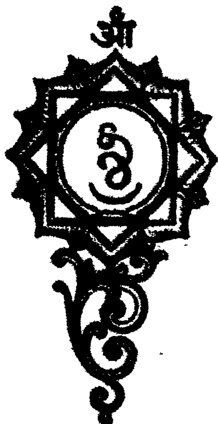
మ॥ భవదీయంబగు దివ్యదర్శనము చే బాలా! భయంబేల ని
న్నవలీలన్ దరి జేర్తునంచు కరుణాయత్తుండవై పల్కి యీ
భవబంధంబుల బాపి బ్రోవగదవే బాధింపగా బాలుడీ
వెవరున్నారు? దయాంతరంగుడవు నీవే యిట్లుపేక్షించినన్॥ 94

శా॥ నాపాప్రత్తంబది యెట్టులౌనో యనకా నాకేమియుందో చద
రయ్యా! ప్రారబ్ధము దెట్లు వీడు నకటా యౌదార్యవారెవ్వరో
యేపాప్రద్ధున్ని నెనమ్మి గొల్తునిక నాకే వాంఛయున్ లేదుగా
నీపాదామృతముక్త యింత యిటు రానీయంగ నేగోరెదన్॥ 95
ఉ॥ విస్మయమానునిన్ను మది వేడినయంతమహాపరాధముల్
క్షమము జేయనేర్తువని పల్మరువింటి భవత్ప్రభావమున్
అస్మద మోహదుష్కృతము లారయనేలకృపాంతరంగ! నే
నీస్మరణామృతంబె మది నిచ్చలు గోరెద నన్ క్షమింపవే॥ 96
శా॥ భాగ్యాపాయము పోవనైన విని నీ పాదారవిందంబులే
ప్రాణాధారకరంబులౌట నిరు నే ప్రార్థింతు సర్వాంగముల్
క్షీణత్వంబును బొందనీక కరుణాసింధూ! కటాక్షించి న
త్రాణన్నాకు వనుగ్రహించి తనువర్గ ధన్యత్వ మొందింపవే॥ 97

శా॥ పాపంబుల బాపరా యని కరుణ న్నాకొ ల్చాలింపవే
నీపాదంబుల నాశ్రయించితిగదా నీవేమిగావించినన్
నాపుణ్యంబని యెంతునయ్య వగవన్ నాకర్మమెట్లుండునో
యాపద్బాంధవ పాహిమామ్మనుచు నిన్నాశ్రితముగా వేడదా।
మ॥ ఇతరుల్ రాతగ దోచనయ్య నను నెబ్బంగిన్ దరిం జేర్తువో
మతిలో నమ్మతిలేని వ్యర్థముగు జన్మంబేల కల్గించితో
క్షితి నీచర్య లెరుంగనేర్తునా నీ చిత్తంబదే మోగదా
గతియుం గేమి యొనర్పనెంచితివా నా కష్టాలనీడేర్తువో। ౯౯
మ॥ విషయంబుల భవత్పదాబ్జముల నీవిశ్వంబులో నింక నే
గడియైనన్ విలువంగజాల నిపుడే కన్నారగన్పించి నా
యెడుపల్ బాపద నమ్మటంచు కృప నాయుష్షార మీడేర్చినన్
కడకంటన్ మరియొక్క మారుగని కాంక్షల దీర్పవే మ్రొక్కెదన్।

శా। స్వర్గంబున్ మఱి మోక్షమున్ వలదు జీవంబుల్ ననుంబాయుచో
దుర్గానాథ! మదీయవిన్నపము నీతో నాం చెఱింగింతు సం
వర్గంబుల్ దొలగించి దైహికప్రవాంఛల్ వృద్ధిగానీక స
న్మార్గాయాసము బొందనీయక యుష్మత్సన్నిధిం జేర్చవే। 101

ఓం.

భక్తిరసామృతము.

సాంబశివుని నామో
పాసనమనిశంబొనర్తు భక్తిని స్నే
గాసియు జెందగనీయక
దోసములెంచకయె కరుణతో నను బ్రోవన్। 1

క॥ సాంబసదాశివ! నీపా
దాంబుజములె మదినినిల్పి యనవరతము స
త్యంబుగ వర్తింపగ సా
యంబై దయబ్రోవగదవె యత్యంతకృపన్। 2

క॥ శ్రీకరము నీస్మరణం
బేకద యిహలోకబంధ మెడపగ, నికనో
లోకేశ! నీకుమ్రొక్కెద
నాకొని నావందనముల, గావవె కరుణన్॥ 3

క॥ ఈశ్వర! నినువేడెద పర
మేశ్వర నేరములసైచి యిక నీకృపచే
శాశ్వత మోక్షంబిడి యీ
విశ్వములో వెతలవేగ విడచేయగదే॥ 4

క॥ మా వెతలబాప భువిలో
నీవేగద యొరులుగలరె? నిఖిలాధీశా!
రావే సజ్జనరక్షక!
ప్రోవవె కరుణాలవాల పుణ్యసుశీలా॥ 5

క॥ సత్యవతి, నిన్నుదండ్రిగ
నిత్యంబును వేడుగాన నిర్మలకృపతో
బ్రత్యక్షమైన జాలును
సత్యధికం బేమి గోరనైతిని తండ్రీ॥ 6

క॥ పరమేశ! మిమ్ము భక్తిని
నిరతము ధ్యానించుటకును నిర్మలబుద్ధిఁ
బరగుచు సద్గుణముల నిడి
పరిపూర్ణ కటాక్షముంచి పాలింపఁగదే॥ 7

క॥ సత్యస్వరూప మిమునే
నిత్యంబును వేడుదాన నీపదసేవఁ
అత్యంత భక్తిశ్రద్ధల
సత్యము శాంతాది సుగుణజాలము నిమ్మా! 8

క॥ వదలక మీచరణంబుల
గదలక నామదిని నిల్పగలిగెడి శక్తిన్
చెదరనిభక్తిని ముక్తిని
సదమలమతి నిమ్ము వేగ సద్గురుదేవా॥ 9

క॥ భరియింపజాలదేవా
భవజన్మ జరామరణ వెతలలో నికనన్
వెరపగుచున్నది బ్రోవవె
బరువగు సంసార మిలను భరియింప నెటో॥ 10

క॥ మీపాదభక్తినేమది
నోపావన గోరుదాన నొప్పగ నికనన్
పాపాత్మయుంచు నెంచక
కాపాడవె దీనరక్ష! ఖలజన శిక్షా॥ 11

క॥ అరమర చేయఁగ నేటికి?
ధరణి ననిత్యములుగావె తనువులు దేవా
శరణాగతిగాదె యిక నీ
దరి చేరిచి కరుణనేలు తండ్రివి గావే॥ 12

క॥ బంధనల జిక్కినావని
సందేహింపంగనేల జనకా నిన్నే
డెందమున నమ్మి గొల్చెద
నెందుంటివో? నన్ను బ్రోవవేటికొ దేవా॥ 18

క॥ ఎందున జూచిన నీవయి
నందే లేకుందువంచు జాలగ భువిలో
నందురుగద యోసదయా
యెందుకు నాకిటుల గోచరింపవు? తండ్రీ॥ 14

క॥ గతినీవకాదె దాసుల
పతితములెడబాపి బ్రోవ పరులెవరింకన్
సతతము నిను నమ్మితి స
ద్గతి నొసగుచు బ్రోవరావె కారుణ్యనిధీ॥ 15

క॥ అంతశ్శత్రుల వేగమె
యంతము నొందించగల్గు నతిధైర్యంబున్
శాంతాది సద్గుణంబుల
సాంతంబుగ నొసగు చిన్ని సత్యుని తండ్రీ॥ 16

క॥ నినునమ్మితి నినువేడితి
నినుగొల్చితి నిశ్చయముగ నీవేగురువా
దనఘా! నీవే వారుడవు
తనయును సద్గతిని జేర్చి దయబ్రోవగదే॥ 17

క॥ పావనమూర్తీ! నీపర
లోకవమున గనజాల నైరి లోకుము వనుసి
నేడిక కాలిమలవందగ
గావింపుము భక్తురాల గానా తండ్రీ॥ 18
క॥ ఓ కారుణ్యనిధాన! త్రి
లోకేశ్వర! మానివంద్య! లోకాతీతా
యోగేశ్వర! మోక్షప్రదా!
మాకీవర గలుగకుండ మమ్మేలుకృపా! 19
క॥ దీనజనరక్ష! నీవ
జ్ఞానిని గడుదీనురాల బంధలచిత్తన్
దీనతవేడెద మిము నే
జ్ఞానము నొసగంగరాదె సద్గుణవరా॥ 20

క॥ పరమేశ! నిన్నునమ్మగ
పశులను మదినమ్మువారల పాలింపగదే
శరణంటి దాసురాలను
పరమపదం బిమ్మునాథ ప్రార్థింతునికన్॥ 21
క॥ కాంచక చేసిన నేరము
లెంచక మన్నించి ప్రోవుమింక కృప మా
సంచితముల బాపగదే
కించిజ్ఞుల మంచుదోయిలి కీర్తించెదన్॥ 22
క॥ సుస్థిరుడవైన నిన్నను
కస్థిర విషయములకై యజ్ఞానముచే
దుస్థితి నొంటిని వేగమె
స్వస్థానము చేర్చి ప్రోవు స్వామీ నన్నున్॥

క॥ భావము నందెల్లప్పుడు
పావనమగు నీదునామ పఠనము సేయం
గా వసుధగల్గు కష్టము
లావంతయు నంటకుండు వరయగ దేవా!॥ 24

క॥ కష్టంబుల బడనీయక
యిష్టంబుగ నన్నుఁ బ్రోవు మీవరద! కృపా
దృష్టినిగని, యెవ్విధమున
భ్రష్టనుగాకుండ జూడ బ్రార్థింతునిన్నున్॥ 25

క॥ మాయయని తెలియజాలక
హేయము లీవిషయవాంఛలే నిజమంచున్
బాయక పాయిని బాసితి
శ్రేయస్థితి నొసగి ప్రోవు శీఘ్రము తండ్రీ॥ 26

క॥ వినయముతో వేడెద నిను
కనుగొన కష్టతను నేను కావించినయే
ఘనమగు తప్పుల మదినిడి
కొని కఠినతబూనకయ సుగుణముల నిమ్మా॥ 27

క॥ దయ నను బ్రోవగరాదే
ప్రియసుత విటుబాసియుంట ప్రీతియె? గుణ
త్రియమెటుబాపెదొ తండ్రీ
భయమయ్యె దయాతిసాంద్ర! పరమ మునీంద్రా! 28

క॥ చింతలు దీర్చెదవని నీ
చెంతను జేరితిని నన్ను శీఘ్రమె బ్రోవన్
పంతము బూనగ బాడియె
పంతనముగ బ్రోవదగిన సమయము గాదే॥ 29

క॥ కలిమిని తనువును నిఖిలము
జలబుద్బుదమంచు విడువజాలక యకటా
యిల పలు వలలం దగిలితి
నల పరిపూర్ణము పదవి నందింపగదే॥ 30

క॥ పాపంబుల జేసితినను
కోపంబున నన్ను పాప రూపంబగు యీ
భూవనమున బడద్రోయక
కాపాడవె దీనరక్ష! ఖలజన శిక్షా॥ 31

క॥ మిము నెవ్వడు మది వేడిన
క్రియలన్ని వహించి మోదజనకంబౌ మో
క్షము పొందెదరని వింటిని
మము బ్రోవగ వేగరావ మద్గురు దేవా॥ 32

క॥ ఎన్నాళ్లకు నీపదముల
కన్నులవంకువుగ గాంచగలనో? నేమీ
సాన్నిధ్య మెపుడు కెందద?
గన్నకమీ దివ్యరూపు గన చేయగదే॥ 33

క॥ ఊర్వని కాయము లోబడి
సర్వేశ్వర కృముల నొందజాలను తండ్రీ
సర్వము నీవని యొందిరి
శర్వా! వనుజా వరావ! సత్కృపతోడన॥ 34

క॥ అకటా! యెంతని వేడిన
నాకవరి నీమోము జూవకుంటివి జనకా
యిక నినుగనుగాను బట్లో
వకలాంతర్యామి వనుట సత్యముగాదో॥ 35

క॥ నీస్మరణ చేసినంతన
భస్మముగావింతు వీవు భక్తులబాధల్
విస్మయముగాదె? జనకా!
అస్మదఘవినాశ యీశ యఖిలాధీశా॥ 36

క॥ సారవిహీనంబగు సం
సారమె తిరమంచు నమ్మి శ్రమలొందుచు నే
సారితి నిక నీదరికిం
చేరితిని బ్రోవరావ! శ్రీ సాంబశివా!॥ 27

క॥ పరమేశ్వర! కరుణాకర!
దురితంబులబాపి బ్రోచుదొర నీవుందగా
పరితాప మొందనేటికి
శరణార్థిని దిక్కునీవె సరగునరావే॥ 38

క॥ ఇదియేమి చిత్రమోగద
మదినీవే దిక్కటంచు మానకభక్తిన్
సదయుడవగు నిను నమ్మియు
వదలని వెతలొంది కుందవలసెను తండ్రీ॥ 39

క॥ ఓదేవ! బ్రోవగానీ
వే, దీనులపాలిదిక్కు వేరిక గలదే
నీ దాసురాలనేగద
నీదయ నాపైనరాదె నిఖిలాధిపతీ!॥ 40

క॥ ఎక్కడనుంటివొ జనకా
మక్కువతో నిన్నుజేరు మార్గమెరుంగన్
గ్రక్కున బ్రోవుమనన్నిటు
చిక్కులు బెట్టంగనేమి జేసితి, జెపుమా॥ 41

క॥ శ్రీగౌరీ! నీమదర్పిత
వేగారి నీసుతుల నెటులు బ్రోతువొ? నీ
వేగతి భక్తులకౌరను
వేగము దరిజేర్పవమ్మ వేదతల్లీ!. 42

క॥ అనుమాన మేటికమ్మా
మనమున నీ నామస్మరణ మానముసుమ్మా
నినునమ్మి నారమమ్మా
ఘనముగ రక్షింపుమమ్మ కరుణనుతల్లీ!. 43

క॥ జననీ! నీకైనను నీ
తనయులయెడ జాలితెదె! తండ్రియుమాపై
కనికరములేక విడినను
జననే నీవిట్లుచేయ? జగతిని తల్లీ. 44

క॥ పుట్టుచు గిట్టుచు ధరనే
నిట్టుల శ్రమలొందుచుండు టెరుగవె? ననుజే
పట్టి దరిజేర్పవైతివి
యెట్టులనేనోర్తు? వెతలనికనో తల్లీ!. 45

క॥ నీతనయుల మోహమ్మున
మాతప్పుల నెన్నకింక మన్నించుమనీ
వేతలిదండ్రియు గద మా
మాతా! నీసుతులమాట మరువకుతల్లీ. 46

క॥ అవివేకమున నెఱుంగక
భవ బంధంబులకు జిక్కి బాధల బడుచున్
భువిజన్మ మెత్తుచుంటిని
భవదీయ కటాక్షమున్న బాయవె? తల్లీ॥ 47

క॥ దిక్కులు పెట్టకుమమ్మా
మిక్కిడ పోయమ్మ మాదు మొరలను వినుమా
దిక్కెవరో యమ్మానీ
వెక్కడ నున్నావొ గాని యెరుగము తల్లీ! 48

క॥ ఓకాత్యాయని భగవతి
నాకేమి భయంబు నిన్ను నమ్మిన వెనుకన్
నాకాయము నాయాత్మయు
నీకే యర్పించితమ్మ నిజముగ తల్లీ! 49

క॥ దోసము లెన్నియొ నెరుగక
చేసితి నిపుడుడిగి యోగి చింతించితి నా
యాసము చెందితి వెతలను
వేసరి నీకిట్లు విన్నవించితి తల్లీ. 50

క॥ కలవా! నాపాలిట రా
గలవా సమయంబునెఱిగి కాపాడగనీ
గలవా గలకోర్కెలం నీ
విలలేవా? మాకు ముక్తి నీవా తల్లీ. 51

క॥ చిన్నతనంబున నేరము
లెన్నెన్నో చేసియున్న నేటికి? నేని
సన్నిధి చేరితి నేటికి
మన్నింపవె దిక్కునీవె మాకికతల్లీ. 52

క॥ మొరలను వినవో? సకలము
నెఱిగియు నను వెతలబెట్ట నెంచితివో యీ
గిరిరాజతనయ నీవిటు
లరమర సేయంగ న్యాయమా నే తల్లీ. 53

క॥ వృజినంబుల నెడబావవె
భజియించెద నీదు పాదపద్మము లెదలో
నిజభక్త వరులనేలఁగ
రజతాద్రిని నుండనేల? రావే తల్లీ. 54

క॥ ఇలనీకన్నను వేరే
గలరే? నినునమ్మువారిఁ గాపాడుటకై
పిలిచిన రాకుంటివి నీ
పలుకే బంగారమాయె పరులకు తల్లీ. 55

క॥ దీపపుకాంతిని నొకటి
రూపము లేకెటులలోపు చూచిగనటులే
పాపులగ నీదయగల్గిన
పావనులన్నన్న దొలఁగుదువనిని దల్లీ. 56

క॥ అతులితమగు నీభక్తిని
పతితములు నశించి మోక్షపదవియు గల్గున్
మతినిన్ను గొల్తుఁ బ్రోవవె
ప్రతియెవ్వరు నీకు పతిత పావనితల్లీ. 57

క॥ క్షితిపై క్షణభంగురమౌ
బ్రతుకని వివరింపలేక భ్రాంతికిలోనై
వెతలొందుచుంటి వేరే
గతిలేదిక కనులగాంచి గావుముతల్లీ. 58

క॥ తనయును నేనిను వేడగ
సనుమానించెద వదేల? నమ్మా నీకే
కనికరము లేకయుండిన
జనమునకింకెట్లుగల్గు దయ్యావతల్లీ. 59

క॥ నీవైన జెప్పకుండిన
నేవిధి నను బ్రోవగలడా? యేమరినాడో
నావిధియెట్లుండెనో నను
బ్రోవగ నింకెవరుగలరు పుడమిని తల్లీ. 60

క॥ లోపా లోపములున్నను
గాపాడవె నన్ను వేగ కరుణను తల్లీ
యేపాప మెరుగనమ్మా
నీపాదములాన నిన్ను నే విడగలనే 61

కం॥ జీవా! హరుని భజింపగ
రేవా? నుంచైన బుద్ధిలేదా? యికనీ
కీ విశ్వమందుదాతయు
దైవంబును వేరుగలరె? దరిచేర్పుటకున్. 62

క॥ మనమా! నాదొకమనవిని
వినుమా! యిహలోకవాంఛ వీడుమభువి నెం
దున సౌఖ్యమేమిలేదని
గనుమా దైవంబుకన్న గతిలేదనుమా. 63

క॥ శాంతము సద్భూషణమా
శాంతము విడనాడ సకల సౌఖ్యములుడుగున్
శాంతస్వరూపులౌ మును
స్వాంతులె సర్వేశు బొందజాలుదు రవనిన్. 64

క॥ మరణంబు తప్పదెన్నడు
ధరణి ననిత్యములుగావె? తనువులు గానన్
అరనిమిషమైన నెప్పుడు
పరమర చేయంగగూడ దాత్మజ్ఞులిలన్. 65

క॥ తెలిసియుఁ దెలియని నరులిల
నలిఁగెడి నిందలకు వెరక సత్పథమున ని
శ్చల ధైర్యమూని శ్రీహరి
గొలిచెడి సజ్జనులు పరముఁగొందురు మనమా! 166

క॥ పరమాత్ముని ధ్యానించిన
నారూపముతోడ దర్శనంబిడు శ్రీమన్
ఏ రుచులకన్న శ్రేష్ఠం
బీరుచియే యంచు భక్తి నెరుగుము మనమా! 67

క॥ అగణితముగ బోధింతుము
భగవంతుని బూర్ణమైన భక్తిన్ నరమున్
దగు నిర్మల భక్తియె కలి
యుగమున మోక్షంబునొంద నుత్తమపథమా. 68

క॥ సంతోషమూరె జనకా
స్వాంతంబున లేకనీవు సత్కృపతో నా
వంతలబాపుచు నుంటివి
యింతటి కరుణాకటాక్షమెటుకగల్గున్. 69

క॥ దేవా! నమ్మోక్షమువా నిను
సేవింతును కరుణతోడ శిక్షింతువొకో
నీవారుగని దేమున్నది
కేవిధి జేసినను నాకు నిష్టమెతండ్రీ. 70

క॥ కటకటదైవమ! యికనా
కెటుజూచిన బంధనంబె యేమొనరింతున్
పటుతరమగు కృపనేలుము
మటుమాయంబౌనుగాదె మాయాభ్రాంతుల్. 71

క॥ కష్టంబుల బెట్టుట నీ
కిష్టంబైయున వానికెటికి వెరువక్
స్పష్టంబుగ చెప్పెదనే
నష్టంబునులేదు నిన్నునమ్మిన వెనుకన్. 72

క॥ భగవత్స్వరూపమునని
జగతీస్థలి సర్వభూతజాలములోనన్
దగ నివసింతువుగాదే
నగుణుడవని నీకు సేవసల్పెదతండ్రి. 73

క॥ ఏటికి నాకీతనువిది
బూటకమేగాని నిల్వబోవున సతముగ్
మాటికి నినువేడెదనే
నాటికి నీకనులగాంచి నన్నేలెదవో. 74

క॥ పంతనివేడిన నీదయ
సుంతయు నాపైనరాదు చోద్యముగాదే
యింతటివాడవనుచు నా
స్వాంతమునం దెన్నడెరుగజాలను తండ్రీ. 75

క॥ నాలోపంబుల నెంచక
మీలోకంబునను జన్మమెత్తిన దాదిగ్
జాలనొనర్చిన నవి యివు
డేలా? యఘహరుడవౌట నెఱిగితి నిన్నున్. 76

క॥ వెతలెన్ని గలుగనున్నను
మతిలో నీస్మరణ జేయుమాత్రనె నాపై
నతులితమౌ కారుణ్యా
మృతమును గురిపించితో వనేతువుదేవా. 77

క॥ యమబాధ లడఁపుమని యా
సమయంబున నిన్ను బిల్వ జాలనొ గలనో
క్రమమే నేనెఱుఁగుదునో
క్రమముగ నిన్నిపుడె గొల్తుఁగావవె కరుణన్. 78

క॥ ఏపని చేయుచునున్నను
నీపద చింతనము విడను, నిజముగ నాకే
యాపద గలుగగనున్నను
నీపూర్ణ కృపాకటాక్ష నియతిని దొలఁగుఁగా. 79

క॥ సంసారము నిస్సారము
హింసా రూపకమటంచు నెఱిఁగియు భువినీ
సంసారులెల్ల పాప
ధ్వంసుని సర్వేశునిన్ను దలఁపరుగాదే. 80

క॥ నీసాన్నిధ్యము గోరితి
వేసారితి నిన్ను చాలవేడితి నైనన్
గాసిలజేయుచు నన్నా
యాసము బెట్టంగ న్యాయమగునే జనకా. 81

క॥ నాకొఱత దీర్పవైతివి
యేకోర్కెల నింకగోర నేటికివృథగా
నీకరుణ లేకయుండిన
నేకార్యంబైన గాని యీడేరునొకో. 82

క॥ విఖ్యాతయశుడ నీతో
సఖ్యమునని నరుడు ముక్తి సాధింపఁడొకో
సౌఖ్యంబు లింక గోరను
ముఖ్యంబౌ కోర్కె యొకటె మోక్షంబిమ్మా. 83

క॥ నీ యిష్టముగాకుండిన
నే యంశంబైనగాని యేవిధినైనన్
జేయంగా శక్యంబే
నామొర బ్రీమగాక యేమనగ్గును తండ్రీ. 84

క॥ ఓ జగదీశ్వర నాకీ
నిజన్మంబునకు సౌఖ్యమెట్టుల గల్గున్
పూజింతునయ్య నిను ని
ర్వ్యాజకటాక్షమున బాధ లడగింపగదే. 85

క॥ మోహాపేక్షను నేనీ
దేహంబున జేరించు భావింపక నీ
రక్షించిన శిక్షించిన
నీకే నిన్నేభజింతు నెప్పుడు హరీ. 86

క॥ నిర్మలభక్తిని నిన్నా
ధర్మార్థ సుఖంబులెల్ల దానన గల్గున్
చర్మాంబరధర పుర్వాకృత
కర్మలనడచావ కరుణ గలదో లేదో. 87

క॥ కలదో లేదోయని మది
దలచితినని తప్పుగాగ దలపకు దేవా
అలనా శిఖరాజేందుడు
కలదో లేదో యటన్న గావవె కృపతో. 88

క॥ నీవే దైవమ్మనను
భావమునను నిన్నునమ్మి భజియించెదు నీ
సేవకుల కోర్కెదీర్పగ
లేవో శోధించుటయును లీలయొ నీకున్. 89

క॥ తనువున విన్నమువినను
మనమున నెంచంగలేఁడు మరియొకకీర్తిన్
వినుమని నెఱుగని నీవిటు
కను మరగితివేల బ్రోవఁగలిగియు దేవా. 90

క॥ రోషంబున నంటినా నం
తోషంబున నంటినో బదులువల్కవు నా
దోషంబు లెన్నదగ వను
బోషింపఁగరావె పుణ్యపురుషా శ్రీమన్. 91

క॥ సర్వాపరాధములకును
సర్వేశ్వర! కేలుమొగిచి సాగిలఁబడుదే
ఉర్వీని దాసుని తప్పులు
శర్వా! దండంబుతోడ సరియగుననరే. 92

క॥ ఎవ్వఁడు నిన్నఁగొలుచుట
యెవ్వనికై కాదు దేవ నీకృపకొఱకే
తవ్వులి కోటికి వెదకెదు
నివ్వెఱ జెదలంటునొక్కొ నిర్మలరూపా. 93

క॥ ఎన్నోరీతుల వేడితి
నన్నియు జెడచెవిని బెట్ట నర్హంబగునే
యున్నాఁడో లేఁడో యని
నిన్నరుగని వారలందురి నిజముగ న హరీ. 94

క॥ ఉన్నాఁడో లేఁడో యని
మున్నొక భక్తుండు బల్కె మోహంబిడు వే
వన్నెల వెతలబెట్టదు
యున్నావని నిన్ను నమ్మియుంటిని దేవా. 95

క॥ కన్నన బ్రోవగ లేవే
నిన్నమది గొల్తునయ్య నీవేగతి యా
పన్నుని నేమ్రొక్కితినో
యన్నా! నన్నేలకున్న నన్యులు గలరే. 96

క॥ యెన్నో కష్టంబులురా
నున్నవి నాకనుచు దోచుచున్నది మదిలో
యన్నా నీకృపయున్నను
వన్నియు విడిపోగ మోక్షమందగలేనే. 97

క॥ మానవమా! నిరువకుమా
కానున్నది కాకపోన కర్మానుగతిన్
రానున్నది రాకుండున
ధ్యానింపుము యీశునతని దయతో నేలున్. 98

క॥ అవతారంబుల దాల్చితి
వవనీభారంబుదీర్చి యార్తులఁబ్రోవన్
భువనత్రయముల నీవరి
యెవరింక, భవన్మాహాత్మ్య మెఱుగంగల మే. 99

క॥ నావారనువారవదగువా
రేవారును లేరు బుద్ధినెఱుగక చెడితిన్
నీవే నా వాడవు నా
కీవే సర్వార్థములును యిహపరసుఖముల్. 100

క॥ జగతిని ధర్మంబెప్పుడు
దిగనాడి జనంబులెల్ల తెగనీల్గుదురో
జగముద్ధరించనప్పుడె
యుగయుగముల జన్మమొందుచుందువు దేవా. 101

క॥ మర్త్యార్గవర్తులై స
త్కర్మలవిడి జనులు నిన్నగనలేనితఱిన్
నిర్మల కృపతో భువి స
ద్ధర్మము నెలకొల్ప జన్మదాల్తువు దేవా. 102

క॥ వరమిమ్మా దేవా నే
పరమానందంబుతోడ పరలోకమునన్
చిరసుఖముల బొందియు తుది
జరయు మృతియు బాసి నీసన్నిధి జేరన్. 103

క॥ వరమీవే దేవా నే
మరణావేదననునిన్ను మఱవక నీదా
స్మరణామృతమే గ్రోలుచు
నిరయంబును దాటితుదిని నిన్నే జేరన్ 104

క॥ దేహేంద్రియములు పడలక
సాహసమున తిరుగుచున్న సమయమునందే
ఊహాపోహలు దొలగుచు
మోహంబునబడక మున్నె మోక్షంబియవే. 105

క॥ సాహంబనినను జేరితి
దేహపటుత్వంబు నాకు దీరకమున్నే
శ్రీహరిహరరూపా సం
దేహింపక నీదుసన్నిధిని జేర్పగదే. 106

సంపూర్ణము.

ఓం.

భక్తిరసామృతము.

క॥ కైలాసవాస గౌరీశయీశ
నిత్యమంగళదాయకా నీకుశరణు
శ్రీమహాదేవ నీపాద సేవకులము
సర్వలోకైకనాయకా శరణు శరణు. 1

గీ॥ భువనముల నెల్ల పాలించు పుణ్యమూర్తి
పరమభక్తులపాలింటి భద్రమూర్తి
సకల కల్యాణగుణమూర్తి సాంబమూర్తి
నీకరుణచే మమ్ము రక్షించుగాక. 2

గీ॥ చంద్రశేఖర నిన్నాత్మయందు నిల్పి
నిత్యమూన క్తితోడ ధ్యానించునటుల
భక్తిశ్రద్ధల నీగదే పరమపురుష
యివియె నాయీప్సితములవి నీయరేవె. 3

గీ. చంద్రశేఖర నీదివ్యచరణములను
నమ్మి దిక్కునీవనియున్న నన్నుబ్రోవ
రావె దీనుల రక్షించు రక్షకుడవు
తనయుపైనింత చలమూన దగునె నీకు. 4

గీ॥ నీలకంఠ నాదు నేరంబులెన్నక
కరుణతోడనన్ను గావుమయ్య
కూతురిచటనైన గుణవతి గాకున్న
తండ్రిబాయునొక్కొ దయ దొలంగి. 5

గీ॥ చిన్ననాటనుండి యెన్నెన్నో విషముల
నిన్ను వేడుచుంటి కన్నతండ్రి
నీవెనాకులోను నీడయు నిఖిలంబు
దిక్కునీవె గావె? దేవదేవ. 6

గీ॥ సకల సౌఖ్యంబులొసగు రక్షకుడ వీవె
పెక్కుదిక్కుల బెట్టినను దిక్కునీవె
దయను నను బ్రోవకున్నను తండ్రి నీవె
పట్టియున్నాను నీపాదపద్మములను. 7

గీ॥ అన్ని సౌఖ్యంబు లిమ్మంచు నడుగ లేదు
కోరికల దీర్పుమని వేడుకొనగ లేదు
కోరితిని నిన్ను నామనసార నొకటి
సుతులమని మమ్ము నీప్రేమ జూడుమయ్య. 8

గీ॥ అన్నిసౌఖ్యంబు లిమ్మంచు నడుగనేల
అనఘ! మాకన్నతండ్రివే యగుదువీవు
గాన నిన్నేమి మేమడుగంగవలయు
నెరుగవో? తండ్రిబిడ్డలందిడెడిప్రేమ. 9

గీ॥ స్వామి నీయందు భక్తి విశ్వాస మిచ్చి
దయను సాక్షాత్కరించిన దనివితీరు
ధన్యురాలనౌదును తండ్రి తనయుపైన
నింతమాత్ర మనుగ్రహామేలరాదో? 10

గీ॥ ఈశ! నీ చిన్నితనయను బెంచియుంటి
నాపదలనెల్ల గరుణతో బాపుమంటి
సతము నీపూర్ణకృపలేక వెతలగంటి
నన్ను రక్షింపు మీశ! నిన్నమ్మియుంటి. 11

ఆ॥ నీవు కన్నతనయ నిను గాంచగోరిన
చూపొసంగవేల? పాపహార
పతితపావనుండు భక్తవత్సలుడన్న
బిరుదముండునైన నెఱుగవొక్కొ. 12
గీ॥ అచల పరిపూర్ణ సమ్మోద మందజేసి
తుచ్ఛవిషయంబులందాశ దొలగజేసి
జరయు మృతిలేని శాశ్వత సౌఖ్యమిచ్చి
మోక్షసామ్రాజ్య పదవిమ్ము ముదముతోడ. 13
గీ॥ సాధుపోషకుడనుపేరు సత్యమైన
మూడుజగములకును నీవె మూలమైన
నార్తులనుబ్రోచుటకు నీవె కర్తవైన
నన్ను రక్షింపకుండుటే న్యాయమయ్యా?. 14

గీ॥ రాముడట లంక నిన్వేడి క్షేమమొందె
వల భగీరథుఁడునుగొల్చి ఫలముగాంచె
పార్థుఁడును నిన్నునమ్మి కృతార్థుఁడయ్యె
తనయునోనన్ను బ్రోవంగ మనసురాదె
భవ్యలోకేశ సర్వేశ భవవినాశ! 15

గీ॥ వలదు వలదన్న వాంఛల న్వదలబోదు
విడువు మిడుమన్న దుర్బుద్ధి వీడబోదు
తలపు నీపై నిలుపుమన్న నిలుపబోదు
అయ్య యీమది చర్యలేమందునింక. 16

గీ॥ అన్యవిషయంబులందు మోహమున సతము
మరిగి దరిగానలేని నామానసంబు
నేరకయెజేసినట్టి యేనేరమైన

సైచిమన్నించి కృపయుంచి క్షమముదాల్చి
నీదు చరణారవింద సన్నిధిని జేర్చు. 17

గీ॥ అభయ హస్తంబునిడిబ్రోచు ప్రభుడవీవు
దాసులకు మోక్షమిడిబ్రోచు దాతవీవు
ధరణి బ్రత్యక్షదైవమై తనరినావు
తప్పులెన్నక నన్నేలు తండ్రినీవు. 18

గీ॥ ముక్తిదాయక! కారుణ్యమూర్తివగుట
నన్ను వేగమె గొనుమనీ సన్నిధికిని
ఖలులమనిబాయ నీమది దలపకయ్యా
తొల్లి దుష్టులనేలిన దొరవెకానె. 19

గీ॥ అన్నివిధముల నీసేవ తోడాచుమాదు
కష్టసుఖముల నెరుగుచ గరుణతోడ

నాదరింపంగవలెగాక యన్యమార్గ
మెందుగలదయ్యా యీలోకమందు మాకు. 20
గీ॥ పరులు నావార లను భేదమరయనీకు
గలదె? యెవరికి సముడవుగావె నీవు?
నీవె మము నిర్దయనుజూచి బ్రోవకున్న
గతియికేదయ్యా మాకీజగతిని జనక!. 21
గీ॥ కీడులోనను మేలొనగూర్చుచుండు
కష్టములువీడ సౌఖ్యంబు గలుగుచుండు
మేలుకీళ్లను వెనువెంట మెలగుచుండ
నిన్ను నిందింతురక్కటా నీతిలేక. 22
గీ॥ తండ్రి నినునమ్మినందుకీతనయునిట్లు
సర్వసంకల్పములను నిష్ఫలముజేసి

వ్యర్థరాలను జేతువో వసుధలోన
నిన్నుమనసార బ్రేమించి యున్నఫలము?. 23
గీ॥ కన్నులారంగ నినుగాంచ గల్గుభాగ్య
మున్నదో? లేదో? నాకు నో కన్నతండ్రి
తనయ రక్షించుమన్న నీదాపు జేర్చి
మొలవిశరణించి నన్నేలు టెన్నడింక? 24
గీ॥ జన్మజన్మంబులెత్తి వేసారి జాల
నింక నిహలోక వెతల భరింపజాల
ముక్తినీవయన్నిట నేనశక్తురాల
నైన మన్నింపవే? కరుణాలవాల. 25
గీ॥ ఎందుజూచిన యానంద మింతలేదు
కష్టములెగాని సౌఖ్య మెక్కడను లేదు

మాయ ప్రపంచమిది దీన మనసు లేదు
తండ్రి! దుఃఖాబ్ధి ననుముంప దలుపకయ్య. 26
గీ॥ లేశమైనను సుఖమిందు లేదు లేదు
ఇట్టి ప్రపంచమున నుండ నిచ్ఛ లేదు
శ్రమలబడుచిట్టు లోర్వంగ శక్తి లేదు
నీ వుపేక్షింప తనువింక నిలువ లేదు. 27
గీ॥ కాలమీరీతి గడువంగ గలదె? ఫలము
ఎన్నటికి నన్ను దరిచేర్ప నెంచ లేదొ
విన్నగాని యికనొక్క నిమిషమైన
నెట్లు నిలుతును తండ్రి నీవిట్లు చేయ. 28
గీ॥ మొరల వినుచుంటివో? లేదొ? యెరుగగాని
యెన్నివిధముల నినువేడు కొన్నగాని

కరుగదేమయ్య నీమది కరుణలేదొ?
సదయుడవు నిర్దయుడను బూనదగునె? నీకు॥ 29

గీ॥ విద్యగలదని మదిని గర్వింపలేదు
కలిమి గలదని నీ సేవదొలగలేదు
తనువునే నిత్యమని మదిదలపలేదు
నన్ను రక్షింపవిక తప్పులెన్ననేల? 30

గీ॥ ఎంతవేడిన దయరాదు పంతమేల
కొంతిని నిన్నునాతండ్రి కోపమేల
పిలిచిననుగాని బదులైన బలుకవేల
తనయుపై నింతకఠినంబు దాల్పదగునె? 31

గీ॥ ఎందరెందరొ భక్తులనేలినావు
ఎట్టివారలనైన చేపట్టినావు

కరుణ నాపైన లేదేమొ? కాని జనక
నీవు నన్నేలభారమా? నీలకంఠ. 32

గీ॥ భువనరక్షక నీ ప్రియపుత్రినగుచు
జనక! నీయంతవానికి తనయనయ్యు
పుడమి పడరాని యిడుమల బడుచునిట్లు
పరుల సాహాయ్యమును గోరవలసె నకట. 33

గీ॥ దివ్యమంగళవిగ్రహా! దేవదేవ!
అఖిలలోకేశ యీశ మహానుభావ
పతితపావన నీప్రియ సుతులగావ
రావ? నీ సేవకులము దిక్కీవె గావె? 34

గీ॥ వేడువారల రక్షించువాడవేని
కరుణయనునది నీమది గలిగెనేని

అనఘ! మేము నీబిడ్డల మగుదుమేని
శీఘ్రమే మాకు మోక్షమిచ్చెదవుగాక. 35
గీ॥ తెలిసికావించియుంటి తప్పులనుగొన్ని
నేరకయె జేసితిని గొన్ని నేరములను
పతితపావన! నీ ప్రియసుతనుగాన
దయనునన్నిట్లు మన్నింపదలచినావొ? 36
గీ॥ ఎన్నటికి నాదుతప్పులే యెన్నుచున్న
దయను మన్నించి నన్నేల దలపకున్న
నీకటాక్షంబు నాపైన నిలుపకున్న
నిలను నేనిట్లు జీవింపనేటికన్న. 37
గీ॥ మమ్ము కృపనేలుమని బ్రతిమాలుకొంటి
వెతలబడజాలమని విన్నవించుకొంటి

నా_ర్తరక్షకుడ వనెడి నీకీర్తివింటి
నిట్లుపేక్షింతు వనుట నేనెరుగనుంటి. 38

గీ॥ ఉర్వి నేసౌఖ్యమైన లేకున్నగాని
జనక! నీ కృపారసమున్న జాలునంటి
నిదియు కరవాయె నేటికి నేమనందు
నిహపరంబుల నొకటైన నీయరాదె? 39

గీ॥ తనయులీరీతి వెతలొంద దలపవైతి
వేడుకొన్నను కనులార జూడవైతి
యెంతపిల్చిన దర్శనంబీయవైతి
యేదనున్నావొ? నీజాడ నెరుగనైతి. 40

గీ॥ అఖిలక్షరమక్షరములనో యాదిదేవ
యెందుజూచిన సుదులేకుందువుగద

నిన్ను గాంచంగ నిచ్ఛ జనించునయ్యా
నామనోరథ మీడేర్చవేమి? తండ్రి! 41

సీ॥ నిత్యమానిర్మల సమాధినిష్ఠఁబొంది
యద్వితీయ పరబ్రహ్మమందు జెంది
నైష్కర్మ్యమైనట్టి ఘనులమ్మహాత్ములకును
భూరిసామ్రాజ్య పదవేల? భువనపాల! 42

గీ॥ శాంకరీ!నన్ను బ్రోవంగ సమయమమ్మ
ఇంకనైన నను కరుణించి యేలుమమ్మ
తల్లి! నీ బిడ్డలను బాయ ధర్మమమ్మ
పరమపదమిమ్ము నినునమ్మి బ్రతుకనిమ్ము. 43

గీ॥ కరుణతోడను నీపాదకమలములను
తల్లిరో! జూపగదవె నిన్నుల్లమందు

నమ్మిగొల్చెడి నీదుతనయులనిట్లు
విడచియుండుట నీకిది వేడుకగునె. 44

గీ॥ జనని! యీ ఘోరసంసారజలధియందు
దరికిజేరెడిమార్గంబు దొరుకలేదు
ఎవ్వరు నీచెంతఁజేర్పంగ నెంచిరమ్మ
నిన్నువిడనాడి యెన్నాళ్లు నిలతునమ్మ. 45

గీ॥ ఎన్నిచిక్కులబెట్టఁగ నెంచినావొ
నామొరాలింపకున్నాడు నాదుతండ్రి
జనని! నీవైననాచిన్ని మనవిగొంత
విన్నవింపవె తండ్రితో విసుగుగొనక. 46

గీ॥ తల్లి! నీవైనదెల్పవే తండ్రితోడ
దీనురాలను నాకింక దిక్కుగలరె

తల్లి కలిపిన సుతులపై తండ్రికన్న
ననడి లోకోక్తి నెరుగవా? యమ్మనీవు. 47

గీ॥ తల్లి నీదుపాదారవిందములు దక్క
నాకు భవసాగరంబీదు నావవేరు
గలదె? నీవె నాపైనిట్టు లలుకబూన
నెందుజొత్తును జనని! నాకేది దిక్కు? 48

గీ॥ పలువిధంబుల దిక్కుల పాలుజేసి
మనము నామాటవినకిట్లు మసలుచుండు
నీయనుగ్రహ మొక్కింత నిలుపకున్న
నిలువనీదము లేదుగా నిక్కముగను. 49

గీ॥ జనని! నీకటాక్షంబున్న జలదమట్లు
మొల్లయిక్కట్లు గడియలో నెగిరిపోవు

నీవుపేక్షింతువేని యీ నీచబ్రతుకు
బ్రతుకుటెల్లను భువిదుఃఖ భాజనంబు॥ 50

గీ॥ శంకరుని దివ్య పాదాంబుజముల నెపుడు
మదిని నిశ్చలంపుభక్తితో స్మరణజేసి
జన్మసాఫల్య మొనరింప జనులుభువిని
జననమొందిన వార లేజాతివైన. 51

గీ॥ ఇందుశేఖరు పాదార విందసేవ
భక్తితో జేసి యీభవ బంధములను
వీడి యానందవార్ధి నోలాడువార
జన్మయే సార్థకంబన జనును జగతి॥ 52

గీ॥ దేవదేవుడెల్ల తావులందుండంగ
తీర్థయాత్రలనుచు దిరుగనేల?

చపలచిత్తమునను జనుచుందురే గాని
యుందుగలుగు దేవుడిందు లేడె? 53

గీ॥ అనుభవించగవలెగాక యజనివారిత
ఫలము సుంతైనదప్పింప గలరె భువిని
రాజవరులైన పరమవిరాగులైన
దామొనర్చిన కర్మంబు దాటవశమె? 54

గీ॥ దైవసంకల్పములు విచిత్రములుగావె
కోరకమె పెక్కు మేళ్ళనకూర్చుచుండు
తెలియకుండని పెక్కుచింతలను దెచ్చు
భక్తవత్సలుడైన శ్రీపతిగుణముల
మనుజమాత్రుల కెఱుగ సామాన్యమగునె.? 55

గీ॥ ఎందఱెన్నివిధంబుల నిందఁజేసి
తన్నుదూఱుచునున్నను ధైర్యమూని
తనదుపట్టునువిడక సత్పథమునందు
జనుచు నినుఁగొల్చుభక్తుండు గను నెపరము. 56
గీ॥ ఫలసమృద్ధినివృక్షంబు వంగియుండు
నట్లు సద్గుణంబులచేత నణఁగియుండు
నిర్మలుండై పవిత్రుఁడై నెగడవలయు
సుగుణవంతుని కిహపరసుఖముగాదె. 57
గీ॥ ధరణిసజ్జనస్నేహంబు దొరకకున్న
చేయఁబోకుము మఱి యెట్టిస్నేహమైన
దుష్టులనుగన్న భయమంది తొలఁగుమెపుడు
నోర్పుగలవాఁడె బలవంతుఁ డుర్విలోన. 58

గీ॥ తాను కించిజ్జ్ఞుడయ్యును దర్పమునను
సర్వ మెఱిఁగినయట్టి సుజ్ఞానివోలె
భువినటించుట నీచునిబుద్ధిగాదె
అవని సర్వజ్ఞుడైయుండు నాత్మ విదుఁడు. 59

గీ॥ ఎట్లువచ్చితిరో యీ జగంబు
విశదముగాన నరులార! వినుఁడిమీరు
మోహపాశంబులనుజిక్కి మోసపోక
తెలివిగల్గిమెలంగుఁడీ! కలుగుముక్తి. 60

గీ॥ క్షితితలంబున మనరొక్క బ్రతుకులెల్ల
దలప క్షణభంగురంబెగాఁ దెలిసికూడ
చేలమై తుచ్ఛవిషయాది లోలురగుచు
బంధనలఁజిక్కి బాధల పడుటమేలె? 61

గీ॥ దేవదేవునిగనుటకై తీవ్రమైన
భక్తివైరాగ్యములబూని పాటుబడుడి
ఉర్వి నీజన్మనేముక్తి నొందుటకుల
ఘనతరంబగు శ్రీమ లొందగావలయును. 62
గీ॥ న్యాయమార్గంబునను నీవు నడతువేని
శ్రీశుడెప్పుడు సాయంబు సేయుచుండు
అరసి యేక్షణంబునకద్ది యవసరంబొ
నరత మట్టివేలున ప్రేమవలువునగడు. 63
గీ॥ సంశయంబులుగల్గిన క్షణములోన
దీర్చుకొనుచుండుమెప్పుడు తేటపడగ
హేళనము జేయ వలదిల నెవరినేని
సన్యమతముల ద్వేషింప నఘముసుండు. 64

ఆ॥ దానమిచ్చువాఁడు ధర దరిద్రుఁడుగాఁడు
యిచ్చుకొలఁది సిరులు హెచ్చుచుండు
బీదసాదనరసి యాదరించుటకన్నై
ధనమునంగుగాదె దైవమెపుడు. 65

గీ॥ అవని "సత్యమేవజయతి" యండ్రుగాదె
సత్యమే దేవుఁడౌట నిజంబుగాదె
దానినే జీవనముగ నాధారముగను
దలచువారలె భువిలోన ధన్యతములు. 66

గీ॥ అరయ సత్యస్వరూపుఁడౌ యాదిగురుని
సత్యనిష్ఠాపరుఁడ బొందజాలుగావ
భువినిగలనైన బరిహాసమునకైనన
నన్నృతమాడంగ దగదెట్టి యవసరమున. 67

గీ॥ సత్యమునుమించు ధర్మంబు జగతిగలదె
దానికన్నను రక్షించు దైవమున్నె?
యనుభవంబున నెరుగంగ నగునుగాని
దాని మాధుర్య మహిమను దరమె తెలుప. 68

ఆ॥ పరులమెప్పుగోరి పరమేశు నర్చింప
ఫలము నుంతయేని గలుగబోదు
దైవభక్తిలేక తరియింపజాలము
తెలియ తైలరహిత దీపమట్లు. 69

ఆ॥ భగవదాజ్ఞలకును వ్యతిరిక్తమైనట్టి
నరులయాజ్ఞ నెపుడొనర్పబోకు
జగతిబూర్ణభక్తి సజ్జనస్నేహంబు
ముఖ్యసాధనములు మోక్షమునకు. 70

గీ॥ భువిమనశ్శుద్ధితో నీవు పూజసేయు
దయను బోషించును దైవంబు తప్పకుండ
భక్తిగలవారి గందు రెప్పటికినైన
రూఢిగా దేవుని నిజస్వరూప విధము. 71

గీ॥ శాశ్వతంబైన భక్తివిశ్వాసములను
నిశ్చల ధ్యాననిష్ఠయు నీస్మరణయు
దేవ! నాకిమ్మటంచు ప్రార్థించుమెపుడు
భక్తిగలవారి కెందైన భయముగలదె. 72

గీ॥ అవనిగల్గిన యెల్లవస్తువులకంటె
మిగులభక్తిని హరిని బ్రేమింపవలయు
బ్రతిఫలంబును గోరక భక్తితోడ
గమలనాభుని భజియింప గలుగు ముక్తి. 73

ఆ॥ జ్ఞానశూన్యుడగుచు శతవత్సరంబులు
బ్రతికనేని దాన ఫలితమున్న
జ్ఞానవంతుడగుచు జగతి నొక్కదినంబె
యున్నగాని నదియె యుత్తమంబు. ౭౪

గీ॥ అన్నిటను దేవుడున్నాడటంచు నెపుడు
మిగుల బ్రేమించుటయె భక్తియగును చూడ
నిఖిలజగముల నాతడేనిండియుండు
గాన తెలివొంది దుర్మార్గకార్యములను
మరుగుగానైన జేయకు మరచియైన. ౭౫

ఆ॥ ఆత్మసౌఖ్యమెప్పు డనుభవించెడివారు
విషయసౌఖ్యములకు వెదుకబోరు

మాయజగమటంచు మదినెంచివిడతురు
వారి కేల యెట్టి వైభవములు. 76

గీ॥ విషయము లపాయకరములు విషమువోలె
ఆశయే పిశాచమువంటి దరయభువిని
ధనము వైశ్వానరజ్వాల కెనయగునుమ
మోహమొక వల యిది యెంచి మోసపోకు. 77

గీ॥ విషయసుఖమను లేడిని వెంబడింపఁ
కల్లసంసారమను ఘోరకాననమున
విడచిపెట్టును త్రోవను వెదుక లేక
తల్లడిలు తుదకాజీవి యొల్లగతుల. 78

గీ॥ జగతి భార్యను ప్రేమింప శక్యమగును
దానిని బ్రేమింప దరముగా దల్పులకును

దలప జతి శవంబులగాల్ప గలుగుగాని
చింత ప్రాణులనైన హింసించుగాదె.
ఆ॥ అన్నదమ్ములైన నాత్మబంధువులైన 79
సుతులుహితులెయైన క్షితితలమున
ధనముకొఱకు దయ విదారించి హింసలు
సలుప జంకరిలను తులువజనులు.
గీ॥ ఆశగలవారు ధనవంతులైనగాని 80
భువిదరిద్రులె యాగావె పోల్చిచూడ
బంధుమిత్రులు మఱియెల్ల భాగ్యములును
దప్పక నశించునవెయంచు దలపుమెపుడు.
ఆ॥ తానొనర్చినట్టి తప్పుల నొరులకు 81
జెప్పిమదిని వగపు జెందిమరల

నట్టిదోసమెన్న డాచరింపక యున్న
బావశాంతిగలుగు భయము లేదు. 82

ఆ॥ మనసునిల్పలేని మనుజుండు మోక్షంబు
నొందబోడుగాన, ముందుగాను
మనసునిలుపనేర్చి మరి మోక్షమందంగ
యత్నపడెడువాఁ డధికుఁడందు(). 83

గీ॥ అఖిలజనులను మెప్పించినట్టి ఘనుడు
పుడమిలోనేటివరకును బుట్టలేదు
ఎల్లరికిసంతసము గూర్పనెంచువాడు
తానకు నొకరికేనిసుఖంబు గూర్పలేడు. 84

గీ॥ ఇనుమ లెన్నైని వినువక గుఱుచుచున్న
నోర్చిధైర్యంబు మదిదాల్చి యుండవలయు

గప్పములుగల్గు టిలసీతి గరవుకొరకె
యీశుడేమిచ్చు నవియెల్ల హితముకొరకె. 85

గీ॥ అవని నధికప్రసంగమే హానిదెచ్చు
నూరకుండుటయే చూడ సత్తమంబు
మౌనమును దాల్చి యీశు నెమ్మదినినిల్పి
ధ్యానమొనరింపుమది ముక్తిదాయకంబు. 86

గీ॥ అవని దమకన్న హీనమానవులఁజూచి
తనకు గలిగినంతకుదృష్టి గొనగవలయు
నొరుల శ్రేయంబు మదినోర్చి యుండవలయు
సహనమే యెల్లభంగుల జయముగూర్చు. 87

గీ॥ అరయ నినుమించువారు లే రవనిలోన
నింద్రుడవునీవు చంద్రుడ వీవటంచు

భువినిఁగొందఱు నిన్నెంత పొగడుచున్న
నంత గర్వింప కవి ముఖస్తుతు లెగాన. ౪౪

గీ॥ ఎవ్వరు పరులదోషంబుల నెంచువారు
తమకుఁగల లోపములకైన దలపబోరు
విమలవిజ్ఞాన వేత్తలౌ విబుధులరసి
ఖలులయందేని సుగుణము ల్గనుచునుందురి. ౪౫

గీ॥ హృదయమందలి భావంబు వదనమందు
నద్దమునఁబోలె గోచర మగుచునుండు
గాన మదిలోన దుష్ట సంకల్పములను
మానినిర్మల జ్ఞానంబు బూనవలయు. ౪౬

గీ॥ పక్షములఁజూచి నేర్వంగ జాలునట్టి
దెద్దిలేదంచు మూఢు లూహించుచుందురి

జడులబాఁచియు ఘనులు సజ్జనులుమాత్రి
మెన్నిరెూ నీతులను గ్రహించుచుండ్రి. 91

గీ॥ చెడుగుణంబుల ఏడక శివుని వేడు
వంతనే యేరు మోక్షంబు నందలేరు
పథ్య మౌషధమును మాని వైద్యుగొల్చు
మనుజులకు నెందరోగంబు మానగలదె? 92

ఆ॥వె॥ చెప్పుమాటకంటె చేయు పనియె మేలు
నడువునట్టి నీతి నడువ మేలు
పరమపదము నొంద భక్తిమార్గము మేలు
భక్తిహీనుకంటె పశువు మేలు. 93

గీ॥ పుట్టుటయు పెరుగుటయును భూమిలోన
మరణమును రోగమును దుఃఖకరములగును

బాల్య యౌవనములు నశాశ్వతములగును
నిలువదిలలోన దేహంబు నీటిబుగ్గ. 94
గీ॥ మనుజమగునట్టి కడవెడు మందినీట
దలప నొకబొట్టు విషమని గలసెనేని
ద్రావుటకు నంతమాత్రంబు దగనియట్లు
పరముగోరిన విషయముల్ బాధకములు. 95
గీ॥ అస్థిరంబైన జగము నిత్యంబటంచు
నమ్మి చెడుచుంటివింత జ్ఞానంబులేక
అకట! చిత్రమా! నిన్నేమనందు భువిని
మాయయే నిన్ను మోసంబు సేయుచుండె. 96
ఆ॥ వె॥ ఒరులు నీకు నెట్టులొనరింపగోరెదో
యట్లు పరులకీవు నాచరింపు

మిరియు లేదు సీయ నిష్టంబుగాదొ నీ
పట్టి పనుల జేయ కన్యులకును. 97
గీ॥ అంటియుంటక సకల కార్యములయందు
బురదయందుండు తమ్మరపుర్వపోలె
మెలకువను సర్వకాలంబు మెలగవలయు
ముక్తిగోరెడి భక్తులాసక్తితోడ. 98
గీ॥ బోధచేయువారు బుద్ధిమంతులెగాని
యట్లు నడచువార లరుదుగాదె
చెప్పువారలెల్ల చేయువారలైన
లోపమేమిగలదు లోకమునను. 99
గీ॥ ఎన్నిబోధలైన నితరులకెరిగింప
వలవియగునుగాని యట్లునడువ

గీ॥ తప్పులున్నవటంచును దలపకయ్య
దేవ నీదివ్యపాదార జీవములకె
భక్తి నీచిన్నిపాత్ర మర్పణమొనర్తు
గైకొనుముతండ్రి మది ననుగ్రహముతోడ. 1

సీ॥ నాయిష్టదైవమా నీయందుభక్తిచే
బొత్తంబువ్రాయగా బూనుకొంటి
పద్యలక్షణములఁ బారఁజూడగలేదు
శాస్త్రంబులైనను చదువలేదు
నీయనుగ్రహముచే నిర్వహించితిగాని
భక్తవర్యులనే నశక్తురాల
జగతి నీస్మరణచే సాధింపగారాని
ఘనకార్యమేదైన గలదె తలప

గీ॥ నీవు ప్రియభక్తులనుబ్రోవ నిశ్చయించి
దాసపోషణబిరుదు తథ్యముగను
జేయ సంకల్పసిద్ధులఁ జేయలేవ
నీవు కృపగల్గకొదవేమి నీలకంఠ. 2

సీ॥ భక్తమందార! సౌభాగ్యసంచార!
మోహనాకార! కేల్మోడ్పునీకు
పాపసంహారకా! భవవార్ధితారకా!
నాగభూషణ! వందనంబునీకు
లలితపావనశీల! శ్రితజనపరిపాల!
కరుణాలవాల! మంగళమునీకు
మోక్షప్రదాతయౌ! దాక్షిణ్యసంపూర్ణ!
ఉమరేశవినుత! జోహారునీకు

గీ॥ విమలచారిత్ర! యివె ప్రణామములు నీకు
అతుల కారుణ్యసాంద్ర! సంస్తుతులు నీకు
శమనిధాన! సాష్టాంగ దండములు నీకు
శ్రీమహాదేవ! భవ! నమస్కృతులు నీకు.

సీ॥ భక్తులకన్నుల పండువుగాఁగను
బ్రత్యక్షదైవమై పరఁగెనెవఁడు
శ్రీకరుండై మాయ లోకాద్యతీతుఁడై
కరుణాలవాలుఁడై గ్రాలునెవఁడు
నిర్గుణబ్రహ్మమై నిర్మలమూర్తియై
యాద్యంతశూన్యుఁడై యలరునెవఁడు
సజ్జనపూజ్యుఁడై సన్మాన్యచరితుఁడై
నిర్మానమోహుఁడై నెగడునెవఁడు

గీ॥ నిత్యకరుణాస్వభావుడై నిలుచు నెవడు
శాశ్వతానందరూపుడై జగములెల్ల
నేలునే దేవుడట్టిమహేశ్వరుండె
మాయభీష్టములిడి ప్రేమమనుచుగాత. 4

సీ॥ మాపాలిదైవమా! మాపైనగోపమా
మమ్మేలభారమా మాన్యచరిత
ముక్తిప్రదాయకా భువనైకరక్షకా
పాపవిధ్వంసకా! భక్తపాల
శిష్టజనావనా దుష్టసంహరణా
నిర్మలా నిర్గుణా నిశ్చలాత్మ
కరుణాలవాలనే కడగండ్ల బడజాల
బ్రోవగా జాగేల పుణ్యశీల

గీ॥ భవ్యచారిత్ర నుతిపాత్ర పద్మనేత్ర
దేవ! కరుణాస్వభావ సర్వ బోధివరావ
పరమ కల్యాణగుణధన్య గురువరేణ్య
సర్వలోకేశ పరమేశ పార్వతీశ.

సీ॥ అఖిలవిద్యలకును నాలయంబుగ నుండి
వేదరాశికిని బునాదిగాఁగ
సకల బుధశ్రేణి సన్నుతులనుగాంచి
వాసికెక్కిన మహావాణిగాఁగ
కల్యాణియై సర్వకారణ భూతయై
బ్రహ్మలోకమునకు రాణిగాఁగ
నల్లలోకములకు నేలికయై యొప్పు
నబ్జసంభవున కర్ధాంగిగాఁగ

గీ॥ సకల కార్యములకు సరస్వతిని ముందు
శుభము లొసగెడి తల్లియుంచును నుతింప
సృష్టికర్తకు దేవివైయెశోభగాంచి
నట్టిశారద కర్పింతు నధికభక్తి
బంధనలు లేనిముక్తికై వందనములు. 6

సీ॥ దేదీప్యమైననీ దివ్య తేజాబును
గాంచి యానందించు కనులె కనులు
నిష్టతోనింద్రియ నిగ్రహంబును జేసి
మనసార నినువేడు దినమె దినము
సతతంబునీనామ స్మరణామృతము గ్రోలి
తన్మయత్వము నొందు జన్మజన్మ

నీప్రీతికరముగా నిఖిల కర్మలఁజేసి
తనువునీకర్పించు తపమె తపము
గీ॥ మంచిచెడ్డల గుర్తించు మనమెమనము
పుణ్యపాపంబు లెఱిఁగెడి బుద్ధిబుద్ధి
దానధర్మంబులకు నిడు ధనమెధనము
ధరణి సన్మార్గచరుఁడగు నరుడెనరుఁడు. 7

సీ॥ బ్రహ్మాండములకెల్ల బ్రభువునీవై యుండి
కరుణనేలుచునుండ కొఱతలేల
జనకుండవై నీవు తనయుల రక్షింప
బరుల పంచలఁజేరి బ్రతుకనేల
జీవితంబిలను నస్థిర మౌచునుండంగ
దేహగేహములపై మోహమేల

యాశలేమి మొధాతిథి నానంద మిడుచుండ
వట్టిభ్రాంతుల నరుల్ బడగనేల
గీ॥ మాయలోకంబు దీనిపై మమతయేల
నిఖిలమును జూడఁజూడఁగా నీదులీల
యితరమున్నదె వేఱుగా నెంచనేల
సత్యవతినేల యీలీల జాలమేల. ౪

సీ॥ నీయాజ్ఞదప్పక నీయందుభక్తిచే
నినునమ్మి గొలుచుటే నిత్యసుఖము
మాయలోకము నిత్యమా? యంచువిడనాడి
భక్తి నిన్దలుచుటే పరమసుఖము
తల్లిదండ్రులటంచు నిల్లు వాకిలియంచు
ప్రేమానుబంధంబు విడుటె సుఖము

మానవారు మనమను మమకారముల జిక్కి
శ్రమలొందెదుందు కేయమిత సుఖము
గీ॥ కల్లవిషయంబులందునఁ గలదె? సుఖము
దీనివిడనాడి పోవుటే దివ్యసుఖము
భోగముల బాయుటయె పరిపూర్ణ సుఖము
సత్యవతికిచ్చెదవు నీవు సర్వసుఖము. ౯
సీ॥ దేవ! నీపదసేవ గావింతుమన్న నీ
చరణపంకజములు దొరకవయ్యె
పాపులమాటచేఁ బరమాత్మ నీదివ్య
దర్శనంబైనను దక్కదయ్యె
బిడ్డలయందలి ప్రీతిచే నీవైన
గరుణింతువన మది గరఁగదయ్యె

గామాదుల౯ ద్రుంచి కదలకుండెదమన్న
చలనమౌ హృదయంబు నిలువదయ్యె
గీ॥ చిత్తమే యింద్రియములచేఁ జిక్కెనయ్య
మౌనమును దాల్చి రక్షింపమానకయ్య
కాలయాపన చేయుట మేలటయ్య
బాల సత్యవతిని నెడబాయకయ్య. 10
సీ॥ అవివేకినై యుంటి నజ్ఞానమున నేను
నిర్మలసుజ్ఞాన నిధివి నీవు
భవబంధములజిక్కి బాధలందితిని నే
నిడుముల బాప వైద్యుడవు నీవు
పెక్కుజన్మములెత్తి వేసారితిని నేను
జన్మరాహిత్య నిశ్చలుఁడవీవు

ఎందునగతిలేని మందభాగ్యను నేను
దిక్కుమాలినవాఁడ దిక్కునీవు
గీ॥ దాసులనుఁ బ్రోవఁ బిరుదను దాల్చినాఁడ
విట్టినుండవు నిన్నాశ్రయించియుం॥
కల్పవృక్షంబువలెనీవు గలిగియుండి
కోరికదీర్పవదేల సద్గుణసుశీల. 11
సీ॥ చిఱుతప్రాయమునుండి నెఱనమ్మితినిన్ను
చిరకాలమెడబాయ జెల్లునయ్య
తల్లిదండ్రియు గురు దైవంబు దాఁగాయు
నెల్లదిక్కనుచు నెఱుఁగవయ్య
ఖలులంచుమము బాయ దలతువే? మెట్లవ
తనయులరక్షింప వెప్పదయ్య

నేరకగావించు నేరంబులేగాక
యుంచుకొనను గోప ముంచకయ్య
గీ॥ కష్టములమాన్ప నీకింత కఠినమయ్య
కరుణలేదయ్య నీమది కరుగదయ్య
యెంతవారలు నిన్నెంచ నేరరయ్య
నీదుమహిమల వర్ణింప నేర్తుమయ్య. 12
సీ॥ తల్లిదండ్రులువోలె నెల్లభంగులనుమా
క్షేమంబులరసి రక్షించినావు
చెలికానివలెను మా శ్రేయంబుగోరి స
ద్బుద్ధినిఁ గఱపంగ బూనినావు
ప్రభుకీర్తిమము దుష్పథముల నడువంగ
హితమాచరించ దండించినావు

కడగండ్లఁబడువేళ కారుణ్యమూర్తి వై
దరిఁజేర్చి పేర్మినోదార్చినావు
గీ॥ అన్నివిధముల నీమేలు నందుచుండి
భక్తిహృదయంబు నీకు సర్పణముఁజేయ
కట్టి యసమర్థులముగాదె? యనఘచరిత
మముకృతఘ్నులఁటని యాత్మ! మఱువకయ్య. 13
సీ॥ కర్ణముల్ నీదివ్య కథలను వినుచుండ
జిహ్వనీస్మరణంబుఁ జేయుచుండ
నేత్రముల్ నిత్యంబు నిన్నుఁజూడుచునుండ
బుద్ధినీమహిమల బొగడుచుండ
సర్వేంద్రియములు నీసేవల విరాగమునొంది
కడతేరుటకు పాటుఁబడుచునుండ

మాయలోకముజోలి మనకేల వనిపిడి
యత్యంతభక్తి నీయందునుండ
గీ॥ కష్టములు గల్గెనంచు దుఃఖంబులేక
సౌఖ్యమొందెదననెడి వాంఛయునులేక
కలిమిలేముల నొకరీతి గాంచుచుండ
నట్టిభక్తుఁడె నినుబొంద నర్హుఁడగును. 14

సీ॥ పతితపావనుడన్న పలుకుసత్యంబైన
పాపులంచును మమ్ము బాయనేల
సదయుఁడవనుటయే సార్థకంబైయున్న
గఠినత మాపైని గలుగనేల
నిఖిలంబునీ విశ్వమై నిండియుండియునీవు
దర్శనంబీయక దాగనేల

యాత్రికుఁడవై వనుటనిక్కంబైన
బిడ్డల నిక్కట్లఁ బెట్టనేల
గీ॥ నీదుమాయలఁ దెలియంగ నేర్తుమయ్యా
అజ్ఞులముగాన నిన్నిట్టు లంటిమయ్యా
తనయులముగాదె యన్యథాతలపకయ్యా
కోపముంచక నీప్రాపు గోరితయ్యా.
సీ॥ చాలుఁజాలునుతండ్రి సంసారభోగముల్
వందనంబిక నాకు వలదువలదు
ఇహలోక బాధల నింక నేభరియింప
జాలనయ్యా నీదు సరనఁ జేర్చు
పతితులమని బాయ గతివేఱుగలదె నీ
సుతులిట్లు వెతలొంద హితమె స్వామి

సకలలోకములకు స్వామివైయుండియు
దండ్రి మమ్మిటు జేయ దలచినావె
గీ॥ బిడ్డలందైన నొక్కంటి ప్రేమరావె
దాసులను బ్రోతువనుట సత్యంబుగాదె
దేవ! నీభక్తులను మున్ను బ్రోవలేదె
ఎల్లరను నొక్కరీతిగా నెంచవలదె. 16

సీ॥ సంసారమే దుఃఖజలనిధియైదోప
గడియలే యుగములై గడచుగాదె
మరికసంతోష మేమాత్రంబు లేకున్న
బ్రతుకు లేభువిని దుర్భముగాదె
బందిఖానను బోలి స్వగృహంబెయుండంగ
తనువునిల్పుట కష్టతరముగాదె

ఇహసౌఖ్యమనునది యిసుమంతయేకన్న
నీలోకమందుంట వ్యర్థమొకాదె
గీ॥ దేవ నీకింతమాత్రంబు దెలియకన్న
మరలనానోట బల్కింప మదిదలంతె
మొఱగియుండిన నిటు లుపేక్షింతువాగ్రా
మొఱగిమొఱగని విధమది యేటికయ్య. 17

సీ॥ అనిలాగ్ని పృథ్వీ జలాంబరంబులలోన
వ్యాపించి గడిపించు వాడవీవె
ఆదిత్య చంద్రతారాగ్ని నక్షత్రతే
జో రూపుడౌ జగజ్జ్యోతివీవె
యక్షరాక్షసమానవాదితిర్యగ్జంతు
సకలభూతాంతరాత్ముడవీవె

త్రిశక్తిరాశ్రుదక్షై చేతనాచేతనాం
తస్యాభూతుష్టా జగత్సాక్షివీవె
గీ॥ తొలుదు నీరేడుజగముల సృష్టిచేసి
అంటియుంటని పరమాత్మ వనగనీవె
దేవయాద్యంత శూన్యమై దివ్యమైన
నీమహాశక్తి నింత వర్ణింపగలమె. 18
సీ॥ తోడ్తవనంచిననీవె తోడ్తవున్ననునీవె
పరమునిచ్చిననీవె పాడ్తునీవె
దరిచేర్చిననునీవె ధైర్యమిచ్చిననీవె
దయఁజూచిననునీవె తండ్రివీవె
తోడ్తవజూపిననీవె త్రోసివేసిననీవె
సౌఖ్యమిచ్చిననీవె సఖుఁడవీవె

సత్యంబు శాంత్యాది సద్గుణంబులనిచ్చి
శాశ్వతమోక్షం బొసంగనీవె
గీ॥ సత్యవతి తమ్ముటంచును సాదరమున
పరమునందున నను జేర్చు పనియునీవె
యన్నిటికి నీవెయనుచు నాయాత్మలోన
నమ్మియున్నాను దిక్కింక నాకునీవె. ౧౮
సీ॥ గతినీవెయనినాదు మతివిస్మరితిగాదె
కష్టంబులిటునాకుఁ గలుగుటెట్లు?
శరణన్నవారి రక్షణసేయుదువుగాదె
నాకండవీవను విడనాడుటెట్లు?
విషయంబులనుబాసి వెలయుచుంటినిగాదె
మోహాబ్ధియందు నేమునుఁగుటెట్లు?

సర్వేంద్రియంబులు స్వాధీనమైయుండ
బంధనంబులఁజిక్కువడుటెట్లు?
గీ॥ చెడుగుణంబుల నన్నింటి జెండియుండ
దండిదారవౌచు నీవు నాయందనుండ
నీకటాక్షంబు నాయందు నిండియుండ
నాకు భయమేలనో కరుణాలవాల. 20

సీ॥ బడబానలమునందు బడి తపించెడువాడు
దరిఁజేరఁగానెట్లు తల్లడిల్లు
నారీతినిహలోక ఘోరమాయలఁజిక్కి
ముక్తిమార్గమెఱుఁగు శక్తిలేక
విశ్వేశ! నీకీర్తివిని విన్నకోరితి
ననుగావగానెంచి నావాలేదా?

కర్మంబుదొలఁగింపఁగా నొల్లనని మమ్ము
నిరపేక్షకేతువో కరుణలేక
గీ॥ కొన్నటిక్సైన నిన్నేల నన్నవాడ
ననుచు నభయంబునీయవే యనఘచరిత
భారమంతయు నీదెగా భక్తవరుల
నేలజాగేల యీలీల నెంచనేల? 21

సీ॥ భవదీయ నామప్రభావంబుచే గాదె
ప్రహ్లాదుఁడు జయంబుఁ బడయఁగల్గె
మహనీయమైన నీమహిమచేతనె కాదె
నిఖిలలోకము లిట్లు నిలువఁగల్గె
ఘనమైన నీకటాక్షంబుచేతనె గాదె
గాంగేయుఁ డిలకీర్తి గాంచఁగల్గె

నీనామమనన్మంత్రి నిష్టచేత నగాదె
ధృవకుమారుండు వర్ధిల్లగల్గె
గీ॥ తండ్రి! నీదివ్య నామామృతంబుచేత
నచలనిర్మల నిర్గుణంబైనపదవి
నైన సాధింప నగుగాని యజ్ఞులకును
నీమహాత్వంబు నెఱిగి వర్ణింపదరమె. 22
సీ॥ నీసృష్టిమహిమల నీవింతచర్యల
నీలీలలను గన్న నిశ్చయముగ
నద్భుతంబుగనుండి యానందమునుగూర్చు
చిత్రంబు నీదుచారిత్రమెల్ల
నడుగుదాటక విశ్వమంతయు నీయాజ్ఞ
మెలఁగుచుండును గాదె మిగులభక్తి

పదునాల్గు జగములు బాలించుచుందువు
కారుణ్యమునఁబూని కష్టమనక
ఘనమైన నీకటాక్షములేక పుడమిని
బ్రతుకంగశక్యమే ప్రాణులకును
బుట్టింపఁబోషింప గిట్టింపనీవయి
మూడుమూర్తులకాది మూర్తివగుచు
నండపిండాండ బ్రహ్మాండంబులకు బరా
త్పరములకును నీవ కర్తవగుచు
సకలాత్మకుఁడవయ్యు సుఖదుఃఖముల నొందఁ
బొందక వెలయు నానందరూప
గీ॥ హరిహరాదులె నీమాయ నెఱుగ రనఁగ
నిర్గుణాకార సాకార నిన్ను దెలియ

దగమ నాఁటియబలకు ధాత్రిలోన
గైకొనుమదేవ! నానమస్కారములను. 23
సీ॥ మున్నమార్కండేయు మొఱవిని లింగము
నుదయించి మోక్షంబునొసగినావు
శరణన్నమాత్రాన సురల కోర్కులఁదీర్ప
గాలకూటముమ్రింగఁ జాలినావు
నినువేడినంతనే మనమునఁ గరుణించి
యీశ్వరికర్ధాంగ మిచ్చినావు
దిక్కునీ వనివేడు దీనులరక్షించి
భక్తవత్సలుడనఁ బరఁగినావు
గీ॥ క్షితినిసీదివ్యచరిత మద్భుతముగాఁ
యెల్లజగముల కాధార మీవెగావె

కరుణ గలవాఁడవనుచు నిక్కముగను
శాల సత్యవతినిగావ భారమగునె? 24

సీ॥ కాషాయవస్త్రముల్ గట్టికప్పితివేల
రమణీయపీతాంబరముల మాని
భూతిని మైనిండఁ బూసినావది యేల
యల సుగంధద్రవ్యములను మాని
సతతంబు కాటిలో సంచరింతువదేల
రత్నభూషిత మందిరములమాని
పులిచర్మములనీవు పొరలుచుందువదేల
హంసతూలికతల్పమందు మాని
వృషభవాహనుంబు నెక్కసాగితివేల
ముద్దుగాల్కొను రథములనుమాని

గీ॥ సకలలోకములకు నీవె స్వామి వయ్య
నస్థిరంబంచు సుఖములం దాశ లేదు
హీనజన్మంబు లెత్తిన మానవులును
విడువఁగా నొల్ల రస్థిరవిభవములను. 25

సీ॥ అయ్య! నిన్నుఁగాంచి యానంద మొందిన
మనుజులు పెక్కండ్రు మహిని లేరె
స్వామి! నిన్నును వేడి శాశ్వతసౌఖ్యంబు
లనుభవించినవార లవని లేరె
తండ్రి! నిన్ స్మరియించి ధన్యులై నిశ్చలా
నంద మొందిన పుణ్యనరులు లేరె
జనక! నీపాదాంబుజంబుల నెరనమ్మి
కైవల్య మొందిన ఘనులు లేరె

గీ॥ పాపకర్మలు దుర్మార్గప్రవృత్తులును
నిన్ను స్మరియించినంతనే నీలకంఠ
ముక్తిఁబొందెదరన ను లోకోక్తివింటి
తండ్రి! నన్నేలభారమా ధాత్రినీకు?   26

సీ॥ చిన్మయాకార! నాజిహ్వ కింపుగనీదు
నామముఁగోరి నే నడచు టెపుడొ?
భక్తితోడను నీదు పదసేవ జేయుచు
సంతసంబుగనుండుసమయ మెపుడొ?
మరణమునిజమంచు మదినమ్మి నేనింక
నిర్భయంబునుగల్గి నిల్చు టెపుడొ?
నీదునామమె నాకు నిజమైనధనమంచు
నెంచివాంఛలను వర్జించు టెపుడొ?

ఐహికవిషయమాయలఁజిక్కి చెడకుండ
పరమపదవిఁ జేరు భాగ్యమెపుడొ?
గీ॥ తలఁపు నీదివ్యమూర్తిపై నిలుచు టెపుడొ?
చేతులారంగ నీసేవ జేయు టెపుడొ?
కనుల నీరూపు నిండుగాఁ గాంచు టెపుడొ?
పుట్టుచావులు లేక నిన్నొందు టెపుడొ? 27
సీ॥ త్రిభువనంబులకును ప్రభువయ్యు వల్లకా
డిల్లుగా వసియింప నెంచువాడ
నిజభక్తులను బ్రోవ రజతాద్రిపై బ్రీతి
కాపురంబున్న ముక్కంటివాడ
రమణీయపీతాంబరంబుల నొల్లక
మృగచర్మధారివై మురియువాడ

నవరత్నమయభూషణంబులవీడి రు
ద్రాక్షహారములనుదాల్చువాఁడ
శిరమునగంగను ధరియించియునుగూడ
నభిషేకముల ప్రీతినందువాఁడ
నిఖిలంబునీవయై నిండివెల్గుచునుండి
యజ్ఞానులకు నందనట్టివాఁడ
గీ॥ అఖిలజగముల కాధారమైనవాఁడ
భక్తులనుబ్రోచు దీక్షచేఁ బరగువాఁడ
నీవె గతియంచు నిరతంబు నిన్ను వేఁడ
న్యాయమే? నీకు నాతండ్రి నన్ను విడ. 28
సీ॥ ఈశ్వరా! నీయందు విశ్వాసమునునిమ్ము
మానసికపువద ధ్యానమిమ్ము

సత్యంబుదప్పక సంచరింపఁగనిమ్ము
విషయాదివాంఛల వీడనిమ్ము
నిరతఁబునీదివ్య స్మరణ జేయఁగనిమ్ము
దేహమస్థిరమని తెలియనిమ్ము
జగము మిథ్యయటంచెఱిఁగి బాయఁగానిమ్ము
కనులార నీరూపుగాంచనిమ్ము
గీ॥ బుద్ధియంతయు నీయందె పొందనిమ్ము
చెడుగుణంబుల శీఘ్రమె చెండనిమ్ము
మంచిమార్గంబున నె నన్ను మనగనిమ్ము
బాలసత్యవతికి మోక్షపదవినిమ్ము. 29
సీ॥ దానధర్మాది సత్కార్యముల్ జేయంగ
మానితంబైన సుజ్ఞానమీవె

వెతలెన్ని గల్గినన్ విడక నీయాజ్ఞల
దలదాల్చి నెఱవేర్చు ధైర్యమీవె
బీదసాదలఁ బ్రేమ నాదరించెడు లోక
పూజ్యమౌ కారుణ్య బుద్ధి నీవె
నిత్యంబు నీపాద నీరేజముల సేవ
శ్రద్ధమై గావించు శక్తి నీవె
గీ॥ పావనంబైన పరిపూర్ణభక్తి నీవె
రాగభోగములందు విరక్తి నీవె
సత్పథంబుల నడువ నాసక్తి నీవె
మోక్షదాయక! యొకనైన ముక్తి నీవె. 30
॥ నీ దివ్యచరణముల్ నెరనమ్మగానిమ్ము
గాఢవైరాగ్యంబు గలుగనిమ్ము

నిజమైనభక్తిని నీయందు నాకిమ్ము
నిత్యంబు నీచెంత నిలువనిమ్ము
ప్రతిక్షణంబును నిన్ను బ్రస్తుతింపగనిమ్ము
జరయు మృతియులేని స్థలమునిమ్ము
ప్రేంచి కార్తులఁ బడకుండగావుము
నీ నామమునుతించు నేర్పునిమ్ము
గీ॥ చిత్తమంతయు నీయందు జేరనిమ్ము
సత్యమార్గంబున నెమ్మొందు జనఁగనిమ్ము
హేయసౌఖ్యంబులందాశ బాయనిమ్ము
పరమపావనమగు నీదుప్రాపునిమ్ము. 31
సీ॥ జననమరణ బాధ లనుభవింపగజాల
నికనైన జన్మరాహిత్యమీవె

తండ్రి నిన్నడబాయఁ దనయులు సైతురే
దండిగా నీయండనుండనీవ
పుడమిమాయలఁజిక్కి పడరానియిడుముల
బడుచుంటి నీకు నిత్యపదవినీవ
యేదిక్కుగావక యేమార్గమెఱుగక
యీరీతినున్న నన్నేలరావ
గీ॥ జనక! యెంతగ మనవినేజాలఁ జేయ
గష్టములె యెందు బోయిన గలుగుచుండు
నీసుతులనేలు భారంబునీదె కాదె
నీవెఱుంగనిదున్నదే నీరజాక్ష. 82

సీ॥ ఆయురారోగ్య సద్భాగ్యములనిచ్చి
దేవ! మమ్మాశీర్వదింపుమయ్య

యిహపరంబులలోన నేకాంతియు లేక
చిరసౌఖ్యముల గటాక్షింపుమయ్యా
శాంతిశమదమాది సద్గుణంబులొసంగి
నీవు నామదిలోన నిలుపుమయ్యా
కల్పవృక్షమువోలె గలకోర్కెలిడజాలు
నీప్రేమ మాపైని నింపుమయ్యా
గీ॥ జన్మరాహిత్యపదవి నొసంగుమయ్యా
యెడతెగనిభక్తి నీయెడ నిడగదయ్యా
శీఘ్రమే మోక్షమిచ్చి రక్షింపుమయ్యా
వెతలనెడబాపి మమ్ము దీవింపుమయ్యా. 33
సీ॥ పుడమిలోపలనేను బుట్టినప్పటినుండి
నీసేవగావించు నేర్పెఱుగ

ధరణిమాయలజిక్కి పరమునుగోల్పోతి
పాపహరణ నీదు ప్రాపు జేర్పు
భక్తవత్సలనీదు పాదంబులేదిక్కు
నన్ను బ్రోయుట నీకు న్యాయమగును
నిన్ను నెప్పుడునేను సన్నుతించెదమన్న
నవని కాంతలునన్ను నణగద్రొక్క
గీ॥ మోక్షదాయక! నీకు నేమ్రొక్కెదాన
నీదు సేవకురాలను నిజముగాను
కోరివచ్చితి నాతండ్రి కోపమేల
కాంతలన్నిటి బాపవే కష్టమనక. 34
సీ॥ జననిరో! స్త్రీవైన జనకునితో జెప్పి
తనయుల మమ్ము కాపంగదమ్మ

మాత! నీవిక నైన మాఱుఁడ్రి కెఱిఁగించి
యద్వితీయానంద మందనిమ్మ
నా మొఱాలింపుమా! యీ మాయసంసార
సాగరంబీదఁగ జాలనమ్మ
తల్లిరో! నీవైన దయయుంచి నాయందు
దుఃఖవార్ధిని బడద్రోయకమ్మ
గీ॥ అమ్మ! నినునమ్మినానమ్మ నెమ్మనమున
మాత! నినువేడినానమ్మ మానసమున
తల్లి! నినుగొల్చినానమ్మఁ యుల్లమందు
జనని! నీకన్న దిక్కిఁక జగతిగలదె?

సీ॥ ముల్లోకములనెల్ల నుల్లంబు రంజిల్ల
చల్లగా నేలెడి, తల్లివీవె

తనయులదీనతం గని మది గరుణించి
ఘనసౌఖ్యముల నిచ్చు జననివీవె
పాపులమని మమ్ము బాయకప్రీతిచే
మాతృత్వమన్నించు మాతవీవె
పుట్టించి రక్షించి పోషించి నిఖిలంబు
నీవెయై వెలిగెడి దేవివీవె
ఆ॥ వె॥ ఎల్లభోగములను నొల్లక సర్వంబు
కల్లయనుచువీడి తల్లినీదు
చల్లనైనపాద పల్లవంబులభక్తి
నల్లమందుగొల్చు టుత్తమంబు. 36
సీ॥ కనులార నినుజూడ కాంక్షించితిని మది
నీదర్శనంబీయ రాదటమ్మ

జగముల కెల్లను జనని వీవేగావె
మాతనీసుతులాట మరువకమ్మ
భవబంధముల బాప శివునకర్ధాంగివై
యవతరించిన తల్లి వాదువమ్మ
ఆదరింతువటంచు అమ్మరో! సకలంబు
విన్నవించితినీకు విసుగకమ్మ
గీ॥ నగులు కడుకష్టములందు టీవెరుగవమ్మ
యిట్లుమానంబుదాల్ప నీకేటికమ్మ
యెల్లకాలంబు నిట్లుండ జెల్లునమ్మ
నీవెయిట్లున్న జగమెట్లు నిలుమనమ్మ. 37
సీ॥ పుడమిలోపలనేను బుట్టినప్పటినుండి
పడరానియిడుమలఁ బడితినమ్మ

గతిగా వెతుని నాదు మతిలో నమ్మియు
మితిలేని వెతలనొందితిగదమ్మ
పతితపావని నీదు సుతులిట్లు వెతలొంద
గతినిఁ జూపకయుంట హితమటమ్మ
యెల్లలోకములకు నేలికవైయుండి
తల్లి! మమ్మిటుసేయఁ దగునటమ్మ
గీ॥ పలుకవేమమ్మ మాపైన నలుకటమ్మ
యిమ్మహిని నాదు వెతలింక జిమ్ముమమ్మ
యిచ్చకైనను పరులమం చెంచకమ్మ
తల్లి! నీముద్దుసుతను సత్యవతినమ్మ. 38
సీ॥ శ్రీకరంబైనట్టి లోకేశునామంబు
దరిలేని ధాత్రిలో దాఁచువారు

శ్రీకరంబైనట్టి శ్రీదేవునామంబు
భవరోగమును బాపి పరమునిచ్చు
శ్రీకరంబైనట్టి శ్రీరామనామంబు
వరభక్తులకుఁ గల్పతరువుబోలు
శ్రీకంబైనట్టి శ్రీకంఠునామంబు
ఘోరపాపములెల్ల గొట్టివైచు
గీ॥ నట్టి సర్వేశునామంబు నమితభక్తి
నమ్మి భజియించువారికి నరకమున్న
యేమిచెప్పెదు నీదివ్య నామమహిమ
కోరి తల్చినవారికిఁ గొఱఁతగలదె? 39
సీ॥ హేమసామ్రాజ్య సమ్మోదంబుఁ గోలునే
యిహలోకవిషయాళి హేయసుఖము

నిర్వికల్పసమాధి నిష్ఠనుబోలునే
ధనదారపుత్ర బాంధవ్యసుఖము
వైరాగ్యసుఖలేశ వాసనంబోలునే
రంభాదికాంతల రమ్యసుఖము
నిత్యయోగాభ్యాస నియతిని బోలునే
వ్యర్థదంభాచార బాహ్యసుఖము
గీ॥ నిర్విమల సచ్చిదానంద నిత్యసుఖము
బోలునే? తుచ్ఛసంసార భోగసుఖము
దివ్యతరమైన నిశ్చలాత్మీయసుఖమె
అన్నిసుఖములకన్న హెచ్చైనసుఖము. 40
సీ॥ అగ్రహాంబా! నన్ను నంటకుమీ నీవు
నమ్మగూడదు నీదు నడతనెపుడు

మాత్సర్యమా! జ్ఞానమణి హరింపఁగఁబోకు
పాతిపొమ్మిఁక నన్నుఁబాసి వేగ
కామలోభములార! కన్నులఁబడకుండ
దూరంబుగా నన్నుఁ దొలఁగిపొండు
దురుగుణంబా! నీవు చెంతకు రాకుము
పాతాళమునకీవు పాతిపొమ్ము
గీ॥ ఘోర వైరిగణములార! దారికడ్డు
గలుగనీకుఁడి మీవల్లఁగలుగు వెతలు
కాన, నను బాసి వేగమే కడకుఁబొండు
తొలివజావంగ నీకుఁడే తోడుసుండు. 41
సీ॥ అన్యవాంఛలయందు నాశ మాననినీవు
కన్నతండ్రిని నెట్లు గాంచఁగలవు

నిమిషంబు హరుమీఁద నిలువకుండిననీవు
నందివాహనునెట్లు పొందగలవు
శ్రీగోపీశుని భజనసేయనినీవ
యెట్లు సంసారాబ్ధి నీదఁగలవు
భోగంబులన్వాంఛ వీడనేరని నీవు
ఘనమోక్షపథమెట్లు గాంచఁగలవు
గీ॥ హృదయమా! నీదు దుర్గతి నెంచిచూడ
నాలో సంతాపమాయె నాస్వాంతమునను
నెల్లజగముల నీశునైనఁ గల్లయుంచు
తెలిసి పొందుము వేవేగ దేవదేవు. 42
సీ॥ తనువు శాశ్వతమంచుఁ దలఁచెదు చిత్తమా
తరలిపోయెడివేళఁ దగిలిరాదు

చుట్టపక్కములెంత దిట్టంబుగానున్న
గట్టిగా నీ వెంట బట్టరాదు
కూర్మితోఁ దను నీవు కూర్చినధనమెల్ల
మూటగట్టుకపోవ మునసిరాదు
ప్రాసాదరమ్యహర్మ్యములఁ బాగట్టినగాని
పిరియమార నాత్మ వెన్వెంటరావు
గీ॥ గాన నీచమౌ భోగభాగ్యముల వాంఛ
వీడి వద్భక్తి నీశుని వేడుమింక
బాధలన్నిటి మాన్పును బరము నిచ్చు
కోరి భజియింపుమీ నీదు కోర్కెదీర. 43
సీ॥ విషయభోగములెల్ల విరివి శాశ్వతమను
చిత్తమా! నీకింక సిగ్గులేదె

మాయశరీరాభిమానంబు మానవే
నిత్యమే? యిదివట్టి నీటిబుగ్గ
యివ్వడో యెవ్వడో యెడబాయుటేకాని
కలకాలమిలలోన నిలువఁగలదె
భ్రమలలోఁబడి నీవు భ్రమలొందఁగానేల
యెల్లకాలము సౌఖ్యమియ్యఁగలదె
గీ॥ నీమ పుణ్యపాపంబులే నీకుదిక్కు
భక్తవరదుఁడే దీనులపాలిదిక్కు
జగములకునెల్ల నాతఁడే సతముదిక్కు
అతనిగనకున్నగలదె నీకితరదిక్కు. 44
సీ॥ క్షణకాలసుఖములే శాశ్వతంబనినమ్మి
మోహసాగరమందు మునిఁగిమునిఁగి

ఘనమైనయజ్ఞాన గాఢాంధకారంబు
నను జేరి వెతలొంది వనరివనరి
యిహలోకమే నిత్యమిదియె మోక్షంబంచు
మాయాభోగంబుల మఱిగి మఱిగి
సత్యాదిసుగుణ రాహిత్యమై కామంపు
వలలలోపలఁ జిక్కి వగచి వగచి
గీ॥ ఎందరెందరొ చచ్చుట యెఱిగి యెఱిగి
మందు నీగతిగానక మురిసి మురిసి
తుదకు, దైవమా! నాకేది త్రోవయనుచు
గుందఁగానేల? యిపుడె గోవిందుఁగనుము. 45

సీ॥ తొమ్మిదిచిల్లుల తోలుతిత్తియెగాని
కాంతిగల్గిన వజ్రఘటముగాదు

నిమిష నిమిషమందు నీచులూరుచుగాని
క్రిమికుల వ్యాధులు పుట్టఁబోవు
మలమూత్రదుర్గంధ మాంసరక్తముకాని
ఘనసువాసనమైన తనువుగాదు
నీచపూయమువట్టి నీటిబుగ్గయెగాని
కలకాలమిలలోన నిలువఁబోదు
గీ॥ భ్రాంతిమలబుట్టించి నమ్మించి పాసిపోవు
నిట్టిదేహంబుపై భ్రాంతి యేలసేయ
హృదయమా! నిన్నురక్షింపఁదు తనువు నీవు
కన్నతండ్రిని గతిగాఁగఁగలరె యొరులు. 46
సీ॥ సన్మార్గవర్తివై సంచరింపక యున్న
చపలున కిల జపతపములేల?

తాపత్రయంబుల దగిలి నిన్మఱచిన
పతితున కుపవాస వ్రతము లేల?
వరపూర్ణవిజ్ఞాన భక్తిలేకున్న వ్య
ర్థముగాక తీర్థయాత్రలవి యేల?
మమకారహంకార మాత్సర్యముల
జిక్కి నిన్నుగానని వాని నిష్ఠ లేల?
గీ॥ భువి మనశ్శుద్ధి లేనట్టి పూజ లేల?
తండ్రి! నీసేవఁ జేయని తనువ దేల?
పరమపదవి నార్జింపని బ్రదుకి కేల?
స్వామి! నినుఁగానలేని యాజన్మ మేల? 47
సీ॥ హృదయమా! నీవు నిమ్మదిబూని యుండుమా!
వెతలఁగ్గనటంచు వెఱువనేల

సదయుండు నీప్రియజనకుండు ప్రోవఁడే
యెల్లకాలము కష్టమేలనిలుచు
నైహికసుఖమె నిత్యంబంచునమ్మకే
యొక్కరీతిగ సౌఖ్యముండఁబోవ
దీజగంబునకున్న నైజమే యిదిగాదె
కొంతదుఃఖంబును గొంతసుఖము
గీ॥ మాయయగు లోకమిది యెల్ల మాయగాదె
కలిమిలేములు రెండును గల్లగావె
కష్టసుఖముల సమముగా గాంచఁగలదె
భక్తికలవారి కెందైన భయముగలదె. 48
సీ॥ చిత్తమా! భయమేల చెందెదవీశుని
కృపగల్గఁగా మనకేమికొఱత

మురవైరి కరుణాసముద్రు డంచెఱుఁగవే
నీదు నేరముల మన్నించుఁగాదె
కలిమిని కులమును ఘనముగా నెంచక
సుగుణవంతుల బ్రోవ జూచుఁగాదె
నిశ్చలభక్తిచే నీకన్నతండ్రిని
నీలోనబంధించి నిలుపలేవె
గీ॥ సర్వలోకైకనాథుండు శాశ్వతుండు
బంధరహితుండు ముక్తుండు పావనుండు
విశ్వమంతయుఁ దానయై వెలుఁగుచుండు
వానికన్నను వేఱు దైవంబుగలఁడె॥ 49
సీ॥ బాల్యంబునందు ప్రపంచంబు నెఱుఁగక
యజ్ఞానమున నోలలాడుచుండి

కౌమారమందు యుక్త మయుక్తమనుజ్ఞాన
మించుకైనను లేక సంచరింతు
యౌవనంబునను కామాదిషడ్గుణముల
భ్రాంతులచే వెతల్ పడుచునుందు
వార్ధక్యమున దేహ బలమెల్లవీడంగ
బలుకష్టములజిక్కి బడలియుందు
గీ॥ బాల్యయౌవనకౌమార వార్ధకముల
శాశ్వతానందమిచ్చు నీస్మరణమాని
కాలమీరీతిగడువంగ కడకు మోక్ష
పదవినిమ్మంచు నినువేడ ఫలముగలదె. 50
సీ॥ అంతరింద్రియనిగ్రహంబు లేకున్నను
బాహ్యవేషంబుల కాయరకట

కామాది శత్రువర్గము తమ్ము బాధింప
కాలంబు తీయగా గాంచరకట
పరులదోషంబుల బట్టుచుందురుగాని
తమలోపముల నెన్న దలపరకట
యితరులకైన్నన నెరిగింపనగుగాని
మన మెట్టివారమో మరతుమకట
గీ॥ అనుభవజ్ఞాన మిసుమంతయైన లేక
కోటిబల్కినఫలమేమి కూటికొరకె
జ్ఞానియైవాడు భువినెల్ల సంగములను
విడి తామార్గదర్శుడై వెలయవలదె. ౬।
సీ॥ అల్పసౌఖ్యంబుల కాసించి యిహలోక
బంధనంబులకీవు పట్టువడకు

భక్తిరసామృతము.

పరిపూర్ణకరుణతో భక్తులరక్షించు
పరమాత్మపదసేవఁ బాయఁబోకు
కోరికోర్కులు కొనసాగునని యెంచి
యనృతంబు లెన్నండు నాడఁబోకు
సిరులు హెచ్చునటంచు హరిపాదములవీడి
మంచిత్రోవను బోవ మఱువఁబోకు
గీ॥ హృదయమా! నిన్ను వేఁడెద నింకనైన
నీదు చలనస్వభావంబు నిశ్చలముగ
జేసి సౌఖ్యంబునొందంగ సిద్ధమగుము
భోగములఁగోరి వెతలొందఁబోకుమింక.

సీ॥ హృదయమా! నీమేలు మదిఁగోరి తెల్పెద 52
నా మాటవినుము నీవోర్పుగల్గి

భక్తిరసామృతము.

యిలలోన హాయామా యెనుబదినాల్గు ల
క్షల యోనులందెల్ల జననమంది
మితిలేని వెతలొంది గతి గానఁగాలేక
పుట్టుచుగిట్టుచుఁ దుట్టతుదకు
వన్నింట నుత్కృష్టమౌ నరజన్మ నీ
పుణ్యవశంబునఁ బొందఁగలిగె
గీ॥ వరమపదవిని బొందఁగాఁ దరుణమిదియె
శంకరునిఁ జేరఁ గడసారి జన్మమిదియె
యిట్టి నరజన్మమెత్తియు నింకనైన
తండ్రి హరుగాంచకున్నావు తగునె? నీకు.
సీ॥ మనసారహరుని నామంబుగోరనినీవు 53
ప్రపంచకములెట్లు బాయగలవు

సంసారమిది దుఃఖసాగరం బేకావె
వెతలొందియును వేగ విషయఁజాల
నెన్ని రోసినచుండి యెప్రొద్దుగనుచుండి
మదిమోహమున్నైన మానఁజాల
వన్ని మెఱింగియు సజ్ఞానివోలె నీ
విహసౌఖ్యముల నపేక్షించినావు
గీ॥ నిఖిలసుఖములు స్థిరముగా నిలువఁబోవు
నేను నేనను భ్రమతోడు నీవుగావు
జననమరణరాహిత్య నిశ్చలుఁడవీవు
ఇట్టి నిను నీవె జీవుఁడా! యెఱుగలేవు. 54
సీ॥ ఎచ్చటనుంటివో యేరీతిఁబోయితివో
యించుకనీజాడ గాంచనైతి

కన్నారనెన్నాళ్ల కెన్నాళ్లకిఁక నీదు
దర్శనంబౌనొకో దలపనైతి
కలవందు కెచ్చోటఁ గనఁగోరువారికి
గాన్పింతువందురే నేఁ గాననైతి
పలుబంధములఁ జిక్కి వడిమార్గమెఱుఁగక
పిలిచియుండినగాని పలుకవైతి
గీ॥ యెన్నఁడిఁక నన్ను బ్రోతువో యెఱుగనైతి
నీవు క్షణమైన మదిలోన నిల్వవైతి
నిన్ను హృదయాన బంధింప నేరనైతి
దేవ! నీమాయనింతయు దెలియనైతి. ౫౫
సీ॥ మతులులేకున్నను గతులులేవందురు
తాను ధన్యుండైన తనయులేల

శుకమునీంద్రుఁడున్న సుతులనార్జింపక
వ్యర్థుడైపోయెనే వసుధలోన
ధరలోన సీమంతినీమణులయందున
నిదియునొక్కటిగాదె యెంచిజూడ
నిహసుఖాపేక్షలకేగాని పరికింప
ముక్తసంగులకేల పుత్త్రకాంక్ష
గీ॥ ఘనతరంబైన నీభక్తిగలిగెనేని
గతివిహీనులకీవె సద్గతివిగాన
ధర నపుత్త్రులకునింకఁ గొఱంతగలదె
గతులులేవన్నఁ బొఱపాటుగాదె? జనక! ౫౬
సీ॥ కొనియాడదగు మునీ కనికరంబిలలోన
ననుభవజ్ఞుండైన ఘనుఁడెఱుంగు

సర్వంబునను నిండి సకలంబుగనుచుందు
　　భవదీయశక్తి నీభక్తుఁ డెఱుగు
అఖిలేశ! నీవగు యద్భుతచర్యల
　　సంగరాహిత్యుఁడౌ జ్ఞానియెఱుఁగు
పతితులనైన గాపాడు శక్తియుతుండ
　　వౌనీమహాత్మ్యంబు నందరెఱుఁగ
గీ॥ ఇన్నియేటికి దేవ! నేవిన్నవింతు
కష్టముల నెల్ల క్షణములో గడవఁ జేసి
కంటికిని రెప్పవోలె నన్ గాచునీదు
ఘనతరంబగు కృపను నామనమెఱుఁగు. 57
సీ॥ పదిలంబుగను నాదు హృదయంబునను నీవు
　　కదలకుందువు సర్వకాలమందు

ఏమిచేయుచున్న నెదిగాంచిననీదు
యద్భుతంబే తోచు నవనియందు
గృహకృత్యములయందు విహరించుచున్నను
మది నీస్మరణ నేమఱకయుందు
వెతలెన్నియున్నను విడకేసిపోవు నీ
యసమానమౌ కృపారసమునందు
గీ॥ వేగిలేచినదాది నీ విమలమైన
నామమును దోఁపవెంద మానందమొందు
నెచటనున్నను నీపల్కు లెపుడువిందు
నేల? నన్నేలవింక నిన్నే మియందు. 58
సీ॥ మహిలోననీనామ మంత్రంబుజపియింప
క్షణములో వెతలెల్ల సమసిపోవు

శరణంచునీపాద సరసిజంబులఁ జేర
ఖలులనైనను బ్రోవ గావఁగలవు
తండ్రి నిన్మనసార ధ్యానించినంతనే
యెడలేనిసౌఖ్యంబు లీయఁగలవు
సర్వశక్తుడవు నీస్మరణమాత్రంబున
కర్మంబులెల్లను గాల్పగలవు
గీ॥ ఇన్నియననేల? నీదయ యున్నయెడల
కలుగరానట్టిసంపద గలదె భువిని
ప్రతిఫలంబునుగోరని ప్రభుడవీవె
యిహపరంబులనైత నీవియ్యఁగలవు. 59
సీ॥ తండ్రికిలేని వాత్సల్యంబునుజూపి
ప్రహ్లాదునేలిన ప్రభుడవీవె

కల్లిదండ్రులుకూడ దయవీడి బాసినఁ
ధృవునేలినట్టి మాధవుఁడవీవ
పతులైనవారని భవ్యమాపేరిమచే
ద్రౌపదినేలిన దైవమీవ
సోదరుండలుకఁబూని సాధింపనినుఁజేర
నావిభీషణు నేలినాఁడవీవ
గీ॥ ఎందఱను జెప్పనేర్తు నేనెఱుఁగనాఁకొ
యీవని కరుణాసముద్రుండ వనఁగనీవ
భక్తులనుబ్రోతువను టొక్కపాటిగాదు
శత్రువులనైన రక్షించు స్వామివీవ. ౬౦
సీ॥ ఐదేండ్లపసిపాప డైనయాధృవుని వ
వైరాగ్యమునుమెచ్చి వచ్చినావు

బాల్యంబునుండి నిన్నారాధించుప్రహ్లాదు
భక్తికిమెచ్చి కాపాడినావు
కడుఁబిన్నవాని మార్కండేయునేకాగ్ర
చిత్తంబుమెచ్చి రక్షించినావు
దీనుఁడై గజరాజు ధ్యానింపనిశ్చల
భావంబుమెచ్చి చేపట్టినావు
గీ॥ తపముయోగంబు నేకాగ్రతయువిరాగ
మాదియౌకష్టములు నాకు నలవియగునె
నిన్నుధ్యానించి స్మరియింతు నేర్చుకొలది
తండ్రి! యెట్లైన మన్నించి దయనుబ్రోవు. ౮౧
సీ॥ నీదాననేగాన నీయాననినుమాన
నినుగానకికనేను నిలువలేను

నీలీలగనఁబాల శ్రీలోలనన్నేల
రావేలయీలీల రమ్యశీల
నాపాపములఁబాపు మాపదలోవ నీ
ప్రాపెకోరితి దీనరక్షదీక్ష
నినువినాభువిలోన జనకదిక్కెకగాన
ననుమానమునఁబూన నగునెలోన
గీ॥ నేరముల నారయకుమింక నిష్కళంక
చింతలనుబాపుమిఁక సైప శాంతరూప
సంగములద్రించు భవభంగ మంగళాంగ
యాశలుడులుము శ్రీశ నాకేశయీశ.
సీ॥ పాపంబులనుబాపు ప్రభుఁడవైనీవుండ
పాపింపుమను భయపడఁగనేల

యాత్రరక్షకుఁడవీవై యుండ వెతలచే
వేసారలేనంచు విసుగనేల
నిఖిలంబుగనుచుండి నిర్భయంబుగ నేలు
విభుఁడవీవుండంగ వెఱువనేల
దాసులరక్షించు దైవమైనీవుండ
దిక్కులేదని మదిస్రుక్కనేల
గీ॥ దండిదొరవయ్య నినునమ్మి యుండమాకు
నిహపరంబులయందైన నేమికొఱత
నీకటాక్షంబె దృఢముగా నిలువవలయు
గాక యితరంబులకు భీతిగలుగనేల. 63
సీ॥ ఇంద్రియంబుల నిగ్రహించి నీధ్యానంబు
జేయుచున్ననునీదు చింతమాన

భక్తిరసామృతము.

ఇలపెక్కు సత్కార్యములఁ జేయు
చున్నను దుష్పథంబుల నెందుఁ ద్రొక్కబోన
సత్యమార్గంబున చరియించుచున్నను
సన్నుతంబులను మాత్రమాడబోన
మహిదానధర్మాది మహితకార్యంబులఁ
గావించుచున్న నీ సేవమాన
గీ॥ సంగములఁ బాసి సిరిరోసి సన్యసించి
యోగినిగాకయున్నను నుర్వితుచ్ఛ
విషయభోగంబులను గోర వినుము దేవ!
ఇంతనీ వేమిదోషంబు లెంచఁగలవొ? 64
సీ॥ కష్టముల్ వెన్వెంటఁ గల్గుచున్నను నీదు
కరుణగల్గిన నెందుఁ గొఱఁత లేదు

సంసారమునువీడి సన్యసించినను నా
సక్తివిడకయున్న ముక్తిలేదు
ఇంద్రియనిగ్రహం బించుకంతయులేక
పఠనమాత్రంబున ఫలములేదు
బాహ్యాంతరంబులఁ బరిశుద్ధిలేకున్న
యర్చనంబున మోక్ష మరయలేదు
గీ॥ వేషభాషలచే విఱ్ఱవీగుటెల్ల
నవనిదుఃఖంబెకాని సౌఖ్యంబులేదు
వేదవేదాంగములనెల్ల వినిననేమి.
స్వానుభవమున కెన్నైన సాటిరాదు. 65
సీ॥ ఉత్సాహపూర్ణమై యుండెగా హృదయంబు
తావక నామామృతంబుగ్రోల

ఆనందమాయెగా నద్భుతంబైన నీ
మహిమల నిరతంబు మదిఁదలంప
ధన్యమయ్యెనుగాదె తనువుసమర్పించి
నిశ్చింతతో భక్తినిన్నుగొలువ
సంతోషమాయెఁగా సర్వేశనీదివ్య
చరణాంబుజంబుల స్మరణసేయ
గీ॥ కోటిసుఖములు నీకృపసాటియగున
కోటతమాకేలగల్గు నీ కరుణగలుగ
స్వాంత మత్యంతసంతోషవంతమయ్యె
సర్వమునకీర్తి భువనైకచక్రవర్తి. ౬౬
సీ॥ గంభీరమయ్యును గడుశాంతమైయొప్పు
కడలిచందంబింత కనులఁగనిన

భీకరోజ్జ్వలుఁడయ్యు లోకోపకారియౌ
మార్తాండు నతికృపామహిమఁగనిన
దివ్యతేజముతోడ దివినిబ్రకాశించు
పున్నమచందురు పొలుపుగనిన
చిత్రవిచిత్రమై నేత్రోత్సవముగొల్పు
కడలేనిబ్రహ్మాండ గణముగనిన

గీ॥ అద్భుతంబగుఁ బరికింప నవనిలోన
దేనిఁగాంచినఁగాని యో దేవదేవ!
నీమహాశక్తియే తోఁచు నిశ్చయముగ
తృప్తిగల్గునె భవదీయ సృష్టిగనిన
నిన్నుగానియాడ దరమౌనె నిర్మలాత్మ. 67

సీ॥ అంతరంగంబున నాశాలతలదుంచి
వేవేగ ముక్తికై వెదుకవలయు
కాలంబమూల్యంబు గడపబోకుడి వృథా
న్యాయంబుదప్పక నడువవలయు
నేప్రొద్దు విషయంబులే కోరసుఖమేమి?
దైవంబు నెదలోనఁ దలపవలయు
నిలను మానవజన్మ మెత్తిననేమాయె
నరులార! సార్థకపరుపవలయు
గీ॥ బాహ్యవేషంబులెల్ల నిష్ఫలమె గాదె
చిరతరైహిక బాధలఁజిక్కుపడుచు
జనన మరణాద్యవస్థలఁగనుటమేలె?
క్షణసుఖంబుల కాంక్షింపఁజనునె? మీకు.

సీ॥ చంద్రుఁడు నీయానఁ జల్లనికాంతిచే
వెలుఁగఁడే రేయెల్ల విసుగకుండ
దినకరుం డనుదినంబును బ్రకాశింపఁడే
తలదాల్చి నీయాజ్ఞదప్పకుండ
అలసముద్రుఁడు నీయాజ్ఞలో మెలఁగఁడే
మిగులభక్తిని మేరమీరకుండ
పంచభూతంబులు భక్తినీయాజ్ఞల
విడనాడ కెవ్వేళ నడచుచుండ
గీ॥ నుత్తమంబగు నరజన్మ మెత్తినార
మనుచు గర్వించుటేకాని యకట! మేము
నెన్నఁడైనను శిరసావహించినామె
భక్తినీయాజ్ఞ నొకసారైనఁ బరమపురుష॥

సీ॥ దాసులేమైననిందలు సేయుదురటంచు
బలుకకుంటివె నీవు పద్మనాభ
భక్తులునీవెంటబడి వత్తురోయంచుఁ
గనఁబడకున్నావె కలుషహారి
వచ్చినంత నెనిన్ను వదలఁబోరనియెంచి
రాకుంటివే వేగ లోకరక్ష
యూరయూరేఁకవీర లజ్జలజ్జినన
న్నని మోసగింతువో యంబుజాక్ష
గీ॥ పట్టితిమిగట్టిపట్టిక నట్టులైన
నిన్నుగాంచక విడువమో కన్నతండ్రి
యేలకోధింతు విఁక మమ్మేలుకొనుము
పతితపావన బిరుద మిప్పటిదిగాదు. 70

సీ॥ చంద్రుఁడుచల్లగా జనులనేలుచునున్న
సర్వేశ! భవదీయ శక్తిగాదె
క్రమముగాభానుండు కాంతినిచ్చుచునున్న
జనక నీదివ్య తేజంబెగాదె
అనిలుండు జీవుల కాధారుఁడై యున్న
నతిలోకమైన నీయాజ్ఞగాదె
పంచభూతంబుల ప్రజ్ఞలు వేలయ్య
మహినేకమాట నీమహిమగాదె
గీ॥ జగతిసర్వంబు నీచేత జరుగుచున్న
ఘనతరంబైన నీపూర్ణకరుణగాదె
యొంతవారము నీమహాసృష్టిలోన
మమ్మువిడకయ్య నిన్నునే మఱఁతిమనుచు.

సీ॥ నేనెంతవాఁడను నిఖిలమీవనుచునా
సక్తినిన్గొలుచుటే భక్తియండ్రు
అన్నింటిలోనీవె యున్నావనుచు సేవ
గావింపనదియె సత్కర్మయండ్రు
నీవునేనొకటియేగా వేరులేదంచు
సర్వత్రనినుజూడ జ్ఞానమండ్రు
బాహ్యాంతరింద్రియ వ్రాతంబుగట్టి సం
యోగంబుఁ జేయుటే యోగమండ్రు
గీ॥ పూర్వజన్మార్జితంబైన పుణ్యమునను
నెవరికెయ్యది సులభమై యిష్టమగునొ
కర్మయును భక్తిజ్ఞానయోగములలోన
దేనినైనను నినుగండ్రు దేవదేవ! 72

సీ॥ మానితనవరత్న మకుటాంకగవిక్కోటి
సుందరాకార నిం జూడగలనె?
ఆర్త రక్షావనా యఖిలాండకోటిబ్రి
హ్మాండనాయక నిన్ను మరువగలనె?
లావణ్య తేజోవిలాస యోగసర్వేశ
వేదాంతవేద్య నిన్వీడువఁగలనె?
కల్యాణగుణభక్త కామితార్థప్రదా
శ్రీరమావరనిన్నుఁ జేరఁగలనె?
గీ॥ పాపభూయిష్టమైన ప్రపంచమందు
నీకటాక్షంబులేకున్న నిలువఁగలనె?
దివ్యమంగళరూప సుక్షీవిహార
చిన్మయాకార రార నాసేవగొనర. 73

సీ॥ నీమహాసృష్టి వర్ణింపనేరితరంబు
చోద్యంబుగాఁదోచుఁ జూడఁజూడ
అణువునైననుబోల నయ్యానన్నేరీతి
మదినూతువో లేక మఱతువేమొ
పరమేశ! నీప్రియ భక్తులందఱిలోన
నేజ్ఞప్తియుందునే నీకునింకఁ
గరుణ నన్నొకకంటఁగనిపెట్టియుండవే
యజ్ఞురాలనటంచు నలుగకయ్య
గీ॥ ఉర్వినీకన్న నాకెవ్వరున్నవారు
విన్నవించితి నున్నదియున్నయట్లు
ఆదరింపవె మొఱనాలకించి
నామభారంబు సర్వంబునీదెనుమ్ము.

7·1

సీ॥ సిరిసంపదలనిచ్చి దరిఁజేరలేకుండ
మరపించుచుండెడి మహిమనీదె
నాయిల్లువాకిలి నాపిల్లజెల్లలన్
భ్రమలఁగల్పించెడి ప్రజ్ఞనీదె
అంతటనుండియు నగుపడకుండనే
మమ్ముశోధించెడి మాయనీదె
నీసన్నిధినిఁగోరి వేసారినను గాని
సరసఁజేర్పని ఘనశక్తినీదె
గీ॥ ఎంతవారము నీమాయనెరిఁగితిరుగ
మహితమహిమాన్వితుండ విమ్మహినినీవు
మతివిహీనను నిన్ను నే వెతుకఁగలనె?
జీవదేవుల నిటువేరుచేయనేల.

సీ॥ నిత్యుడవౌనీవు నిండియుంటలనుండ
సర్వమస్థిరమంచు జడియనేల
ఆనందమయుడ వీవన్ని తావులనుండ
దుఃఖభావంబులు దోచనేల?
కల్యాణమూర్తివౌ ఘనుడవీవందఱి
లోనుండ జగతికి లోపమేల?
సర్వమంగళకళానంపూర్ణుడవునీవు
కృపగల్గనరులకుఁ గించయేల?
గీ॥ అంతరాత్మయుఁ బరమాత్మ యరయనొకటె
దేవ! నీవంశజులమౌట జీవులందు
గాక మనకెందుభేదంబు గలదె జనక!
భ్రిమలలోజిక్కి మాయలోబడుటకాక. 76

సీ॥ ఎనలేనిసౌఖ్యంబులెల్ల నాకిమ్మంచు
గొంతెమకోరికల్ గోరినాను
పరలోకసామ్రాజ్య పదవులెల్లనొసంగ
గట్టిగానినుఁ బట్టుబట్టినాను
ఇప్పుడే దర్శనంబిమ్ము లేకుండిన
నెట్లంచు నిన్నుఁ బీడించినాను
కష్టంబులిక్కట్ల గలిగింతువనుచు ని
న్నయ్యా! నే నిష్ఠురమాడినాను
గీ॥ ఎఱిఁగినేచేయు నేరంబులేమిగలవొ
యున్న నోయన్న మన్నింపకున్న నెట్లు
నేను కించిజ్ఞురాలను నిఖిలమునకుఁ
గర్తయును భర్తయును నీవెగావె దేవ!.

సీ॥ ఏరాత్రిపుట్టునో యారాత్రిమెతార
లంతరిక్షంబున నంతరించు
నేమొండచే పూవు లెలమిచేవికసించు
నాయెండవేడికే యావసిపోవు
నేగాలిచేఁగూడు వేగ మేఘుంబులు
నాగాలిచేతనే యవిహరించు
నేమహాశక్తిచే నెల్లనుత్పత్తియా
నాశక్తిచే సర్వమైక్యమొందు
గీ॥ నిట్టిదేకదలోకం బికేలభ్రాంతి
వాసనలఁజిక్కి రాబోవువానిమరచి
యస్థిరంబైన సౌఖ్యంబు నాత్మనమ్మి
చిలలనొందెదవేటికో వెఱ్ఱిమనస.

సీ॥ దాసుసతప్పులు దండంబుతోసరి
యనుట యెఱుంగవో యంబుజాక్ష
దాసోహమనుచు నీదాపుఁ జేరినఁ గాని
నీచెంతఁ జేర్పవో నీరజాక్ష
నిన్నుఁ గొల్చినవారి నేరంబులెన్నైన
మన్నింపఁగారావొ సన్నుతాంగ
కాపుగాఁ బెట్టిన కంచెయే చేను మే
యఁగఁబూనదిక్కేది యబ్జనాభ
గీ॥ ధర్మమూర్తివినీవె నిర్దయను బూన
నెట్లు మనఁగలవారమో యిందిరేశ
పదుగురికిఁ జెప్పనేర్చిన వాఁడవీవు
న్యాయమొక్కింత పాటించి నన్నుఁ గావు. 79

సీ॥ చల్లగావర్షించు జలధరంబులలోన
పిడుగులనేల గల్పించినావో?
రమణీయతరమైన రత్నాకరంబున
బడబాగ్ని నేల యేర్పరచినావొ?
ఫణిఫణాదులలోన మణులనమర్చియు
ఘోరమౌవిషమేల పెట్టినావొ?
విషయభోగములందు వివిధసౌఖ్యములిచ్చి
విరివిగా వెతలేల రపినావొ?
గీ॥ ముండ్లలోనెగులాబియు మొలచినట్లు
బురదలోఁ గల్వపూవెట్లు పూయుచుండు
జ్ఞానదృష్టినియోజింప జనునుగాక
దేవ! నీమాయ లేరీతిఁ దెలియఁగలము. ౪౦

సీ॥ నిర్గుణుఁడవుగావె నీవేలసృజయింతో
సగుణరూపుండవై జగములెల్ల
ఆదిమధ్యాంతఁబు లరయ నింతయు లేని
నీవెట్లుహృదయాన నిలువఁగలవొ
దేవుఁడౌనీవెట్లు జీవుండ వైభువి
కర్మబంధంబులఁ గట్టువడెదొ
నిర్వికల్పుండవౌ నీకు నేరీతి సం
కల్పవికల్పముల్ కలుగఁగలవొ
గీ॥ తత్వ మొక్కింత యోజింపదగునుగాక
యేలసృష్టింతువో లయం బేలచేతొ
యేమొనర్తువొ నీమాయ లెవ్వఁ డెఱుఁగు
నీయభీష్టమ దేమొ యోనిర్మలాత్మ.

సీ॥ ఎన్ని యోగమార్గంబు లున్ననినినుశేర
సజ్జులైనలు నిన్నరయరకట
తారకంబుజపించి తరియింపగాశేర
పంచాక్షరినిముక్తిగాంచశేర
మంత్రరాజంబని మహినుతికెక్కిన
ప్రణవంబుననుముక్తిబడయశేర
అన్నింట నుత్కృష్టమామార్గమిదిసర్వ
మతసమ్మతంబైన మంత్రమరయ
గీ॥ అవనిశతకోటినామంబులా దనంత
కోటిరూపంబులనుదాల్చికోర్కెలిచ్చి
ముక్తినొసగెడియోంకారమూర్తివీవు
ప్రణవమంత్రస్వరూపు ప్రభుడవీవు.

సీ॥ అంతటనిండిన యాకసంబెప్పుడు
పరిణవమంత్రంబునే పల్కుచుండు
హోరుహోరంచుమహాబ్ధి యెపుడు నీ
దివ్యనామమును గీర్తించుచుండు
జగములనెల్ల భస్మంబుజేసెడునగ్ని
నిన్నునేమరక ధ్యానించుచుండు
జీవకోటులకెల్ల జీవనంబౌగాలి
దేవ! నిన్నే సంస్తుతించుచుండు
వర్షమెప్పుడుచాల హర్షంబుతో నిన్ను
పరిస్తుతించునోయనంబాడుచుండు
గీ॥ అఖిలభూతంబులెల్ల నహర్నిశంబు
పరిణవమంత్రంబె ఘనముంచుబరనంజేసి

దివ్యతరమైనముక్తిసాధించుచుండ
మూలపురుషుండవోంకారమూర్తివీవు
నరులుగనరైరి నీదివ్యనామమహిమ. ౪౩

సీ॥ జననమొందకమున్నె జంతుజాలమునకు
సకలమిచ్చిన దయాశాలివండ్రు
దిక్కులేకతపించు దీనమానవకోటి
నరసిరక్షించెడి యాప్తుడండ్రు
అడుగకున్నను నమ్మ్రమైన బెట్టదు నీవా
కోరకే సర్వంబు గూర్తువండ్రు
ఖలులనైనను వారికష్టంబు లెడబాపి
కరుణనేలెడి మహాఘనుఁడవండ్రు

(13)

CF3

భక్తిరసామృతము.

గీ॥ పరమకరుణాసముద్రుఁడా ప్రభుడవనుచు
నిగమములుగూడ నిన్ను వర్ణించుచుండ
జీవులెల్లరు వెతలలోఁ జిక్కిపోవ
నేలచూచుచుంటివో యెఱుఁగనయ్య.

84

సీ॥ బ్రహ్మాండకోటుల బంతులరీతిగా
సృష్టించినాడవు చిత్రరీతి
భువనముల్ బొంగరంబులమాడ్కి తిరుగంగ
నిర్మించితివి కడునేర్పుతోడ
పంచభూతములఁ బ్రపంచమునెల్లఁ
గల్పించి నాఁటత్యంత వింతదోఁప
సూర్యచంద్రాది తేజోవిలాసంబుల
జేసినావెంతయో చెన్నుమీర

గీ॥ ఘనుఁడవీవాదు వదియునిక్కంబెగాని
దుఃఖమయమైన లోక మెందులకునిట్లు
సౌఖ్యవంతముగాఁ జేయఁజాలవయ్య
నీదుశక్తికి పరిమితిలేదుకాద
యయ్య! యీచిత్రమేమయో చెప్పరాద. 85

సీ॥ క్షితిసూర్యచంద్రుల సృష్టించితివి దయా
శాలివై మాబోటి జనులకొఱకు
సకలచరాచర జగమద్భుతముగనే
ర్పరుచుట నీశక్తి నెఱుగుకొఱకు
వివిధంబులౌ కష్టవితతులనన్నియో
గల్పించితివి ముక్తిగాంచుకొఱకు

లలిని నెన్నదినాల్గులక్షల జీవరాసు
లసృజించితివి నిన్‌జూచుకొఱకు
గీ॥ జహాళపిత్రిభా విశాలివా ప్రభుడవంద్రు
కష్టములగూడ నేటికిగలుగజేతొ
మీదు కర్మంబటంచు నమ్మింతువేమొ
నీదు నిర్మాణమేగాదె నిఖిలసృష్టి
యెవుడుసౌఖ్యంబె గల్గింపవేటికయ్య. 86

సీ॥ బలవంతముగనన్ను బంధనంబులద్రోసి
శ్రమలబెట్టుటనీకు జ్ఞప్తిలేదొ
చాలు నీసంసారజాలంబునికనొల్ల
ననుచు నీదరిజేరుటరయలేదొ

పసినాటనుండి నిన్ బ్రార్థించునాదీన
మొరలు నీవీనుల జొరగలేదొ
పరఁచిదిరిగినగాని విషయాములను నాదు
తలఁపుచుట్టిటివంచు తెలియలేదొ
గీ॥ నీవు సర్వజ్ఞుఁడవటయ్య్య నిన్నిమిత్త
ముగను కన్నుల వెతలలో ముంచినావొ
మెఱిగిచేసితివెల్ల నీవెఱుగనట్లు
కడకు మీకర్మమందువుగాదె దేవ!. 87

సీ॥ సకలసౌఖ్యముల బ్రసాదింపవేయంచు
నతిదీనముగను నిన్నడుగనేల
యేలోపములులేక కృపఁజూడరమ్మంచు
ప్రీతితో బలుమారు బిలువనేల

మహితుండవీవయ్యు మాకష్టసుఖముల
నాలింపుమనుచు నిట్లడలనేల
జనకనిల్గొలుచు నీతనయులనొక్కింత
నీపాదసన్నిధి నిలుపవేల
గీ॥ ఎంతవారము శోధింపనెంతువేల
బిడ్డలనుబ్రోవ నీకింతబింక మేల
దేవ దీనులపాల వే రావదేల
తండ్రివయ్యును సాధింపదలతువేల.

సీ॥ పలుమారు నేనిన్ను బ్రార్థించితినిగాని ౪౨
చిత్తమేకాగ్రింబు జేయలేను
ఎపుడు నిన్సేవింప నిచ్ఛగించితిగాని
దేవ నీమహిమగీర్తింపలేను

మదిలోన నిన్ను నేమరువకుంటినిగాని
త్రికరణశుద్ధిగా దిరుగలేదు
ననుబ్రోతువెల్లన ననుచునమ్మితిగాని
యింపుగా నిన్ను బూజింపలేదు
గీ॥ ధ్యాన మష్టాంగయోగసాధనములందు
నుత్తమంబని చిత్తమందత్తెరంగు
నిన్నుధ్యానింతునోతండ్రి నన్ను బ్రోవు
నితరయోగంబులెరుగనే నించుకైన.
సీ॥ స్వాతంత్ర్యడవునీవు జనుల నెట్లాడించి
ననుగాని నిన్నెమననగనేర్తు
స్వల్పజ్ఞులము మేము సర్వజ్ఞడవునీవు
కనులనిన్నేరీతి గనగనేర్తు

89

భక్తిరసామృతము.

అవివేకులము నీసహాయంబు లేకున్న
కష్టంబులేరీతి గడవనేర్తు
కించిజ్ఞులము మేము కీర్తిమంతుడవీవు
నీనామ మెట్లు వర్ణింపనేర్తు
గీ॥ నీసమానులమైనను మోసపుచ్చి
మాయలోద్రోసి జ్ఞానంబు మరుగుజేసి
జీవులమటంచు నిరసనజేయనగున
దేవుడవునీవు నిన్నెట్లు దెలియనేర్తు.
॥ నీనామమంత్రంబు నిత్యంబు జపియింప ౧౦
కష్టనష్టంబులు గలుగబోవు
నీదివ్యపాదంబులే దిక్కనుచు నమ్మ
తాపంబులిక తల జూపలేవు

నీమూర్తిమదిలోన నిల్పిధ్యానించిన
　　జన్మకర్మములు నమసిపోవు
నిఖిలంబునీవని నిజభక్తి సేవింప
　　నరకాదిబాధ లెన్నటికిరావు
గీ॥ మొఱగి సేవింపవలెగాక యీశ నిన్ను
　　కామధేనువు కల్ప వృక్షంబెగాక
　　మేటిచింతామణియు నీకు సాటియగున
　　తండ్రి! నిన్నువర్ణింప సాధ్యంబెనాకు. 91
సీ॥ స్థావరజంగమాత్మకమైన సర్వవి
　　పంచభర్తా!నాదు ప్రణుతిగొనుము
అండపిండాండ బ్రహ్మాండనాయకుడవీ
　　పతికృప నాదు సన్నుతులవినుము

శరణాగతత్రాణ బిరుదాంకితుడవీవు
నీకవయులమింక బ్రోతువనుము
సకలసృష్టిస్థితి సంహారకర్తవీ
వటికృపనాదు సన్నుతులవినుము
గీ॥ మదిని నెరనమ్మినాము నామాటనిజము
యెట్లుగానున్నదో గతియెరుగలేము
అయ్యా నీచిత్తమింక యేమనగలేము
కలతదీర్పగరమ్ము దీనులముమేము. 92
సీ॥ పరిత్యాంబునునీదు పాదపద్మంబుల
సేవింతువ్యాద్గత చింతదీర్పు
తావకదివ్యనం దర్శనోత్సాహినై
వచ్చితిమన్మనో వాంఛదీర్పు

అడుగడ్డునను నీ దయారసంబునుఁగోల్ల
నభిలషించితినాదు యానదీర్ప
పటుతరంబగు లోక బాధలబడలేక
వెరచి నిన్శరణంటి వెతలదీర్ప
గీ॥ కామితార్థప్రదుండవౌ ఘనుడవీవు
అకటనీయంతవాని నేనాశ్రయింప
రిత్తవోవున నాకోర్కెలిత్తెరంగు
నిష్ఫలంబుగ జేతువే నీవె దేవ!
సీ॥ చోద్యమైనట్టివస్తువు నెద్దియైన వీ 93
క్షించినంత నెయతి చిత్రమొంది
యాహాహాదనినొనర్చినట్టి వారెవరోకా
యనుచుకర్త నెరుంగ నభిలషింత్రు

ఈ రేడుజగముల నెల్ల నద్భుతరీతి
నిర్మించినట్టి నీ నేర్పునింత
మదిదలంపక నీదు మహిమయే మరచుచు
సర్వంబు నైజ మీజగతిననుచు
గీ॥ కలడో లేడో యటందురు నిన్గానలేక
యెందునీశక్తియే గోచరించుచుండ
ప్రీతి కేల్మోడ్చి నిన్ను సేవింపలేక
మతివిహీనులవోలె నిన్ మరచుటెట్లొ. 94
సీ॥ చదువునేర్చినఫలం బెదలోన దన్ను దా
నెరుగుటేగాదె యోపరమపురుష
మానవుండైదానుమహినుద్భవించుట
ధన్యుడౌటకె గాదె ధర్మమూర్తి

అన్నింటనరజన్మ మాధిక్యమనుచున్న
నినుజేరిననిగా దెనిర్మలాత్మ
సత్కార్యములనెన్నొ సల్పి మెప్పొందుట
నీప్రీతికొఱకెగానిమ్మ శంక
గీ॥ అన్నిటనునిన్నదా నెవ్వడరయగలడా
ప్రేమసర్వంబు నెవ్వడర్పింపగలడా
ఉండిలేనట్లుభువి నెవ్వడుండగలడా
వాడధన్యుండు పుణ్యుండు వసుధలోన. 95
సీ॥ ఎపుడునామనసార ఈశ నీ నామామృ
తంబుగోలితినంచుదలపగలనా
మెప్పునావిషులలో యేవిధంబైనలో
పంబు లేదనిధృవపరుపగలనా

ఎప్పుడు కష్టాలన్ని యెత్తివచ్చినగాని
మదిచలింపక వేడ్క మసలగలనొ
ఎప్పుడు నాజీవంబు తెగిపోయినగాని
భయములేదంచును బలుకగలనొ
గీ॥ ఎప్పుడు నీయందు నాచిత్తమేకమగునొ
ఎప్పుడింద్రియములనిగ్రహింపగలనొ
అప్పుడే నీదుదర్శనం బగునుగాని
యిప్పుడే రమ్మనుచు బిల్వ నేమిఫలము. 96
సీ॥ కలిగినవాడు కాల్గదలించులోపల
బీదలప్రాణముల్ వెడలునడి
ఆర్యోక్తి తలపురానగు నెన్నికరణంచు
సర్ధించుచో గూడనార్తరంతు

నిర్వ్యాజకారుణ్య నిధియన్న నీపేరు
వాసియౌదయభక్తవత్సలుండ
పుట్టకమున్నె యీభూతకోటికినము
స్తంబు చేకూర్చినసదయుడందు
గీ॥ నేడురక్షించుమటుచేయ నేరవేని
నీదుశక్తి లోపంబుగాదె దేవ
ఇంతనీచిత్తమయ్యనిన్నే మనందు
తెలిసిగావించువారికి దెలుపగలము.
సీ॥ కామాదిశత్రువర్గము చెంతరానీక
తరుచుగావానినిదరమవలయు 97
కాలసర్పంబెప్డు కబళింపనున్నది
కడుజాగరూకతలైగడుపవలయు

విషయములు్ చవిజూపి వెతబెట్టనున్నవి
మెలకువతో సదా మెలగవలయు
చిల్లరగురువులుచెడగొట్టనున్నార
లోకకంట గనిపెట్టి యుండవలయు
గీ॥ సర్వలోకైకసాక్షి యీశ్వరుడెయనుచు
సకలమునకునకర్తదానొకడెయనుచు
ముక్తినొసగుటకీశుడేమూలమనుచు
నిలనుజన్మించుమానవుండెరుగవలయు. 98
సీ॥ హరిహరీ యనినంత హరియింపకుందువా
యెరిగిచేసినయెల్ల దురితములను
మాంరక్షయనినంత మన్నింపకుందువా
వేరకకావించు నేరములను

శరణన్నమాత్రాన క్షమియింపకుందువా
రయమున సర్వాపరాధములను
పాహిపాహియటన్న బాపకయుందువా
పలుమారుగావించు పాపములను
గీ॥ ఎన్నడో యేమొ జేయ నవేటికయ్య
యిరుకునీసన్నిధికివచ్చి యిన్నిగతుల
వేడుకొనుచుంటి నన్ను గాపాడుమయ్య
విడువ నీపాదపద్మముల్ జిడువనింక. 99
సీ॥ కరుణార్ద్రచిత్త నీ గతినుండ వనుచునే
బిలిచితిననుచు గోపింపబోక
సకలాంతరాత్మ నిన్నొకచోట కదలక
నిలుపుంటిననుచు నన్నలుగబోక

నిర్మలాత్ముఁడవా నిను పక్షపాతివం
చనిననాపై నెట్టి కినుక లేక
యెఱిఁగిచేసినగాని యెల్లదోషంబుల
క్షమియింపుమంటినా శంక లేక
గీ॥ వేగరమ్మంటినని మదివిసుగకొనక
మరల దుఃఖాదులనుబడి మ్రగ్గనీక
చిన్నిసుతులచేపట్టి రక్షింపుమింక
దేవదిక్కెవ్వరున్నారు? నీవెగాక. 100
సీ॥ ఈశ్వరా! నే నిప్పుడే తెంచి నిన్ను నే
మనసారవాంఛించు మనవివినుము
సర్వాపరాధముల్ క్షమియించుటొక్కటి
నీవునామదిలోన నిల్చుటొకటి

నిరతంబు నిన్ను నేమరకుండుటొక్కటి
యిహపరసౌఖ్యంబు లిచ్చుటొకటి
ఆయురారోగ్యభాగ్యము లిచ్చుటొక్కటి
మన్మనోదుఃఖంబు మాన్పుటొకటి
కష్టముల్ దొలగించి కాపాడుటొక్కటి
దేహాదిబాధల దీర్చుటొకటి
గీ॥ వాంఛితార్థప్రదుండ వౌ ప్రభుడవనుచు
కొరతగల్గదు నీభక్తవరులకనుచు
కరుణ నాకొక్కటీడేర్ప గలవటంచు
నాశ్రయించితి నీశ!నన్నాదరించు. 101
సీ॥ భారంబునీదని భక్తిమ్రొక్కితిగాని
పిలిచి నిన్బలవంత బెట్టనైతి

పాదపద్మంబుల బట్టివేడితిగాని
దార్ఢ్యమున నిన్నుదలపనైతి
పాపంబులనుబాప బ్రతిమాలితినిగాని
అతివాదమున దూలనాడనైతి
దేవనాకిక దిక్కు నీవెయంటినిగాని
యితరదైవంబుల నెంచనైతి
గీ॥ మరలనొకమారు బల్కుమా మానివంద్య
ప్రేమపూరితమై సదా ప్రియములొల్కు
నీదువాక్యామృతంబుచే నిశ్చయముగ
నన్ను నానందమునముంచినావు నేడు. 102
సీ॥ చిత్తంబు నీపాదచింతనంబే కాని
యన్యథాతలపోయ నాశపడదు

నిమరలేచినదాది నీధ్యానమే కాని
నితరకార్యంబుల కిష్టపడదు
పరసౌఖ్యముల నెట్లు బడయుదమనగాని
ప్రాపంచికములకై పరుగులిడదు
అంటియుంటక సర్వమందుండునే గాని
చిల్లరవిషయాల చెవులనిడదు
గీ॥ ఇట్టి హృదయంబదొకవేళ యించుకంత
చంచలముబొంది యేదేని సలిపెనేని
యాగ్రహంబొందగానేల యకట నీవు
తెలుపగారాదె మదిదయగలిగెనేని. 103
సీ॥ నీకేమి భయమమ్మ నేనుండగానింక
నిన్ను రక్షింతునం చన్నవరకు

సర్వాపరాధముల క్షమియించితినినీకు
భయమింక లేదని పలుకు వరకు
యిహసుఖంబుల లోపమింతైన లేకుండ
కంటికి రెప్పమై గాచువరకు
నాబిడ్డవేనీవు నాసన్నిధిని జేర్తు
నెట్లయిన నని వరమిచ్చువరకు
గీ॥ కాలమొకరీతి నెట్లటో గడపుచుందు
బ్రతికియుండియు జీవచ్ఛవంబనగుచు
కంటివో లేదో దేవనాకష్టములను
వింటివో లేదో నాచిన్ని విన్నపముల. 104
సీ॥ దినదినంబును నీదుదివ్యమంగళవిగ్రి
హంబునుసేవించు నధికశక్తి

ఘనతరంబగు నీను సంవర్ణనము జేసి
యానంద మొందు నత్యంతభక్తి
జన్మజన్మాద్యవస్థలపాలు జేయు నీ
యైహికంబులయందు నతివిరక్తి
అఖిలలోకాధినాయకుడవౌ నీలోన
నైక్యంబు నొందెడు నట్టిముక్తి
గీ॥ యిహపరంబుల కీర్తివహించుయుక్తి
మంచిచెడ్డల గుర్తించు మహితవ్యక్తి
చేవ నాకిమ్ము నినుగొల్చుభావమందు
భువనసంస్తుతకీర్తి యోపుణ్యమూర్తి. 105
సీ॥ ఝషకమై కూర్మమై జలధిలోపల జొచ్చి
యుద్ధరించితివి మున్నొక్కమారు

కిటివరాహంబై నృసింహమై దైత్యుల
నుక్కడంచితివి మున్నొక్కమారు
మరివామనుండవై పరశురాముండవై
చక్కజేసితివి మున్నొక్కమారు
శ్రీరామమూర్తివై ద్వారకావిభుడవై
యుర్విబ్రోచితివి మున్నొక్కసారు
గీ॥ ధర్మసంస్థాపనార్థంబు ధరణిలోన
యుగయుగంబున జన్మించుచుందువందు
హీనగతినుండె లోకమంచెనుగవాక్క
యింకనైనను రాకుంటి వేలదేవ!.
సీ॥ విగ్రహారాధనల్ వెలసిలోకంబందు 106
ప్రజలుదుర్మార్గులై ప్రబలినపుడు

లేదటంచును బోధింపలేదెనీవు
ప్రీతినద్వైతమతము స్థాపించలేదె.

108 సీ॥ శ్రీశంకరునిబోధ చిత్రంబుగాఁగొంత
కాలంబునడుమారి క్రమముదప్పి
అద్వైతమన భేద మరయకుండుటగదా
యనుచు దుష్కార్యంబు లాచరించి
నాకన్నదైవంబు లోకంబునను లేద
టంచు నిర్భయముగా సంచరించి
నీదినాదేకదా నీవు నేనొకటంచు
జారచోరత్వముల్ జరుపుచుండ
గీ॥ వచ్చి రామానుజుండవై యవతరించి
అవనిజీవేశ్వరులు వేరటంచు దెల్పి

భక్తియేత్రోవ పుణ్యాపాపములుగలవు
గలదుమోక్షంబు శిక్షయు గలదటంచు
ద్వైతమతముస్థాపించిన దైవమీనె. 109

సీ॥ కనులారగాంచుమా కరుణాంతరంగుడు
ర్భరమైన లోకదౌర్భాగ్యదశను
క్షామదేవతనోటజనులు సృక్కి కృశింప
పలువిధరోగముల్ బాధపెట్ట
ప్రతిచోట రక్తప్రవాహముల్ ప్రవహింప
ఘోరసంగ్రామముల్ గూల్చుచుండ
భిన్నమతస్థులై ప్రేమరాహిత్యులై
యైకమత్యము లేక యఖిలజనులు

గీ॥ అంధకారంబులోబడి యజ్ఞులగుచు
వేచియున్నారు రక్షింపవేగరమ్ము
మరలజగముద్ధరించగా తరుణమిదియె
నరగనవతారమునుదాల్చు సమయమిదియె. 110

సీ॥ శాస్త్రదోషంబులీషన్మాత్ర మెరుగని
మత్కవిత్వము ప్రేమ మనిచినావు
సత్కావ్యముల నేను సలుపకున్ననుబిన్న
పెద్దలచేత మెప్పించినావు
అంతరింద్రియ నిగ్రహంబు లేకున్నను
పిలిచినంతనె బదుల్పలికినావు
సమయమెరింగి నిన్స్మరియింపకున్నను
కష్టముల్ దొలగించి కాచినావు

గీ॥ కలమెలెక్కింప నీయుకారములను
మఱవఁగాఁజాల యెన్నిజన్మములకైన
నన్నురక్షింప నీవంతు నిన్నుమదిని
విడువకుంటట నావంతు వినుమదేవ. 111

సీ॥ మూఁడుమూర్తులకాదిమూర్తియై నావిరా
ట్పురుషుండు మమ్ముల బ్రోచుఁగాక
ఎల్లజగంబుల సృజియించిమించిన
యబ్జసంభవుఁడు మమ్మరయుఁగాక
క్షరమునక్షరమును సంరక్షణమొనర్చు
శ్రీహరి మమ్ము రక్షించుఁగాక
అఖిలంబు లయముందె దైక్యంబుగావించు
నీలకంఠుఁడు మమ్మేలుఁగాక

క॥ పలుకుల వెలంది మమ్ము గాపాడుగాక
కలుములపడంతి మమ్ములఁ గాచుగాక
భూధరేశ్వరుపుత్త్రిక బ్రోచుఁగాక
శ్రీమహాశక్తి మము దరిఁజేర్చుగాక.

112

సీ॥ భక్తవత్సలుడవై ప్రజలగాపాడు నీ
పాదాంబుజములకు వందనంబు
కల్యాణమూర్తివై ఖలులనైనను బ్రోచు
పరమపావన నీకు వందనంబు
అతిదయాశాలివై యాపదలడబాపు
వరగుణాఢ్యుడ నీకు వందనంబు
కల్పవృక్షంబవై కామితార్థములిచ్చు
ప్రభువరా నీకిదే వందనంబు

గీ॥ పాపసంహార నీకిదే వందనంబు
వరదయాకర నీకిదే వందనంబు
బంధమోచన నీకిదే వందనంబు.
భక్తకల్పద్రుమా నీకు వందనంబు 113

సీ॥ జగదేకనాయకా సర్వాంతరాత్మకా
మహనీయగుణతేజ మంగళంబు
ఆపదుద్ధారకా యార్తసంరక్షకా
మహతిశయానంద మంగళంబు
కామితార్థప్రదా కరుణించవేసదా
మానితాత్మానీకు మంగళంబు
దేవదేవోత్తమా తేజోవిలాసమా
మానివంద్యానీకు మంగళంబు

గీ॥ సంగరాహిత్య నీకిదే మంగళంబు
మారసంహార నీకిదే మంగళంబు
మమ్మురక్షింపవే నీకు మంగళంబు
మా నమస్కృతిగొనుమిదే మంగళంబు. 114

సీ॥ పరమేశ! భవదీయ కరుణాకటాక్షంబు
విరతంబుమాపైన నిలుచుగాక
నరులునీయాజ్ఞల శిరసావహించినీ
పదసేవభక్తి సల్పెదరుగాక
యీప్సితార్థంబుల నేకొరంతయులేక
దివ్యమైజగము వర్ధిల్లుగాక
సత్యంబుధర్మంబు శాంతియునీతియు
పుడమిలోనభివృద్ధి బొందుగాక

గీ॥ దుష్టగుణములు మొదలంట దొలగుగాక
పృథ్విసద్గుణవంతమై వెలయుగాక
నిఖిలమును సౌఖ్యదాయమై నెగడుగాక
శీఘ్రమే మాకు మోక్షమిచ్చెదవుగాక. 115

సీ॥ ప్రజలునీభక్తులై ప్రబలుచుందురుగాక
వారియభీష్టముల్ దీరుగాక
జనులెల్లనీసేవ సల్పుచుందురుగాక
యుర్వినేకొరత లేకుండుగాక
పంటలుపైరులు వర్ధిల్లుగాకనీ
కరుణాసువృష్టి యేకురియుగాక ర
నీయిష్టమేయెందు నెరవేరుగాక స
ర్వంబు నానందమై పరగుగాక

గీ॥ ధర్మమిలనాల్గు పదములదనరుగాక
కష్టముల్ వీడి సౌఖ్యముల్ గల్గుగాక
కనులకింపుగ నిఖిలంబు గ్రాలుగాక
సత్యవతినేలెదవుగాక జాగులేక. 116

సీ॥ జన్మశతానేక సంస్కారలబ్ధమౌ
బహువిధపుణ్య ప్రభావముననో
ధర జన్మజన్మార్జితంబైన నీదివ్య
కరుణాకటాక్షంపు కలిమివలనో
పిన్నలుపెద్దలు ప్రేమపూర్వకముగా
గారవించెడి యనుగ్రహమువలనో
తప్పులున్ననుగాని దయతోడ గైకొను
దైవమీవనియెడి ధైర్యముననో

గీ॥ అనఘు! భక్తిరసామృతం బనెడి దీని
వ్రాసితిని; యెట్టులున్ననీ ప్రార్థనంబె
చిత్తగింపుము దేవ నాచిన్ని మనవి
భక్తసులభుండవనినిన్ను బ్రస్తుతింతు. 117

స ం పూ ర్ణ ము.

అనుబంధము.

—పూజలింగము పోయినప్పుడు చెప్పిన పంచరత్నములు—

సీ॥ జనకమమ్ములవీడి చనినావా కృపలేక
తనయుల నెడబాయ దలచినావా
అజ్ఞానమున భవదాజ్ఞ మీఱితినంచు
నయ్యా మామీద నీవలిగినావా
సుతులను మితిలేని వెతలలో ముంపంగ
నెంచి మమ్మిట్లు వంచించినావా
మనను శోధింపంగ మమువీడిపోతివో
భక్తి చాలదటంచు బాసినావా

గీ॥ నిఖిలజగములు నీవైయైనిండియుండ
నొక్కలింగంబె నీవనుకొంటిమనుచు
బుద్ధిదెలుపంగ మముబాసిపోయినావా
పూర్ణకరుణాంతరంగ శ్రీపూజలింగ. ౧

మ॥ భవదాజ్ఞావళిమీరినన్ జగతినీ భక్తాళిగారించినన్
ఎవరిన్ జుల్కనజేసినన్ జనకనిన్నేమైన నిందించినన్
భువిలోసత్యముదప్పినన్ క్షమమునన్ బ్రోవందగున్ గానియో
శివమూర్తీ యిటుబాసిపోవదగునా? శీఘ్రంబునన్ రాగదే! ౨

సీ॥ తండ్రిమమ్మొడబాయ దగినట్టియపరాధ
మెందునగావించి యెరుగనైతి
సర్వకాలంబు నీస్మరణజేయుటగాని
మానసంబుననిన్ను మఱువనైతి

బీదసాదలనెందు ప్రేమించితినెగాని
యొరులకష్టములన్న నోర్వనైతి
నిత్యంబునీపూజ నిష్ఠతోగావింప
దలచితినేగాని దప్పనైతి
గీ॥ మమ్ము నెడబాయమది నెంచి మరుగువడితొ'
ఇంతమాత్రాన విడతురం చెంచితేమొ
భక్తియనుపాశమున నిన్ను బాయకుండ
హృదయమందైనబంధించి పదిలముగను
నిలిపెదముగాని నినువీడగలమొ? జనక.

సీ॥ ఎత్తైనకొండపై నెక్కినంతనెనిన్ను
జేరలేననిచింత జెందబోను

పులిచర్మమునుగట్టి బూచులశ్రేడవై
జడలదాల్చినమాత్రి జడియబోను
కైలాసమునువీడి కాటిలోనివసించు
బిచ్చగాడనినిన్ను విడువబోను
సన్యాసివగిది వేసముదాల్చినంతనే
వరమీయకున్న నిన్వదలబోను
గీ॥ తనయులము మేము మాకడదాపనేల
యెరుగమే తండ్రి నీదివ్యచరితమెల్ల
దర్శనంబిచ్చి మమ్మేలదగునుగాక
మాయచే మోసగింపంగ న్యాయమగునె. ౮
సీ॥ అజ్ఞానముననిట్టు లయ్యనీకై నేను
విలపించి విలపించి యలసియుంటి

సుజ్ఞానదృష్టిచే చూడగాచూడగా
నణువులో నహితమీవమరియుంట
చిత్రింబుగాదోచె చింతలన్నియు బాసె
రాకపోకలటంచు నీకుగలవె
ఇందులేవనజాల నెందుంటివననేల?
నందులేకనునిండి యుందువీవు
గీ॥ నీదుమాయను దెలియంగ నేర్తుమయ్య
తనయులముగాన నిన్ను ప్రత్యక్షముగను
గాంచగోరితిమిక నైన కరుణతోడ
వేగదర్శనమీయవే వేదవేద్య.

—జబ్బుగానున్నప్పుడు వ్రాసినది—

శా॥ శ్రీవిశ్వేశ్వర! పాహియంటినిక నీచిత్తంబునాభాగ్యమో
దేవా! నామొరనాలకింప కృపరాదే దీనురాలంగదే
లేవా, భక్తులపాలివాడవయియీ లీలన్ బరీక్షింప నీ
భావంబొప్పెనె తండ్రి పిచ్చుకలపై బ్రహ్మాస్త్రమేల్తీయుదో.

—1918 ప్లేగుదినములలో జెప్పినది—

సీ॥ మృత్యువా! నాతోడ సత్యంబుబల్కుమా
యొకమాటనిన్నడ్గ నూహగల్గె
కాటికికాల్సాచి యేటికీబ్రతుకింక
ప్రాపంచకార్తుల బాపిబ్రోవ
మరణమా! నీకైన కరుణరాదేయని
నిరతంబునీకునై స్మరణజేయు

వృద్ధులు వెతలచే వేసారురోగులు
పలువురురమ్మని పిలుచుచున్న
వారలదరిఁబోక వయసువారలెగాక
వసుధలోఁ గొన్నాళ్ళు బ్రతుకదలచి
అనుకూలదాంపత్యమున జెలంగెడివారు
కాపురంబుల జేయ గడగువారు
దేశోపకారులై తేజరిల్లుచుతను
తను మనోధనముల ధారవోయు
పుణ్యచారిత్రుల పుడమినుంచక వేగ
గైకొందువిది యేటి కర్మమమ్మ
పసివారలైననీ పాలబడిరయేని
మాయంబు జేతువు మరలనీక

వృద్ధులదరికేగ వెగటుగాదోచనే
పిన్నవారలనంగ ప్రియమెనీకు
కాకున్నవార లీలోకంబునను బుట్టి
చిరకాలమాటచే మరతువేమొ
కలికాలమహిమయే గాకున్న నీవిట్లు
తల్లక్రిందుగజేయ దలచుటేల
గీ॥ జగతిబంధనంబుల బాపు సఖుడవీవు
వెతలనిమిషంబులో దీర్చు హితుడవీవు
సర్వసమవర్తివందురీ జగతినిన్ను
నీవె న్యాయంబువిడనాడ నీతియగునె॥

—సముద్రునిగూర్చి పంచరత్నములు—

సీ॥ గాంభీర్యమునజూడ కడుభయంకరుడవు
నైశ్వర్యమందు నత్యధికుడీవు
ఓర్పులోపరికింప నుత్తమోత్తముడవు
సద్గుణుడవు సర్వసముడవీవు
రమణీయముదలంప రత్నాకరుండవు
శాంతంబునెన్న సజ్జనుడవీవు
పరికింప సప్తసాగరములందొకడవై
యవనికావరణమై యమరినావు

గీ॥ ఇట్టిఘనుడవయ్యును వీడ వీశునాజ్ఞ
నెపుడు శిరసావహింతు వాక్కింతయైన
మేరమీరక నడతువు మిగులభక్తి

ధరణిసీగుణంబులు మార్గదర్శకములు
అఖిలసద్గుణ తేజ హో యబ్ధిరాజ॥ 1

మ॥ అతిగంభీరభయంకరాకృతులతో నత్యంతరౌద్రంబుతో
పతితంబయ్యెను నీదునాజ్ఞ లకటా పాటింపకున్నారిలన్
మితిమీరెన్ కలుషంబటంచుజగమున్ మ్రింగంగ నేతెంచి శ్రీ
పతి శాంతంబువహింపుమన్న నటులన్ బద్ధుండవైనట్టు లీ
క్షితిసీచర్యలు దెల్పుచుంటె నినువీక్షింపంగ నోసాంద్రమా॥ 2

శా॥ మానాధుండవు నీవుగావె కరుణన్ మమ్మేలవేయంచు నే
హీనంబౌ నదినైన నీదరికి దానే తెంచ నంప్రీతితో
నేనే యత్యధికుండనంచు మది నాక్షింతేనిగర్వింపక
త్యానందంబున జేర్చుకొందువుగదా తర్కింపవేలోపమున్॥ 3

ఉ॥ భూమిజ నాఖలుండు గొనిపోవగ మిక్కిలిఖేదమొంది శ్రీ
రాముడులంకకేగి యట రావణునిం బరిమార్పనెంచి స
త్ప్రేమదొరంగి తొల్లినిను భీకరదృష్టినిజూచినంతనో
స్వామికటాక్షముంచుమని చయ్యనమార్గము నీవెసాంద్రిమా॥ 4

సీ॥ సృష్టిచిత్రంబుల శోధింపనెంచిన
యసమానుడవుగావె యావనినీవు
నిఖలజీవులనెల్ల నిర్జింపపోషింప
సర్వశక్తుండవే జగతినీవు
జలదమ్మైదివికేగి జగతిపైవర్షించి
ధరణికాధారమై దవరినావు
పంటలపైరుల ప్రబలంగజేయుచు
సౌఖ్యంబుగూర్తువు జనులకీవు

ప్రీతిఫలంబునుగోర కతులితంబుగ నెన్నొ
యుపకారము లొనర్చుచుందువీవు
భక్తవత్సలుడై నవర మేశుమహిమల
నిరతంబు దెల్పుచు నిల్చినావు
గీ॥ క్షారజలమయ్యె నిది క్షీరసాగరంబె
యైన మేలందుఁ గొందరీయవనినిన్ను
నీవు లేకున్న లోకంబు నిలువగలదె
అతులగంభీర తేజమో యబ్ధిరాజ. 5
ధృవ॥ ఎరుగనేవిధమైన శాస్త్రములించుకేనియు నైననీ
కరయుభక్తిని పంచరత్నములర్పణంబును జేసితిఁ
పరమపావనమూర్తివీవు నెపంబు లెన్నగబోకుమా
కరుణ సత్యవతీ నమస్కృతి గైకొనంగదె సాంద్రిమా॥

మ॥ మరణావేదనబొందనీయక కర్మంబుల్ దొలంగించినీ
చరణాబ్జంబులనిల్పి నామదిని నాచాంద్రార్కముగ నన్ను నీ
సరసన్నిల్వగజేయుమయ్యా వరముల్ చాలింక నేనొల్లనిన్
పరమానందముతోడ గొల్తుమది నాపద్బాంధవా మాధవా.

మ॥ నరజన్మంబు ధరించి భూమిపయి నానాబాధలం జెంది నీ
దరిజేరందగు నేర్పులేక భువినిత్యంబంచు భావించి దు
స్తరసంసార మహాంధకార జలధిన్ దండ్రి! నిన్గాంచకే
మరణంబందగలేను నేటికయినన్, మన్నించి నన్నేలవే॥

మ॥ అపరాధంబుల సైచినావె జనకా! యత్యంత సంతోషమీ
వివు జేతెంచుట చిత్రమయ్యె నహహా! యెన్నాళ్ళ కెన్నాళ్ళకున్
కృపతోడన్ దయజేసినావు యికనాయిష్టార్థమీ నేగుగా
యపవర్గాది సుఖంబులెల్ల నిడుమా యానందమున్ గూర్పుమా॥

మ॥ అమితోత్సాహమెసంగె నాదుమది కత్యానందముం గూర్చె నా
తమమున్ బాపిన భానుమూర్తివలె మత్సంతాపముం దీర్చె నే

త్రిమురీనాడు కృతార్థమయ్యెఁ దనువుఁ ధన్యత్వముఁ బొందె హా
విమలాత్మా భవదీయరూపుకనులన్ వీక్షింపగా నెంతయున్॥

శా॥ కంటింగంటి మహానుభావ త్రిజగత్కల్యాణమూర్తీ నినున్
వింటిన్ దేవ భవత్ప్రభావమును యీవిశ్వాంబులో నెంతయున్
మింటన్ మేదిని నిమ్నగోలగలలో మేల్మేలు రక్షింప ర
మ్యంటిన్ నీదగు మోము గాంచ జనకా! యానందముఁ బొందితిన్॥

తప్పొప్పుల పట్టిక

పేజీ	లైను	తప్పు.	ఒప్పు.
6	2	[illegible]	[illegible]
13	8	[illegible]	...దుమీరా!
14	8	పోషు	పోషు
24	11	నరిమేలే	నరియుక్త మేలే
25	3	ఏ	ఎ
28	6	గా పాడుచు...నే	గాపాడుచుండన్ నిను.
32	2	గించు	గించు
72	6	పాలించి	పాలించి
91	4	గనునా	గనుమ
109	3	లేదు	లేదా
110	10	గాదు	గావరు
116	8	వైద్యు	వద్యు

147	12	విపరూరి	విపరూరి
151	5	ఆంగా	ఆం
151	11	భాగముతె	భాగమ్ముతె
156	9	గలడ	కలడ
182	11	మొర	[illegible]
186	6	[illegible]	గూర్చి
,,	8	[illegible]	[illegible]
194	5	సేమరా	సేమరా

ప్రకటన.

బ్రహ్మశ్రీ ఆత్మూరి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులవారిచే రచియింపబడిన గ్రంథములలో ప్రస్తుతము దొరుకు గ్రంథములు.

1 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణము, స్వరసహితము 5-0-0

2 వైశ్యధర్మప్రకాశిక, ప్రతివైశ్యునియింట తప్పక వుండవలసిన గ్రంథము, మూడవకూర్పు, క్యాలికో బైండుది 3-0-0

3 పురుషసూక్తము. స్వరము. ఆంధ్రటీకాతాత్పర్యము, షట్భాష్యములతో 0-8-0

4 స్మార్తకర్మలు, సీమంతము, పుంసవనము, జాతకర్మ, నామకరణము, అన్నప్రాశన, చౌలము- స్వరము,ఆంధ్రటీకా క్రియాభాష్యములతో 0-8-0

5 ఆశీర్వచనమంత్రములు, జట, పదము, క్రమము, ఘన, స్వరసహితము 0-8-0

6 ఋగ్వేద ఐతరేయ బ్రాహ్మణము 1-0-0

7 కాండానుక్రమణిక 0-6-0

8 శ్రీముఖావళి (ఉపన్యాస సహితముగ) 0-4-0

9 వైశ్యశాంకీయ ఖండనము 0-4-0

10 ఉపనయనము స్వరక్రియా పద్ధతులు సూత్రముల సహితం 0-4-0

11 ఆబ్దికమంత్రము, ఆంధ్రటీకా తాత్పర్యముతో 0-4-0

11 మంత్రపుష్పము, గాయత్రి, ఆంధ్రటీకా తాత్పర్యసహితం 0-2-0

18 ఆర్యలఘు సంధ్యావందనము, ఆంధ్రటీకా తాత్పర్యము, భాష్యము, స్వరక్రియులతో 0-2-0

14 శ్రీసూక్తం, ఆంధ్రటీకా తాత్పర్యము, స్వరము, భాష్యములతో 0-2-0

15 పరాశరస్మృత్యుక్త వైశ్యధర్మ సంగ్రహము, ఆంధ్రటీకా తాత్పర్య సహితము 0-2-0

16 పుణ్యాహవాచనము. స్వరార్థక్రియా సహితము 0-2-0

17 విఘ్నోపాసనము, స్వరార్థక్రియాసహితము 0-2-0

18 బ్రహ్మశ్రీ అక్కూరి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులవారికిన్ని శ్రీ శృంగేరీ స్వాములవారికిన్ని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు 0-2-0

19 బ్రహ్మయజ్ఞము, స్వరార్థక్రియా సహితము 0-2-0

20 వేదవిషయమై యిచ్చిన ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసము 0-2-0

21 పర్మేశ్వర విష్వక్సేన పూజలు. స్వరార్థసహితము 0-1-0

22 యజ్ఞోపవీతధారణ, విసర్జనమంత్రములుస్వరక్రియాసహితం 0-1-0

23 పరిషేచన మంత్రములు, స్వరార్థక్రియాసహితం 0-1-0

24	అమావాశ్యతర్పణము స్వరక్రియాసహితము	0-1-0
25	పశువధఖండన (A protest against the torture of animals at religious sacrifices) ఇంగ్లీషున	0-1-0
26	పౌరాణసరస్వతి పత్రికా ఖండన	0-1-0
27	రెండు ఆశీర్వచన మంత్రములు (స్వరార్థసహితము)	0-0-6
28	భగవద్గీత రెండు అధ్యాయములకు సూక్ష్మార్థము. ఇట్టి వంటిఅర్థము ఇదివరకెవ్వరును కనిపెట్టియుండలేదు	0-4-0

(నమకము, చమకము, సూక్తార్థ ప్రకాశిక, దశశాంతులు, కృష్ణ యజుర్వేద తైత్తిరీయ మంత్రార్థము మొదలగునవి త్వరలో ముద్రింపబడును.)

వేమూరి బసవయ్య,

పబ్లిషర్స్, [illegible] & కో. బుక్కు సెల్లర్సు. గుంటూరు.

10355